

नेपालको शासन पद्धति र सरकार लोकसेवामा सोधिएका प्रश्नहरू

1. नागरिक बडापत्र (Citizen Charter) को अवधारणा ल्याउने पहिलो मुलुक कुन हो?

[शाखा अधिकृत, २०७२ | लुम्बिनी, शिक्षा प्रा.स. २०८०।१।१८]

a. अमेरिका

b. फ्रान्स

c. चीन

d. बेलायत

- बेलायत

✓ जोन मेजरले सुरु गरेका

✓ १९९१ जुलाई २२ मा सुरु गरेका

2. तलका मध्ये नेपालको कुनै सार्वजनिक निकायको नागरिक बडापत्रमा कुन कुरा हुँदैन?

[नेपाल राष्ट्र बैंक, सहायक द्वितीय, २०७५।१।१४]

Study Notes

t Affairs

GET IT ON
Google Play

a. प्रदान गरिने सेवा र लाग्ने समय

b. आवश्यक कागजात र दस्तुर

c. गुनासो सुन्ने अधिकारी

d. सम्बन्धित कर्मचारीको सम्पर्क नम्बर

- सम्बन्धित कर्मचारीको सम्पर्क नम्बर

नेपाल सरकार
शहरी विकास मन्त्रालय
शहरी विकास तथा भवन निर्माण विभाग
सेवा प्रवाह निर्देशिका

प्रवक्तृ:- जावास महाशाखा प्रमुख

क्र.सं.	सेवाको विवरण	आवश्यक कागजात	आयको दरभन्दा	कार्य प्रारम्भ गर्ने समय अवधि	विशेषार पदाधिकारी र सहायक/सहायिका	गुणको सुन्ने अधिकारी	संघ प्रशासकको नाम	संघको पता
1	भवन कोड सेट निर्देशिका जसो निर्माण निर्देशिका Building Code Set Building Code CD संशोधनको लागि सेवा	भवन निर्माणको लागि आवश्यक योजना	रु. 5000 रु. 10000 रु. 15000 रु. 20000	भवन कोड सेट सेवा	स.स. वि.सं. 2070	उ.म.वि.सं. 2070	संघ प्रशासकको नाम	87
2	समावेशीकरणको Digital BaseMap/Luban Map को लागि सेवा	समावेशीकरणको लागि आवश्यक योजना	निशुल्क सेवा	-	स.स. वि.सं. 2070	उ.म.वि.सं. 2070	संघ प्रशासकको नाम	84
3	समावेशीकरणको लागि सेवा	समावेशीकरणको लागि आवश्यक योजना	रु. 2000	-	स.स. वि.सं. 2070	उ.म.वि.सं. 2070	-	-
	समावेशीकरणको लागि सेवा	समावेशीकरणको लागि आवश्यक योजना	-	समावेशीकरणको लागि आवश्यक योजना	-	-	-	-
4	समावेशीकरणको लागि सेवा	समावेशीकरणको लागि आवश्यक योजना	रु. 1000-2000 रु. 15000-20000	-	-	-	-	-
	समावेशीकरणको लागि सेवा	समावेशीकरणको लागि आवश्यक योजना	-	समावेशीकरणको लागि आवश्यक योजना	-	-	-	-
5	अग्नि विरोधी सेवा	अग्नि विरोधी सेवाको लागि आवश्यक योजना	रु. 1000-2000	अग्नि विरोधी सेवाको लागि आवश्यक योजना	स.स. वि.सं. 2070	उ.म.वि.सं. 2070	संघ प्रशासकको नाम	82
	अग्नि विरोधी सेवा	अग्नि विरोधी सेवाको लागि आवश्यक योजना	रु. 1000-2000	अग्नि विरोधी सेवाको लागि आवश्यक योजना	स.स. वि.सं. 2070	उ.म.वि.सं. 2070	संघ प्रशासकको नाम	84
6	समावेशीकरणको लागि सेवा	समावेशीकरणको लागि आवश्यक योजना	रु. 1000-2000	समावेशीकरणको लागि आवश्यक योजना	स.स. वि.सं. 2070	उ.म.वि.सं. 2070	संघ प्रशासकको नाम	82
	समावेशीकरणको लागि सेवा	समावेशीकरणको लागि आवश्यक योजना	रु. 1000-2000	समावेशीकरणको लागि आवश्यक योजना	स.स. वि.सं. 2070	उ.म.वि.सं. 2070	संघ प्रशासकको नाम	84
7	समावेशीकरणको लागि सेवा	समावेशीकरणको लागि आवश्यक योजना	रु. 1000-2000	समावेशीकरणको लागि आवश्यक योजना	स.स. वि.सं. 2070	उ.म.वि.सं. 2070	संघ प्रशासकको नाम	82
	समावेशीकरणको लागि सेवा	समावेशीकरणको लागि आवश्यक योजना	रु. 1000-2000	समावेशीकरणको लागि आवश्यक योजना	स.स. वि.सं. 2070	उ.म.वि.सं. 2070	संघ प्रशासकको नाम	82
8	समावेशीकरणको लागि सेवा	समावेशीकरणको लागि आवश्यक योजना	रु. 1000-2000	समावेशीकरणको लागि आवश्यक योजना	स.स. वि.सं. 2070	उ.म.वि.सं. 2070	संघ प्रशासकको नाम	83
	समावेशीकरणको लागि सेवा	समावेशीकरणको लागि आवश्यक योजना	रु. 1000-2000	समावेशीकरणको लागि आवश्यक योजना	स.स. वि.सं. 2070	उ.म.वि.सं. 2070	संघ प्रशासकको नाम	81

3. नेपाल सरकारले क्षतिपूर्ति सहितको नागरिक बडापत्र कहिलेबाट कार्यान्वयनमा ल्याएको हो?

[खरिदार, २०७५]

a. वि.सं. 2070 वैशाख 6

b. वि.सं. 2070 वैशाख 1

c. वि.सं. 2070 वैशाख 2

d. वि.सं. 2070 वैशाख 7

- वि.सं. 2070 वैशाख 2

✓ नागरिक वडापत्र लागु गर्ने देश -बेलायत (१९९२ जुलाई २२ मा प्रधानमन्त्रि जोन मेजरले)

✓ नेपालमा सुरुवात - २०५६ (विप्ललाई आय निमुखालाई न्याय कार्यक्रमबाट)

✓ नेपालमा सबै कार्यलयमा लागु भएको - २०६१

✓ पहिलो डिजिटल नागरिक वडापत्र - जिविस रुकुम(२०७३ असोज १६)

✓ पहिलो अडियो प्रविधिमा नागरिक वडापत्र -जिल्ला प्रशासन कार्यलय तेह्रथुम (२०७३ मडसिर ८)

4. सरकारी सूचना वर्गीकरण समितिको अध्यक्ष को हुन्छ?

[खरिदार, २०७५]

- a. प्रधानमन्त्री   b. सूचना तथा संचार मन्त्री   c. राष्ट्रिय सूचना आयोगको प्रमुख आयुक्त
d. मुख्य सचिव, नेपाल सरकार

- मुख्य सचिव, नेपाल सरकार

5. प्रत्येक मन्त्रालय, विभाग तथा सरकारी निकाय एवं कार्यालयले आफ्नो निकायको कामकारवाहीको विषयमा सार्वजनिक रुपमा जानकारी दिन प्रवक्ता तोक्नुपर्ने कुन ऐनमा व्यवस्था गरिएको छ?

[CTEVT, अधिकृत_तृतीय (प्रा), २०७९।५।३०]

- a. सूचनाको हकसम्बन्धी ऐन, २०६४   b. निजामती सेवा ऐन, २०४९   c. सुशासन (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) ऐन, २०६४
d. भष्ट्राचार निवारण ऐन, २०५९

- सुशासन (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) ऐन, २०६४

corrected:

✓ सुशासन (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) ऐन, २०६४ को दफा ३५ मा प्रवक्ता तोक्नु पर्ने उल्लेख भएको छ

6. समावेशी लोकतन्त्रका जन्मदाता को हुन् ?

[शाखा अधिकृत, २०७३]

a. अब्राहम लिंकन

b. टाकिस फोटोपाउलस

c. सुकरात

d. मन्टेस्क्यू

- टाकिस फोटोपाउलस

✓ समावेशी लोकतन्त्रको आधुनिक अवधारणाको श्रेय टाकिस फोटोपाउलसलाई जान्छ, जसले १९९७ मा आफ्नो पुस्तक "Towards An Inclusive Democracy" मार्फत बजार अर्थतन्त्रको समस्याहरू र महिला सहभागिताको महत्वलाई उजागर गरे।

✓ उनका विचारले १९९० को दशकमा विश्वव्यापी आन्दोलन सुरु गरियो, र हाल २५ भन्दा बढी देशहरूले समावेशी लोकतन्त्रको शासन पद्धति अपनाएका छन्।

7. लोकतन्त्रको विशेषता कुन हो?

[खरिदार, आ.प्र. २०७९।८।२५]

a. बालिग मताधिकार

b. विधिको शासन

c. मानव अधिकारको प्रत्याभूति

d. माथिका सबै

- माथिका सबै

8. शक्ति पृथकीकरण, नियन्त्रण र सन्तुलन कायम गर्न राज्यको कुन अंगको अधिकार किटान गरिएको हुन्छ?

[रासस, चौथो, २०८००५/२८]

a. न्यायपालिका

b. व्यवस्थापिका

c. कार्यपालिका

d. माथिका सबै

- माथिका सबै

✓ राज्यका तीन अंग कार्यपालिका, व्यवस्थापिका र न्यायपालिका बीच शक्ति सन्तुलन र नियन्त्रण भयो भने मात्र लोकतन्त्रको संस्थागत विकास हुन सक्दछ।

✓ कार्यकारिणी अधिकार कार्यपालिकामा, न्यायिक अधिकार अदालत वा न्यायपालिकामा र विधायनको अधिकार संसदमा राखी संवैधानिक प्रत्याभूति दिई शक्ति सन्तुलन गरिएको हुन्छ।

9. प्राकृतिक अधिकारका प्रणेता भनेर तलका मध्ये कसलाई चिनिन्छ?

[नेपाल राष्ट्र बैंक, सहायक निर्देशक, २०७९।१।२३]

- a. जोन लक   b. थोमस हब्स   c. जोन एडम्स   d. मार्टिन लुथर किंग

- जोन लक

✓ जोन लॉकले आफ्नो "सेकेन्ड ट्रीटाइज" मा प्राकृतिक अधिकारको सबैभन्दा प्रसिद्ध परिभाषा प्रस्तुत गरेका छन्।

✓ लकका लागि, प्राकृतिक कानून आपसी सुरक्षा मा आधारित छ, जसको अर्थ कसैले अरूको प्राकृतिक अधिकारमा हस्तक्षेप गर्न सक्दैन, किनकि प्रत्येक मानिस समान छ र सबैसँग एकै अपरिवर्तनीय अधिकारहरू छन्।

10. पहिलो पुस्ताको मानव अधिकारको रूपमा कुन अधिकारलाई लिने गरिन्छ?

[रासस, चौथो, २०८०।५।२८]

- a. आर्थिक अधिकार   b. नागरिक राजनैतिक अधिकार   c. साँस्कृतिक अधिकार   d. सम्बन्धको अधिकार

- नागरिक राजनैतिक अधिकार

11. अन्तर्राष्ट्रिय अधिकार पत्र [International Bill of Rights] सम्बन्धमा तलका भनाई विचार गर्नुहोस्।

[नायब_सुब्बा, २०७४]

1. मानव अधिकारको विश्वव्यापी घोषणा। (Universal Declaration of Human Rights)
2. आर्थिक, सामाजिक, साँस्कृतिक सम्बन्धी अन्तर्राष्ट्रिय प्रतिज्ञापत्र। (International Conventions on Economic, Social and Cultural rights)
3. नागरिक एवं राजनीति सम्बन्धी अन्तर्राष्ट्रिय प्रतिज्ञापत्र। (Internatinoal Conventions on vivil and political rights)

माथिका भनाईका आधारमा सही उत्तर छनौट गर्नुहोस्।

a. 1,2,3 सबै ठीक
तर 1 बेठीक

b. 1, 2, 3 सबै बेठीक

c. 1 ठीक तर 2 र 3 बेठीक

d. 2 र 3 ठीक

- 1,2,3 सबै ठीक

12. संयुक्त राष्ट्रसंघको महासभाबाट मानव अधिकारको विश्वव्यापी घोषणापत्र कहिले जारी गरिएको हो ?

[शहिद गंगालाल_रा.इ.के. पाँचौ, २०७९।६।३]

a. १० डिसेम्बर १९४८

b. ८ डिसेम्बर १९४८

c. १४ डिसेम्बर १९४८

d. १२ डिसेम्बर १९४८

- १० डिसेम्बर १९४८

संयुक्त राष्ट्रसंघको महासभाबाट मानव अधिकारको विश्वव्यापी घोषणापत्रमा धारा - ३० धारा

मानव अधिकार दिवस - Dec 10

प्रत्येक वर्ष विभिन्न मूल नाराका साथ मनाइने अन्तर्राष्ट्रिय मानव अधिकार दिवस सन् २०२३ मा "Dignity, Freedom, and Justice for All" "सबैका लागि मर्यादा, स्वतन्त्रता र न्याय" भन्ने आशयको रहेको छ ।

13. निम्नलिखित कथनहरू बारे विचार गर्नुहोस्।

[शाखा अधिकृत, २०७४]

a) नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ ले नेपालमा सर्वप्रथम मुत्यु दण्ड सम्बन्धी कानून खारेज गरेको थियो ।

b) जिम्मेवारीपन, उत्तरदायित्व, पारदर्शिता, जनमुखी तथा जनसहभागिता सुशासनका महत्त्वपूर्ण आधार स्तम्भ हुन् ।

c) हरेक वर्षको डिसेम्बर १५ मा मानव अधिकार दिवस मनाउने गरिन्छ।

d) नेपालको संविधानले नेपालमा बोलिने सबै मातृभाषाहरूलाई राष्ट्रभाषा मानेको छ ।

a. b, c र d मात्र

b. a, b र c मात्र

c. b र c मात्र

d. b र d मात्र

- b र d मात्र

a) गलत: नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ ले मृत्युदण्ड खारेज गरेको थिएन। नेपाल अधिराज्यको संविधान २०४७ ले मृत्युदण्ड खारेज गरेको हो।

b) सही: जिम्मेवारीपन, उत्तरदायित्व, पारदर्शिता, जनमुखी तथा जनसहभागिता सुशासनका महत्त्वपूर्ण आधार स्तम्भहरू हुन्। यी तत्वहरूले सुशासनलाई सुदृढ बनाउन र नागरिकहरूको अधिकारको संरक्षण गर्न महत्त्वपूर्ण भूमिका खेल्छन्।

c) गलत: मानव अधिकार दिवस हरेक वर्षको डिसेम्बर १० मा मनाइन्छ, डिसेम्बर १५ मा होइन।

d) सही: नेपालको संविधानले नेपालमा बोलिने सबै मातृभाषाहरूलाई राष्ट्रभाषाका रूपमा मान्यता दिएको छ, जसले विविध भाषिक समूहहरूको अधिकारलाई सुनिश्चित गर्दछ।

14. २८ औं "प्रकाश मानव अधिकार पुरस्कार- २०७९" कसलाई प्रदान गरियो?

[खरिदार आ.प्र. २०७९।८।२५]

a. सत्यमोहन जोशी   b. राजुराम भूल   c. गजेन्द्र बुढाथोकी   d. महावीर पुन

- राजुराम भूल

✓ २०८० को लागि २९ औं "प्रकाश मानव अधिकार पुरस्कार" सामाजिक अभियन्ता रुकैया खातुनलाई प्रदान गरियो

15. तलकामध्ये कुनचाहिँ सुशासनका चार खम्बामध्ये एक होइन?

[खरिदार २०७०]

a. उत्तरदायित्व   b. पारदर्शिता   c. इच्छाशक्ति   d. सहभागिता

- इच्छाशक्ति

16. सुशासनमा समावेश नहुँने निम्न मध्ये कुन हो?

[खरिदार_२०७२]

- a. कानूनको शासन   b. जनसहभागिता   c. उत्तरदायित्व   d. निरंकुशता

- निरंकुशता

17. तलका मध्ये सुशासनको आयाम कुन होइन ?

[सशस्व.प्र.स.नि. २०७८।८।१६]

- a. समावेशी लोकतन्त्र संस्कृति   b. विकेन्द्रीकृत शासन प्रणाली   c. विधिको शासन   d. गोप्य कार्य

- गोप्य कार्य संस्कृति

18. देहायको कुनचाहि सुशासनको विशेषता हो?

[शाखा_अधिकृत, २०७८।४।२३]

- 1) उत्तरदायित्व (Accountability)
- 2) पारदर्शिता (Transparency)
- 3) कानूनको शासन (Rule of Law)
- 4) दण्डहिनता (Impunity)

- a. 1 र 2   b. 1 र 3   c. 1, 2 र 3   d. माथिका सबै

- 1, 2 र 3

✓ उत्तरदायित्व (Accountability): संस्थाहरूले आफ्नो कामका लागि जवाफदेही हुनुपर्छ।

✓ पारदर्शिता (Transparency): निर्णय प्रक्रिया र जानकारी जनसमक्ष खुला र स्पष्ट हुनुपर्छ।

✓ कानूनको शासन (Rule of Law): सबै नागरिक र संस्था कानूनी नियमहरू पालना गर्न बाध्य छन्।

✓ दण्डहिनता (Impunity): अपराध वा गलतीका लागि सजाय नपाउने अवस्था, जुन सुशासनको विपरीत हो।

19. सुशासन सञ्चालनको आधार तलका मध्ये कुन होइन ?

[सशस्त्र प्र.स.नि, २०८०।१।१८]

a. जवाफदेहिता

b. कानूनको शासन

c. वस्तुनिष्ठता

d. पारदर्शिताको अभाव

- पारदर्शिताको अभाव

✓ सुशासन सञ्चालनको आधार (सुशासन व्यवस्थापन तथा संचालन ऐन २०६४ मा रहेको)

(क) राष्ट्र र जनताको वृहत्तर हित,

(ख) समन्याय र समावेशीकरण,

(ग) कानूनको शासन,

(घ) मानव अधिकारको प्रत्याभूति,

(ङ) पारदर्शिता, वस्तुनिष्ठता, जवाफदेहिता तथा इमान्दारिता,

(च) आर्थिक अनुशासन एवं भ्रष्टाचारमुक्त, चुस्त र जनमुखी प्रशासन,

(छ) प्रशासन संयन्त्रको तटस्थता तथा निष्पक्षता,

(ज) प्रशासनिक संयन्त्रमा र निर्णयमा सर्वसाधारणको पहुँच,

(झ) विकेन्द्रीकरण तथा अधिकार निक्षेपण,

(ञ) जनसहभागिता तथा स्थानीय स्रोतको अधिकतम उपयोग

20. समावेशीकरणको समस्या तलका मध्ये कुन होइन?

[अधिकृत क्याडेट, २०७८।७।२९].

a. जाति, वर्ग, लिङ्गबीच विविधता

b. राज्यका स्रोत साधनमा पहुँच नहुनु

c. प्रशासनिक संरचनामा

प्रतिनिधित्व नहुनु

d. नकारात्मक सामाजिक मूल्य, मान्यता कायम रहनु

- नकारात्मक सामाजिक मूल्य, मान्यता कायम रहनु

21. तलकामध्ये कुन कुनलाई 'कानूनको शासन को मुख्य विशेषताहरूका रूपमा लिइन्छ?

[शाखा अधिकृत, २०७६/१०/२५]

- 1) शक्तिहरूको सीमितता (Limitation of powers)
- 2) सबैप्रति समान कानून (Equality before law)
- 3) सरकारप्रति नागरिकको जिम्मेवारी (People's responsibility to the Government)
- 4) स्वतन्त्रता र नागरिक अधिकार (Liberty and Civil Rights)

a. 1 र 2 मात्र   b. 2 र 4 मात्र   c. 1,2 र 4 मात्र   d. 1.2.3.4

- 1,2 र 4 मात्र

✓ सरकार जनताप्रति जिम्बेवार हुन्छ, जनता सरकारप्रति प्रतिबद्ध हुँदैन। (त्यसैले, वक्तव्य ३ सही छैन।)

कानूनी शासनका आधारभूत विशेषताहरू:

✓ कानूनी शासनले कार्यकारीलाई पूर्ण र मनपरी अधिकार दिन्छ भन्ने कुरा स्वीकार्य छैन। त्यसैले वक्तव्य १ सही छ।

✓ कानूनले कुनै पनि व्यक्ति वा व्यक्तिहरूको समूहका लागि विशेष अधिकारलाई मान्यता दिँदैन। कानूनले धर्म, जाति, लिङ्ग आदि को आधारमा एक व्यक्तिलाई अर्को व्यक्तिलाई फरक भनेर छुट्याउँदैन। त्यसैले वक्तव्य २ सही छ।

✓ उचित परीक्षण बिना कसैलाई सजाय दिइँदैन। सबैलाई एउटै अदालतले एउटै कानून अन्तर्गत परीक्षण गर्छ।

कानूनी शासनको उद्देश्य स्वतन्त्र समाजमा व्यक्तिको राजनीतिक र नागरिक अधिकारहरूलाई सुरक्षित गर्न र प्रवर्द्धन गर्न हो। त्यसैले वक्तव्य ४ सही छ।

22. देहायमा उल्लिखित कथनहरूबाट एउटा अवधारणा स्पष्ट हुन्छ । सही विकल्प छनोट गर्नुहोस् ।

[खरिवार, २०७३]

- 1) संविधान देशको मूल कानून हो।
- 2) कानूनको नजरमा सबै समान हुन्छन् ।
- 3) कानूनको प्रयोगमा भेदभाव हुँदैन ।
- 4) कानूनभन्दा माथि कोही हुँदैन ।

a. राजतन्त्र

b. सैनिकतन्त्र

c. विधिको शासन

d. कुनै पनि होइन

- विधिको शासन

23. तलका भनाइहरूबाट एउटा अवधारणा स्पष्ट हुन्छ । सही विकल्प छनोट गर्नुहोस् ।

[बागमती पाँचर्चा, २०७९/११/२७]

- 1) संविधान देशको मूल कानून हो।
- 2) कानूनको नजरमा सबै समान हुन्छन् ।
- 3) कानूनको प्रयोगमा भेदभाव हुँदैन ।
- 4) कानूनभन्दा माथि कोही हुँदैन ।

a. राजतन्त्र

b. सैनिकतन्त्र

c. विधिको शासन

d. विधिको शासन

- विधिको शासन

24. निम्न मध्येमा पहिलो पटक सामूहिक सौदाबाजी (Collective bargaining) वाक्यांशको प्रयोग कसले गरेका थिए?

[शाखा अधिकृत, २०७४]

a. Franklin D. Roosevelt

b. Robert Owen

c. Samuel Gompers and Friedrich

Engel

d. Sidney and Beatrice Webb

- Sidney and Beatrice Webb

✓ Coined by Sydney and Beatrice Webb in "History of Trade Unions"

✓ Determines employment terms and settles disputes

✓ Involves negotiations between employers and employees/trade unions

✓ "Collective": Group action through representation

✓ "Bargaining": Negotiating with proposals, counter-proposals, offers, and counter-offers

✓ Success depends on mutual understanding and give-and-take principles

25. संसदीय प्रणालीमा देहायका कथनबारे अध्ययन गरी दिइएका विकल्पमध्ये सही विकल्प छान्नुहोस् ।
[स्थानीय तह, अधिकृत छैटौं, २०७६]

१) बजेट अधिवेशनको आह्वान राष्ट्रपतिले गर्ने चलन छ ।

२) बजेट अधिवेशनका लागि राष्ट्रपतिको सिफारिसमा मन्त्रिपरिषद्ले संसदलाई पत्र पठाउनुपर्दछ ।

३) बजेट अधिवेशनका लागि मन्त्रिपरिषदको सिफारिसमा राष्ट्रपतिले संसदलाई पत्र पठाउनुपर्दछ ।

a. १ र ३ सही

b. २ र ३ गलत

c. १ र २ सही

d. सबै गलत

- १ र ३ सही

✓ राष्ट्रपतिले नेपालको संविधानको धारा ९३ को उपधारा (१) बमोजिम मन्त्रिपरिषदको सिफारिसमा संसदको दुवै सदनको अधिवेशन आह्वान गरेअनुरूप सदनको बजेट अधिवेशन प्रारम्भ हुन्छ ।

26. तलका भनाई अध्ययन गरी सही उत्तर छान्नुहोस्।

[अधिकृत क्याडेट, २०७८।७।२९]

a. चीनमा बहुदलीय शासन प्रणाली छ ।

b. चीनको राजनीतिक प्रणालीमा राष्ट्रपति सबैभन्दा उच्च अंग हो ।

c. A र B दुवै सही छन्।

d. A र B दुवै गलत छन् ।

- A र B दुवै गलत छन् ।

27. समावेशी प्रयोजनका लागि पिछडिएको क्षेत्र अन्तर्गत कतिवटा जिल्ला छुट्याइएको छ?

[सशस्व.प्र.स.नि. २०७८/८/१६]

- a. ७   b. ८   c. ९   d. १०

- ९

✓ अछाम, कालिकोट, जाजरकोट, जुम्ला, डोल्पा, बझाङ, बाजुरा, मुगु र हुम्ला गरि ९ जिल्ला लाई पिछडिएको क्षेत्र भनिने शुरु: अब मु बाजा डोका जुहु।

✓ २०७४ साल देखि यसको परिभाषा विस्तारित भइ ५७ स्थानीय तहलाई पिछडिएको भनेर सूचिकृत गरिएको।

28. सकारात्मक विभेद भन्नाले के बुझिन्छ ?

[खा. व्य. तथा प्या. का. लि. पाँचौ, २०८०।२।२६]

- a. कोटा प्रणाली   b. आरक्षण   c. पिछडिएका वर्गको उधानका लागि गरिन विशेष व्यवस्था
d. भेदभावपूर्ण व्यवस्था

- पिछडिएका वर्गको उधानका लागि गरिन विशेष व्यवस्था

29. नेपालको निजामती सेवामा छुट्याइएको आरक्षण प्रतिशतको जोडा मिलाउनुहोस्।

[शाखा अधिकृत, २०७०]

क) महिला

ख) मधेशी

ग) दलित

घ) अपांग

1. 22

2. 9

3. 5

Study Notes

Current Affairs

Past Questions

4. 33

a. क-4, ख-1, ग-2, घ-3

b. क-3, ख-4, ग-1, घ-2

c. क-2, ख-3, ग-4, घ-1

d. क-

4, ख-2, ग-1, घ-3

- क-4, ख-1, ग-2, घ-3

✓ ४५% पद आरक्षणको व्यवस्था

✓ अादिवासी/ जनजाति- २७ %

✓ पिछडिएको क्षेत्र- ४% (९ जिल्ला)

30. विश्वमा सामाजिक न्याय दिवस (World day of social justice) कहिले पर्दछ?

[लुम्बिनी.म.वि.नि. २०८०/१/३०]

a. जनवरी ६

b. सेप्टेम्बर २६

c. फेब्रुअरी २०

d. अक्टोबर ६

- फेब्रुअरी २०

✓ नेपालमा मनाइने राष्ट्रिय दिवसहरू

राष्ट्रिय झण्डा दिवस - बैशाख १

राष्ट्रिय वन्यजन्तु सप्ताह - बैशाख पहिलो हप्ता

व्यक्तिगत घटना दर्ता दिवस - बैशाख २

लोकतन्त्र दिवस - बैशाख ११

राष्ट्रिय चिया दिवस - बैशाख १५

राष्ट्रिय पत्रकारिता दिवस - बैशाख २४

कानून दिवस - बैशाख २६

विद्यालय गणना दिवस - जेठ ७

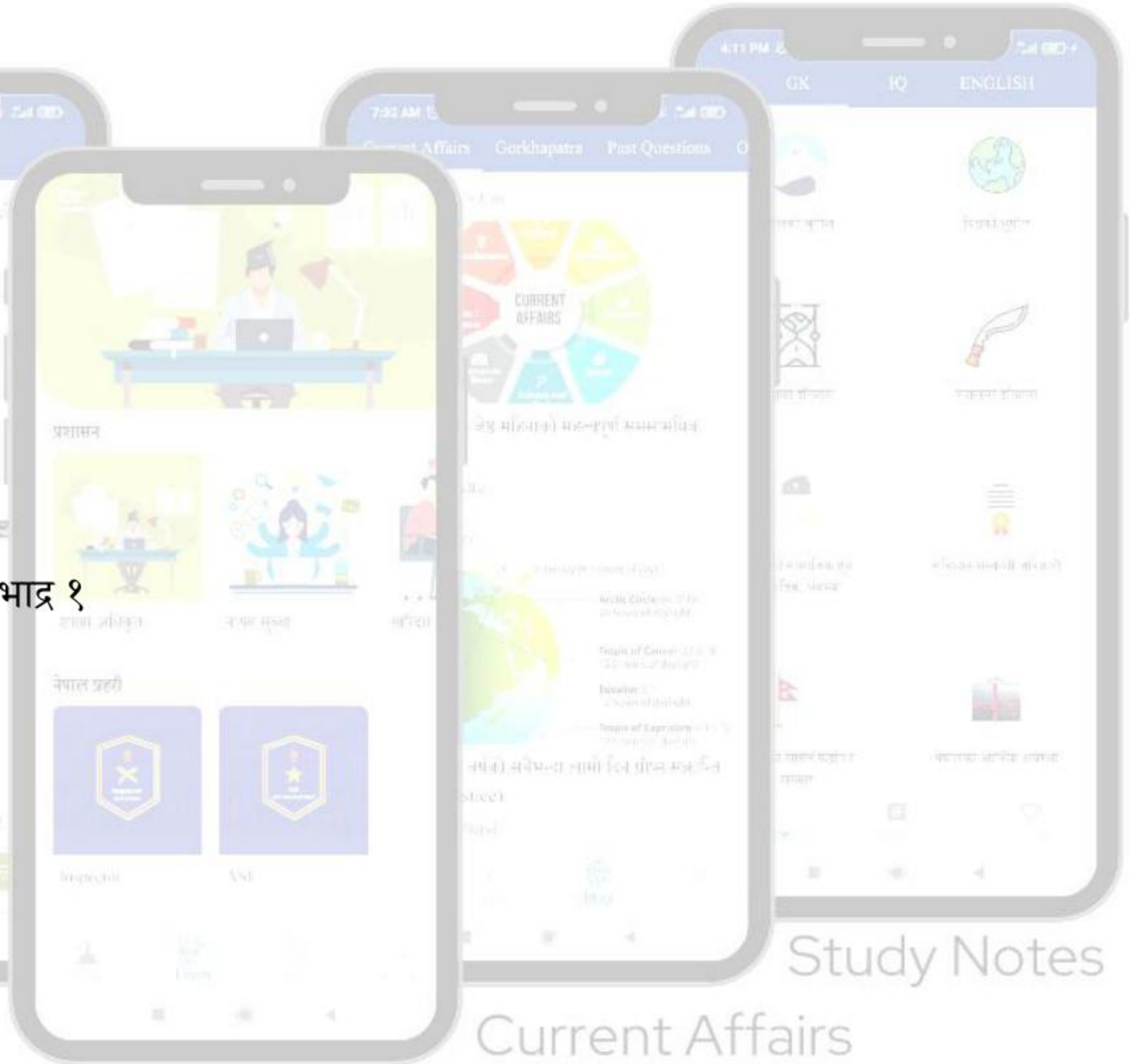
उर्जा दिवस- जेठ ९

Past Questions

Study Notes

Current Affairs

- # गणतन्त्र दिवस - जेठ १५
- # जातीय विभेद उन्मुलन दिवस - जेठ २१
- # चुरे संरक्षण दिवस - असार २
- # राष्ट्रिय जनगणना दिवस - असार ८
- # राष्ट्रिय कविता दिवस - असार ९
- # राष्ट्रिय वन दिवस - असार १३
- # राष्ट्रिय धान दिवस - असार १५
- # सांसद दिवस - असार १६
- # भानु जयन्ती - असार २९
- # इन्जिनियर दिवस - साउन ३
- # सामुदायिक वन दिवस - साउन २५
- # मुक्ति दिवस/ राष्ट्रिय जैविक विविधता दिवस - भाद्र १
- # राष्ट्रिय सुचना दिवस - भाद्र ३
- # पुस्तकालय दिवस - भाद्र १५
- # नेपाल रेडक्रस दिवस - भाद्र १९
- # मानव बेचबिखनविरुद्धको दिवस - भाद्र २०
- # निजामती दिवस - भाद्र २२
- # बाल दिवस - भाद्र २९
- # विज्ञान/चलचित्र दिवस - आश्विन १
- # परिवार नियोजन दिवस - आश्विन २
- # संविधान / राष्ट्रिय दिवस - आश्विन ३
- # सामाजिक सेवा दिवस - आश्विन ६
- # राष्ट्रिय संरक्षण दिवस - आश्विन ७
- # राष्ट्रिय क्यान्सर सतर्कता दिवस - आश्विन १०

MCQs

Past Questions

Current Affairs

Study Notes

- # नागरिक सुरक्षा दिवस - आश्विन १२
- # राष्ट्रिय अभिलेखालय दिवस - आश्विन १७
- # प्रहरी दिवस - आश्विन अन्तिम हप्ता
- # सशस्त्र प्रहरी दिवस - कात्तिक ८
- # कर/ कफि दिवस - मंसिर १
- # उद्योग दिवस - मंसिर ९
- # क्षयरोगविरुद्धको दिवस - मंसिर १३
- # राष्ट्रिय निर्माण दिवस - मंसिर २२
- # पोल्ट्री दिवस - पौष १७
- # निर्यात दिवस - पौष २२
- # पृथ्वी जयन्ती - पौष २७
- # योग दिवस - माघ १
- # भुकम्प सुरक्षा दिवस - माघ २
- # सहिद दिवस - माघ १६
- # नेपाल नर्सिङ दिवस - माघ १५
- # अख्तियार दिवस - माघ २८
- # प्रजातन्त्र/ निर्वाचन दिवस - फाल्गुन ७
- # मगर दिवस/ स्वास्थ्य सेवा दिवस/ सारङ्गी दिवस - फाल्गुन १५
- #सैनिक दिवस - महाशिवरात्री
- # लेखक दिवस - चैत ३
- # कथा दिवस - चैत १९
- # सहकारी दिवस - चैत २०
- # विद्युत सुरक्षा दिवस - चैत २५
- # वनस्पति/ भाषा दिवस - चैत २९

Past Questions

Current Affairs

Study Notes

- # राष्ट्रिय टोपि दिवस - जनवरी १
- # राष्ट्रिय सुनुवाइ दिवस - मार्च ३
- # राष्ट्रिय सुचना तथा सञ्चार प्रविधि दिवस - मे २
- # गैर आवासीय नेपाली दिवस - अक्टोबर ११

31. नारी दिवस २०१९ को नारा तलकामध्ये कुन हो?

[स्थानीय तह, चौथो, २०७६]

- a. Bahave equal to all   b. Thinks equal for change   c. Change women's lives
d. Think equal, build smart, innovate for change

- Think equal, build smart, innovate for change

✓ अन्तर्राष्ट्रिय महिला दिवस - march 8

✓ नारा- 'महिलामा लगानी : सभ्य र समुन्नत समाजको थालनी' (2023 को)

✓ कति औं? - ११औं अन्तर्राष्ट्रिय महिला दिवस (१९११ बाट सुरु)

32. लेगिक हिंसाविरुद्धको १६ दिने अभियान प्रत्येक वर्ष कहिले मनाइन्छ?

[CTEVT. सहायक द्वितीय, २०७९।५।२८]

- a. सेप्टेम्बर २५ देखी अक्टोबर १० सम्म   b. अक्टोबर २५ देखी नोभेम्बर १० सम्म   c. नोभेम्बर २५ देखी
डिसेम्बर १० सम्म   d. डिसेम्बर २५ देखी जनवरी १० सम्म

- नोभेम्बर २५ देखी डिसेम्बर १० सम्म

✓ लैङ्गिक हिंसाविरुद्धको १६ दिने अभियान पर्ने महत्त्वपूर्ण दिवसहरू:

डिसेम्बर १: एड्स दिवस।

डिसेम्बर १०: विश्व मानव अधिकार दिवस।

✓ लैङ्गिक हिंसाविरुद्धको १६ दिने अभियान कहिले मनाइन्छ ? -नोभेम्बर २५ - डिसेम्बर १०

✓ सन् २०२३ को नारा : लैङ्गिक हिंसा अन्त्यको सुनिश्चितता : महिला र बालबालिकामा लगानीको ऐक्यबद्धता - युनाइट ! इन्भेस्ट टु प्रिभेन्ट भायोलेन्स अगेन्स्ट वुमन एन्ड गर्ल्स)

✓ सन् १९८० को दशकदेखि विभिन्न मुलुकले महिलामाथि हुने हिंसाविरुद्धको दिवस मनाउँदै आएका । सन् १९९९ मा संयुक्त राष्ट्रसङ्घले यस दिवसलाई अनुमोदन गरेको । नेपाल सरकारले हरेक वर्ष नोभेम्बर २५ तारिखमा महिला हिंसाविरुद्ध राष्ट्रिय अभियान दिवसका रूपमा मनाउने निर्णय गरेको ।

✓ मानव अधिकारको विश्वव्यापी घोषणापत्र १९४८ र महिलाविरुद्ध हुने सबै प्रकारका भेदभाव अन्त्य गर्ने महासन्धि १९७९ को नेपाल पक्ष राष्ट्र हो ।

✓ लेगिक हिंसाविरुद्धको १६ दिने अभियान २०२३ 'महिला तथा बालबालिका विरुद्धको हिंसा रोक्न लगानीमा एकजुट' अन्तर्राष्ट्रिय नाराका साथ मनाइएको

✓ यस अभियान मनाउने सन्दर्भमा नेपालमा पनि 'लैङ्गिक हिंसा अन्त्यको सुनिश्चितता: महिला र बालबालिकामा लगानीको ऐक्यबद्धता' भन्ने राष्ट्रिय नाराका साथ देशव्यापीरूपमा

33. तल दिइएका पाँच ओटा शब्दहरूमध्ये कति ओटा अशुद्ध छन्, पत्ता लगाउनुहोस् ? [बागमती, भेटेरिनरी, पाँचौं, २०७८/११/१८] "परमादेश, निकाय, सार्वजनीक, विशिस्ट र गरीवी

- a. १   b. २   c. ३   d. ४

- ३

34. देहायकामध्ये कुन शब्द शुद्ध छ?

[बागमती, भेटेरिनरी, पाँचौं, २०७८/११/१८]

- a. सिकारू   b. पेराऊ   c. प्रक्रिया   d. खटीरो

- प्रक्रिया

Mock Tests

MCQs

Past Questions

Current Affairs

Study Notes

35. दिइएको नामहरूलाई बणांनुक्रम फाइलिङ व्यवस्था अनुसार मिलाउँदा उक्त नामहरू कुन क्रममा रहन्छन्
[खरिदार, २०७९।५।२५]

बालकृष्ण, बाबुराम, बालानन्द, बाबुकृष्ण, बालमोहन

a. बाबुकृष्ण, बाबुराम, बालकृष्ण, बालानन्द, बालमोहन

b. बाबुकृष्ण, बालकृष्ण, बालमोहन, बालानन्द, बाबुराम

c. बाबुराम, बालकृष्ण, बाबुकृष्ण, बालमोहन, बालानन्द

d. बाबुराम, बाबुकृष्ण, बालकृष्ण, बालानन्द,

बालमोहन

- बाबुकृष्ण, बालकृष्ण, बालमोहन, बालानन्द, बाबुराम

36. तल दिइएको वाक्यमा विद्यालयको नाम के छ?

[खरिदार, २०८०।६।६]

वाक्य:- गणेश माध्यमिक विद्यालयको स्थापना २०३० सालमा भएको थियो।

a. गणेश

b. गणेश मा. वि

c. गणेश मध्यामिक विद्यालय

d. गणेश माध्यमिक विद्यालय

- गणेश माध्यमिक विद्यालय

37. "सिंहदरबारभित्रको प्रदेशलाई राम्रोसंग व्यवस्थित गरेको छ।" भन्ने वाक्यमा कति शब्द अशुद्ध लेखिएको छ?

[बागमती पाँचौं, २०७९/११/२७]

a. १

b. २

c. ३

d. ४

- २

38. तल दिइएका वाक्यमध्ये शुद्ध लेखिएको वाक्य कुन हो?

[बागमती पाँचौं, २०७९।११।२७]

a. प्रहरी नायब उपरीक्षकले जानकारी दिनु भयो।

b. प्रहरी नायब उपरीक्षकले जानकारी दिनुभयो।

c. प्रहरी

नायब उपरीक्षकल जानकारी दिनुभयो।

d. प्रहरी नायब उपरीक्षकले जानकारी दिनु भयो।

- प्रहरी नायब उपरीक्षकल जानकारी दिनुभयो।

39. कानूनको स्रोत तलका मध्य कुन होइन ?

[रासस, चौथो, २०८००५।२८]

a. विधायन

b. नजिर

c. सरकारका निर्णय

d. अदालतका फैसलाहरू

- सरकारका निर्णय

कानूनका स्रोतहरू

- विधायन, संविधान, ऐन, नियम

- नजिर

- प्रथा, परम्परा

- अन्तर्राष्ट्रिय सन्धि सम्झौता

- अन्य न्याय र कानूनका मान्य सिद्धान्तहरू

- विदेशी विद्वानका राय

- कानून र अदालतका फैसलाहरू आर्थिक राजनैतिक परिवर्तनले ल्याएका मूल्यहरू

- दार्शनिकहरूका दृष्टिकोण

40. नेपालमा पहिलो पटक मुलुकी ऐन कहिले जारी भएको थियो ?

[मधेश पाँचौं, २०८०/८/१६ | मधेश, शिक्षा, प्रा.स. २०८०]

a. वि.सं. १९१०

b. वि.स. १९११

c. वि.स. १९१२

d. वि.सं. १९१३

- वि.सं. १९१०

41. 2075 भदौ 1 बाट लागु भने मुलुकी देवानी संहितामा कति भाग रहेका छन्?

[शाखा अधिकृत, २०७६/१०/२५]

a. 4 भाग

b. 5 भाग

c. 6 भाग

d. 7 भाग

- 5 भाग

42. मुलुकी फौजदारी संहिता १५, २००४ अनुसार तलकामध्ये कुन फौजदारी कानूनको सिद्धान्त होइन?

[नेपाल, राष्ट्र बैंक, सहायक द्वितीय, २०७५।११।४]

a. एउटै कसुरमा दोहोरो सजाय नहुने

b. अपराधीको मृत्युसंगै अपराधको पनि मृत्यु हुन्छ

c.

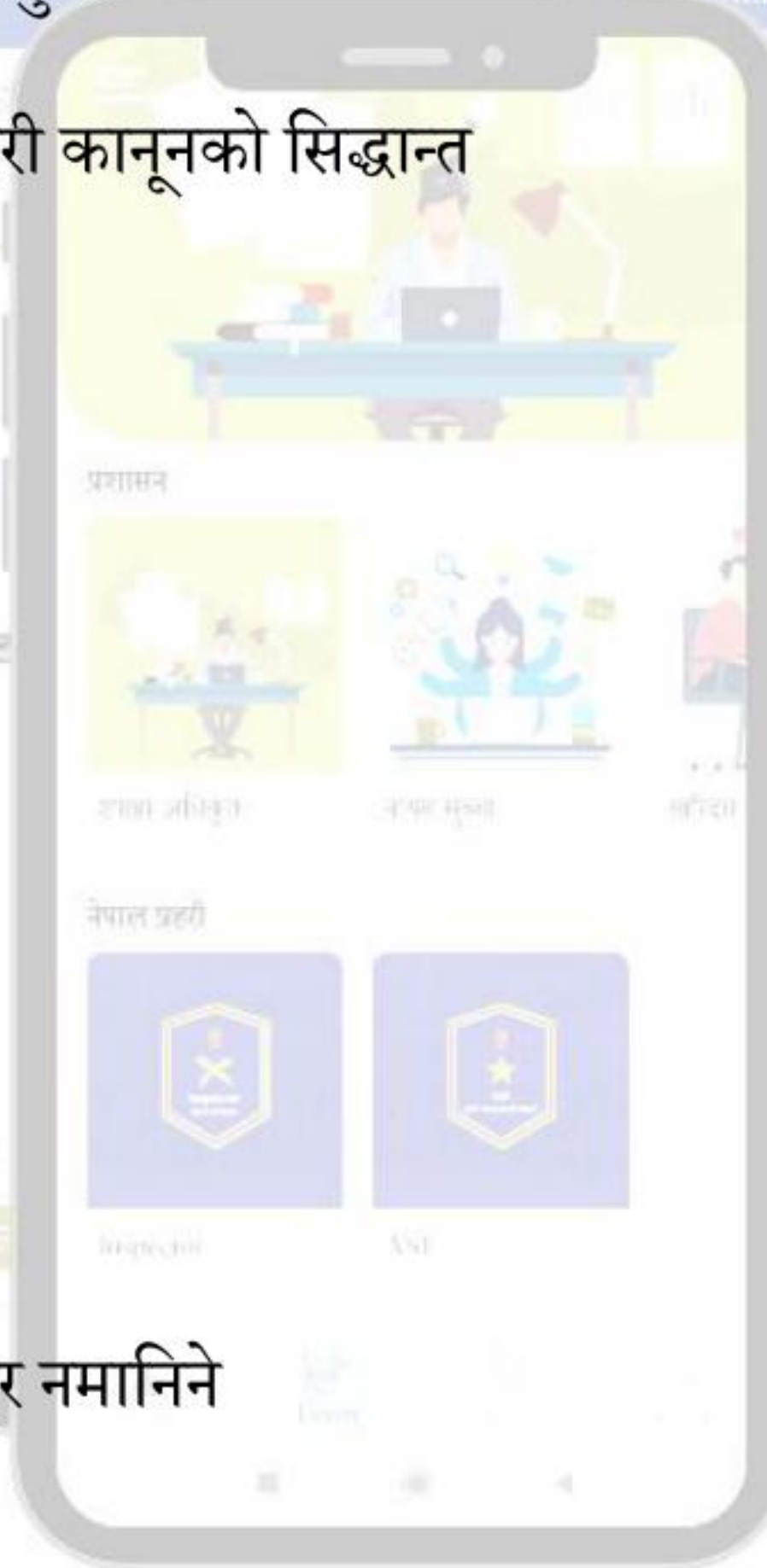
कानूनमा उल्लेख नगरिएको कार्य अपराध हुँदैन

d. नागरिक समाजका सबै पक्षहरुको हैसियत समान हुन्छ

- नागरिक समाजका सबै पक्षहरुको हैसियत समान हुन्छ

मुलुकी फौजदारी संहिता २०७४ अनुसार फौजदारी कानूनको सिद्धान्त

- ✓ कानून बमोजिमको काम कसुर नहुने
- ✓ कानून बमोजिम बाहेक सजाय नहुने
- ✓ तथ्यको भरमा गरेको काम कसुर नहुने
- ✓ एउटै कसुरमा दोहोरो सजाय नहुने
- ✓ स्वच्छ सुनुवाइबाट वन्चित नहुने
- ✓ आफ्नो विरुद्ध साक्षि हुन कर नलाग्ने
- ✓ कसुर प्रमाणित नभएसम्म कसुर नहुने
- ✓ होस ठेगानमा नरहेको व्यक्तिले गरेको काम कसुर नमानिने
- ✓ मन्जुरि लिइ गरेको काम कसुर नहुने
- ✓ असल नियतले दिएको जानकारीबाट क्षति पुगेमा कसुर नहुने
- ✓ डर त्रासमा गरेको काम कसुर नहुने
- ✓ ज्यान लिने अधिकार नहुने
- ✓ समुहबाट भएको कसुरमा सबै सदस्यलाई सजाय हुने

Study Notes

Current Affairs

43. राष्ट्रिय युवा नीति, २०७२ ले कुन उमेर समूहलाई युवाको रूपमा लिइएको छ?

[शाखा अधिकृत, २०७२]

- a. १९-४० वर्ष   b. १६-४० वर्ष   c. १६-४९ वर्ष   d. १८-४५ वर्ष

- १६-४० वर्ष

✓ राष्ट्रिय युवा नीति २०७२ ले युवाको उमेर १६ देखि ४० वर्षको उमेर समूहलाई परिभाषित गरेको छ।

44. असमान संघवाद (Asymmetric Federalism) ले के बुझाउँछ ?

[ने.कृषि.अ.प. छैटौँ, प्रशासकीय_अधिकृत, २०८०।८।२६]

- a. एक प्रान्तभन्दा अर्को प्रान्तलाई विशेष हैसियत र अधिकार दिनु
प्रान्तपिच्छे प्राकृतिक स्रोत साधन असमान हुनु
समुदाय ओझेलमा पर्नु
- b. छुट्टिन पाउने अधिकार दिनु
- c.
- d. प्रान्तभित्र एउटा धार्मिक समुदायको वर्चस्व भइ अन्य धार्मिक

- एक प्रान्तभन्दा अर्को प्रान्तलाई विशेष हैसियत र अधिकार दिनु

45. वित्तीय संघीयताको आधारस्तम्भ तलका मध्ये कुन पर्दैन ?

[ने. कृषि.अ.प. छैटौँ, प्रशासकीय_अधिकृत, २०८०।८।२६]

- a. काम गर्ने जिम्मेवारी र खर्चको अधिकार
हस्तान्तरण
- b. राजस्वको अधिकार
- c. अन्तर सरकारी वित्तीय
- d. प्रशासनिक स्वायत्तता र सक्षमता

- प्रशासनिक स्वायत्तता र सक्षमता

✓ वित्तीय संघीयताका आधारस्तम्भहरु :

क. कामको जिम्मेवारी

ख. राजस्वको अधिकार

ग. अन्तरसरकारी वित्तीय हस्तान्तरण

घ. ऋण लिने अधिकार

46. नेपाल सरकारको प्रमुख प्रशासनिक निकाय तलका मध्ये कुन चाँहि हो?

[सशस्त्र प्र.स.नि, २०८०/१/१८]

a. राष्ट्रिय योजना आयोग

b. प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय

c. अर्थ मन्त्रालय

d. संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय

- प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय

47. नेपालमा निजामती सेवा दिवस कहिलेदेखि मनाउन शुरू गरिएको हो?

[शाखा अधिकृत, २०७८।४।२३]

a. 2060 B.S.

b. 2061 B.S

c. 2062 B.S

d. 2063 B.S

- 2061 B.S

48. "निजामती सेवा दिवस कहिले मनाइन्छ?

[खरिदार २०७२]

a. साउन २२ गते

b. भाद्र २२ गते

c. माघ २१ गते

d. फागुन २२ गते

- भाद्र २२ गते

49. अध्ययन बिदा पाउन निजामती कर्मचारीको कति वर्ष सेवा अवधि पूरा भएको हुनुपर्दछ?

[खरिदार_आ.प्र. २०७९।१।२९]

a. 2

b. 3

c. 5

d. 6

✓ सेवा अवधिभरमा एकै पटक वा पटक पटक गरि तीन वर्षसम्म अध्ययन बिदा पाइने

✓ पुरा तलब पाउनेछ

✓ नेपाल सरकारले आवश्यक ठानेमा २ वर्ष थप हुने

✓ निजि प्रयासमा जानेले तलब पाउने छैन

✓ ३ वर्ष सरकारी सेवा नपुगि बिदा नपाइने

50. निजामती सेवा ऐन, २०४९ कहिले देखि लागू भएको हो?

[सव-इन्जिनियर, २०७९।११।३०]

a. २०४९/२/४

b. २०५०/१/५

c. २०५०/२/४

d. २०५०/३/५

- २०५०/२/४

✓ निजामति सेवा ऐन २०४९ लागु - २०५० जेठ ४

✓ निजामति सेवा नियमावलि २०५० लागु - २०५० असार २८

51. निजामती सेवामा व्यवस्थापन परीक्षणको शुरूवात कहिले भएको हो?

[खरिदार, २०७३]

a. वि.सं. २०३२

b. वि.सं. २०४८

c. वि.सं. २०५५

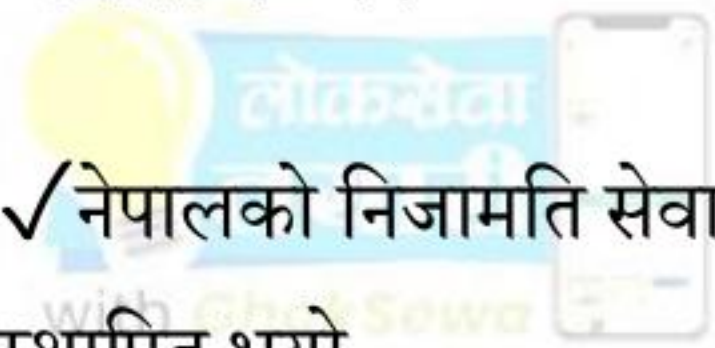
d. वि.सं. २०६४

- वि.सं. २०५५

✓ नेपालको निजामति सेवामा व्यवस्थापन परीक्षणको प्रारम्भ निजामति सेवा ऐनको पहिलो शंसोधन २०५५ देखि कानुनि रूपमा स्थापित भयो

52. नेपाल प्रशासनिक प्रशिक्षण प्रतिष्ठानको स्थापना कहिले भएको हो?

[शाखा अधिकृत, २०७५]

a. वि.सं. 2040 आश्विन 10 गते

b. वि.सं. 2040 वैशाख 11 गते

c. वि.सं. 2039 वैशाख 11 गते

d. वि.सं. 2039 आश्विन 11 गते

- वि.सं. 2039 आश्विन 11 गते

✓ राजा विरेन्द्र र प्रधानमन्त्रि सुर्य बहादुर थापाको पालामा स्थापना भएको

53. नेपालमा पहिलो विकेन्द्रीकरण ऐन कहिले लागू भएको थियो?

[खरिदार, २०७३]

a. वि.सं. २०१७

b. वि.सं. २०३२

c. वि.सं. २०३९

d. वि.सं. २०४७

- वि.सं. २०३९

- **विकेन्द्रीकरण उप-समिति, २०३८: २०३८ साल माघ १४ गते श्री रणधीर सुब्बाको संयोजकत्वमा ६ सदस्यीय उप-समिति गठन।

- उप-समितिको उद्देश्य: विकेन्द्रीकरण प्रयासहरूको विश्लेषण र सुधारका सुझावहरू तयार गर्नु।

- समितिका प्रमुख सुझावहरू:

- वडामा उपभोक्ताको समिति बनाएर योजना संचालनको व्यवस्था।

- गाउँ पंचायतलाई न्यायिक अधिकार दिने।

- जिल्ला विकास योजना बनाउने र साधन विनियोजन गर्ने।

- जिल्ला सभापतिलाई समन्वयकर्ताको अधिकार दिने।

- जिल्ला योजनाका आधारमा राष्ट्रिय योजना बनाउने।

- जिल्ला स्तरका कार्यालयलाई स्थानीय विकास अधिकारीको नेतृत्वमा राख्ने।

- विकेन्द्रीकरण अनुगमन समिति गठन गर्ने।

- **फलस्वरूप**: यी सुझावहरूको आधारमा विकेन्द्रीकरण ऐन २०३९ तयार गरियो।

Study Notes

Current Affairs

54. नेपालमा प्रमुख जिल्ला अधिकारीको व्यवस्था कहिलेदेखि गरियो?

[खरिदार २०७४]

a. वि.सं. २०१८ पुस १

b. वि.सं. २०१९ पुस १

c. वि.सं. २०२१ पुस १

d. वि.सं. २०२२ पुस १

- वि.सं. २०२२ पुस १

✓ प्रमुख जिल्ला अधिकारी (सीडीओ) को व्यवस्था नेपालमा राजा महेन्द्र को शासनकालमा गरिएको हो।

✓ राजा महेन्द्रले २०२२ साल पुस १ गते पञ्चायती शासन प्रणाली लागू गरेपछि प्रशासनिक पुनःसंरचना गर्दै, सीडीओ पद स्थापना गरिएको थियो।

55. नेपालमा राजपत्र प्रकाशनको शुरुवात कहिलेदेखि भयो?

[ने.वा.नि.पाँचौं (प्रा), २०८०/२/११]

a. वि.सं. २००७ श्रावण २२

b. वि.सं. २००८ श्रावण २२

c. वि.सं. २००८ कार्तिक २३

d. वि.सं. २००७ वैशाख १३

- वि.सं. २००८ श्रावण २२

56. समूह । र ॥ बीच जोडा मिलाई कोडबाट सही उत्तर छान्नुहोस्।

[शाखा अधिकृत, २०७५]

a) बुच समिति

b) प्रशासकीय पुनर्गठन योजना आयोग

c) प्रशासन सुधार आयोग

d) नयाँ जिल्ला प्रशासन योजना

1) B.S. २०१३

2) B.S. २००९

3) B.S. २०३१

Study Notes

Current Affairs

Past Questions

4) BS 2025

a. a-1, b-2, -3, d-4

b. a-2, b-1, c-4, d-3

c. 3-1, 6-2, 6-4, d-3

d. a-1, 6-4, c-3, d-2

- a-2, b-1, c-4, d-3

- ✓ नेपालको प्रशासनलाई सुधार गरी आधुनिकीकरण गर्न बुच कमिसनको गठन विसं 2009 मा भयो ।
- ✓ N.N. Buch को नेतृत्वमा ३ सदस्य [बाँकी २ सदस्य के. जी. मठरानी र एस के. आनन्द टोली नेपाल आएका थिए।
- ✓ प्रशासकीय पुनर्गठन योजना आयोग 2013 टंकप्रसाद आचार्यको अध्यक्षतामा गठित आयोग हो ।
- ✓ निजामती सेवालालाई विभिन्न सेवामा वर्गीकरण गर्ने सिफारिस प्रशासकीय पुनर्गठन आयोग 2013 ले गरेको हो ।
- ✓ प्रशासन सुधार आयोग 2025 वेदानन्द झाको अध्यक्षतामा गठन भएको थियो ।
- ✓ प्रशासकीय अदालतको स्थापना गर्ने सिफारिस प्रशासन सुधार आयोग 2025 ले गरेको हो ।
- ✓ २०३१ मा पञ्चायतले नयाँ जिल्ला प्रशासन योजनाको थालनी गर्‍यो
- ✓ प्रशासन सुधार आयोग 2032 भेषबहादुर थापा को अध्यक्षतामा गठन भएको थियो ।
- ✓ प्रजातान्त्रिक वातावरण अनुकूल मुलुकको प्रशासकीय व्यवस्था आवश्यक सुधार गरी आम जनस्तरमा प्रभावकारी सेवा पुर्याउने उद्देश्य सहित तत्कालिन प्रधानमन्त्री गिरिजाप्रसाद कोइरालाको अध्यक्षतामा गठन भएको आयोग उच्चस्तरीय प्रशासन सुधार आयोग 2048 हो ।
- ✓ उच्चस्तरीय प्रशासन सुधार आयोग 2048 लाई अर्को koirala aayog नामले चिनिन्छ ।

57. तल दिइएका मध्ये कुन भनाई ठीक होइन?

[शाखा अधिकृत, २०७२]

a. बुध समितिले योजना आयोग गठन गर्ने सुझाव दिएको थियो ।

b. राणाकालमा मुन्सीखानाले वैदेशिक मामिला

हेर्ने गर्दथ्यो ।

c. दौडाहा प्रथाको प्रचलन चन्द्रशमशेरले चलाएका थिए ।

d. २०१५ सालमा मुख्य

सचिवको पद खारेजी गरी मन्त्रिपरिषद् सचिवको व्यवस्था गरिएको थियो ।

- दौडाहा प्रथाको प्रचलन चन्द्रशमशेरले चलाएका थिए ।

58. वि.सं. २०१३ सालभन्दा अगाडि बडा हाकिमलाई तोकिएको काम के हो/हुन् ?

[शाखा अधिकृत, २०८०/३/१६]

a. मालपोत र विकास निर्माण

b. न्यायिक व्यवस्थापन

c. शान्ति, सुरक्षा प्रशासन

d.

माथिका सबै

- माथिका सबै

59. नेपालमा जिल्ला स्थित प्रशासनिक संरचनामा मौजा, प्रगन्ना र जिल्ला भन्ने तीन तह कुन कालमा थियो?

[शाखा अधिकृत, पाठ्यक्रमबाट]

a. पञ्चायत काल

b. राणा काल

c. लिच्छवी काल

d. मल्लकाल

- राणा काल

60. नेपालको प्रशासनिक इतिहासमा कार्यालय प्रमुखलाई नै मुख्य लेखा अधिकृत बनाउने व्यवस्थालाई के भनिन्थ्यो?

[शाखा अधिकृत, २०७६/१०/२५]

a. रिपोर्ट प्रणाली

b. कौशीतोष प्रणाली

c. तेजारथ प्रणाली

d. कुपर प्रणाली

- कुपर प्रणाली

61. राणाकालमा 'मिरमुन्सी' पद भन्नाले तलकामध्ये कुन पदलाई जनाउँथ्यो?

[नेपाल_खाद्य_संस्थान, चौथो, २०७५/१/२२]

a. जिल्लाको प्रशासनतर्फको प्रमुख

b. मन्त्रिस्तरीय पद

c. परराष्ट्र मामिला सम्बन्धी प्रमुख

d. माथिका कुनै होइनन्

- परराष्ट्र मामिला सम्बन्धी प्रमुख

राणाकालीन अड्डा / पद ::

- मौजा, प्रजन्ना, जिल्ला : राणाकालिन तिन तहको प्रशासनिक व्यवस्था
- मुलुकी अड्डा : गृह तथा सामान्यतर्फको सम्पूर्ण कार्य हेर्ने
- कुमारीचोक : लेखा तथा लेखा परीक्षण गर्ने अड्डा
- तेजरथ अड्डा : कर्मचारीलाई ऋणदिन रणोद्धिपले स्थापना गरेको अड्डा
- इचाइची कोठी : भारतको पटनामा रहेको नेपालको वाणिज्य दुतावासको काम गर्ने कार्यालय
- थाना कचहरि : प्रहरी व्यवस्था गर्ने कार्यालय
- तवेला दलान : भष्ट्राचार नियन्त्रण गर्ने कार्यालय
- ऐन खाना : ऐन कानून तयार गर्ने कार्यालय
- मुन्सीखाना : परराष्ट्रसम्बन्धी काम गर्ने कार्यालय
- मिर मुन्सि र मुन्सी : मुन्सीखानामा काम गर्ने मुख्य कर्मचारी / कर्मचारी
- जङ्गी अड्डा : रक्षा मन्त्रालयको रुपमा काम गर्ने अड्डा
- मुलुकी अड्डा : सामान्य प्रशासन र गृह सम्बन्धी काम गर्ने अड्डा (जङ्गबहादुरद्वारा स्थापित)
- कमान्डरी किताब खाना : निजामती र सैनिक कर्मचारीको रेकर्ड राख्ने (जङ्गबहादुरद्वारा स्थापित)
- धर्म कचहरी : विशेष अदालत (जङ्गबहादुर ले स्थापना गरेको)
- कौशितोषा खाना : राणा कालमा रकम निकासी गर्ने अड्डा (पृथ्वीनारायण शाहको पालामा स्थापित)
- मुलुकी खाना : धन जम्मा गर्ने अड्डा
- सराफ खाना : विदेशी रूपैया सटही गर्ने अड्डा (जङ्गबहादुरद्वारा स्थापित)
- हाजिरी गोश्वारा : सरकारी कर्मचारीको जनरल अफिस आदिको छड्के जाँच
- सुब्बा : राणाकालमा जिल्लाको प्रमुख प्रशासक (सामान्य जनताले पाउने उच्च पद)
- जिन्सी अड्डा : विदेशबाट जिन्सी आयात गर्ने अड्डा
- गढी, गौडा, गौश्वरा : यिनिहरु राणाकालिन प्रशासनिक अड्डा हुन

Study Notes

Current Affairs

Past Questions

62. जोडा मिलाई कोडबाट सही उत्तर छान्नुहोस् ।

[सुदूरपश्चिम चौथो, २०८०।५।३०]

1- मुन्सी खाना

2- कुमारी चोक

3- कँडेल चोक

4- भण्डारखाल तहबिल

a- गरगहना

b- सरकारी बैंक

c. परराष्ट्र

d. लेखा परीक्षण

a. 1-a, 2-b, 3-c, 4-d

b. 1-b, 2-c, 3-a, 4-d

c. 1-d, 2-c, 3-b, 4-a

d. 1-c, 2-d, 3-a, 4-b

- 1-c, 2-d, 3-a, 4-b

63. निजामती कर्मचारीलाई निवृत्तभरण (Pension) दिने व्यवस्था कसको पालाबाट शुरू भएको हो?

[स्थानीय_तह, अधिकृत छैटौँ, २०७६]

a. वीरशमशेर

b. देवशमशेर

c. चन्द्रशमशेर

d. जुद्धशमशेर

- जुद्धशमशेर

✓ चन्द्र शमशेर -खड्ग निशाना छापको चलन चलाएका

✓ देव शमशेर- सरकारी समय १०-५ निर्धारण

✓ विर शमशेर- चिठिमा पहिलो पटक टिकट टास्ने

64. शनिवार विदा दिने चलन कसले चलाएका हुन्?

[ने.वा.नि. चौथो, २०७५।१।१९]

a. वीर शम्शेर राणा

b. जुद्ध शम्शेर राणा

c. भीम शम्शेर राणा

d. जंगबहादुर राणा

- भीम शम्शेर राणा

भीम शम्शेर सम्बन्धि जानकारी

✓ बुढा महाराज

✓ सरकारी समय १०-४ कायम गरेका (१०-५ देव शम्शेरले कायम गरेका)

✓ कर्मचारिलाई शनिवार पुरा र सुक्रबार आधा विदा

✓ उखडा जाचँ कमिसन गठन

✓ चारखाल अड्डा

✓ राजद्रोहि बाहेक अन्यलाई मृतुदण्ड नदिने घोषणा

65. राणाकालमा सामान्य प्रशासन र गृह सम्बन्धी कार्य कुन अड्डाले गर्दथ्यो?

[नेपाल_खाद्य संस्थान, चौथो, २०७५।१२।३०]

a. मुन्सीखाना

b. मुलुकी अड्डा

c. तवेला दलान

d. फारसखाना

- मुलुकी अड्डा

66. काठमाडौँ डिल्लीबजारमा रहेको चारखाल अड्डा कसको पालामा स्थापना भएको थियो?

[स्थानीय_तह, पाँ २०७६]

a. भीम समशेर

b. पदम समशेर

c. चन्द्र समशेर

d. देव समशेर

- भीम समशेर

- ✓ तेजारथ अड्डा -रणोदिप सिंह (कर्मचारिलाइ रिन दिने)
- ✓ कंडेल चोक -जंगबहादुर राना (गरगहाना व्यवस्था गर्ने)
- ✓ विन्तिपत्र निक्सारि अड्डा-चन्द्र शमसेर (व्यायसम्बन्धि कार्य गर्ने)
- ✓ खड्ग निसान अड्डा- चन्द्र शमसेर (प्रधानमन्त्रिको कार्यलय)
- ✓ मुन्सिखाना- भिमसेन थापा / रण बहादुर शाह (परराष्ट्र मामिला)
- ✓ कुमारि चोक -पृथ्वीनारायण शाह (लेखापरिक्षण)

67. राणाकालीन प्रशासनमा मुन्सीखानाले के काम गर्दथ्यो?
[शाखा अधिकृत, २०७०]

- a. राजस्व उठाउने लेखापरीक्षण
- परराष्ट्र मामिला
- b. परराष्ट्र मामिला
- c. निजामती कर्मचारीको रेखदेख गर्ने
- d.

68. लालमोहर लगाउने चलन कुन राजाको पालादेखि चलेको हो?
[खरिदार आ.प्र. २०७९।८।२५]

- a. पृथ्वीनारायण शाह
शाह
- b. राजेन्द्रप्रताप शाह
- c. रणबहादुर शाह
- d. गीर्वाणयुद्ध विक्रम

- पृथ्वीनारायण शाह

✓ रणबहादुर शाह- शाहदानि प्रथा सुरुवात

✓ गीर्वाणयुद्ध विक्रम शाह- सुगौलि सन्धि भएको

69. समरजङ्ग कम्पनी स्थापना गर्ने राजा को थिए?

[रासस, पाँचौं, २०७८।११।२०]

a. रणबहादुर शाह

b. पृथ्वीनारायण शाह

c. प्रतापसिंह शाह

d. राम शाह

- रणबहादुर शाह

70. मल्लकालीन समयमा प्रचलनमा रहेको इटापचली भन्ने शब्दावलीले केलाई बुझाउथ्यो?

[कोशी चौथो, २०७९।१।३]

a. मन्त्रिपरिषद्

b. गृह प्रशासन संचालन गर्ने अड्डा

c. न्याय प्रशासन संचालन गर्ने अड्डा

d. सार्वजनिक निर्माणको काम गर्दै अड्डा

- न्याय प्रशासन संचालन गर्ने अड्डा

मल्लकालिन न्याय व्यवस्था

✓ राजाको निर्देशन अनुसार धर्मशास्त्र, नीतिशास्त्र र मनुस्मृतीका आधारमा न्याय व्यवस्था सञ्चालन हुन्थ्यो ।

✓ सामान्य किसिमका मुद्दाहरू पञ्चकचहरीहरूले हेर्थे । पञ्च कचहरीको निर्णयउपर चित्त नबुझे द्वारे समक्ष र द्वारेले दिएको निर्णय पनि चित्तनबुझे मुद्दा छुट्टाइन्थ्यो । यदि देवानी प्रकृतिको मुद्दा भए कोटिलिङ्ग र फौजदारी प्रकृतिको भए इटाचपलीमा पुनरावेदन लाग्ने व्यवस्था थियो । अन्तिम पुनरावेदन राजासमक्ष दिन पाइन्थ्यो ।

✓ मल्लकालमा इटाचपली, कोटिलिङ्ग, टकसार र धनसार प्रमुख चार अदालत थिए ।

71. समूह १ र समूह २ बीच जोडा मिलाई कोडबाट सही उत्तर छान्नुहोस्।

[स्थानीय_तह, चौथो, २०७६]

a) भाग

b) भोग

c) सिंकर

d) तैलकर

1) दाउरा

2) पशुपालन

3) कृषि

4) तेल

a. a-2, b-4, c-1, d-3

b. a-3, b-1, c-4, d-2

c. a-3, b-2, c-1, d-4

d. a-4, b-2, c-3, d-1

- a-3, b-2, c-1, d-4

72. समूह I र समूह II मा जोडा मिलाउनुहोस् र कोडबाट सही उत्तर छान्नुहोस् ।

[नायर सुब्बा, २०७६]

a) कृषिमा लगाइने कर

b) पशुपालनमा लगाइने कर

c) काठमा लगाइने कर

d) कपडामा लगाइने कर

1) चैलकर

2) सिंकर

3) भोग

4) भाग

a. a-2, b-4, c-1, d-3

b. a-3, b-4, c-2, d-1

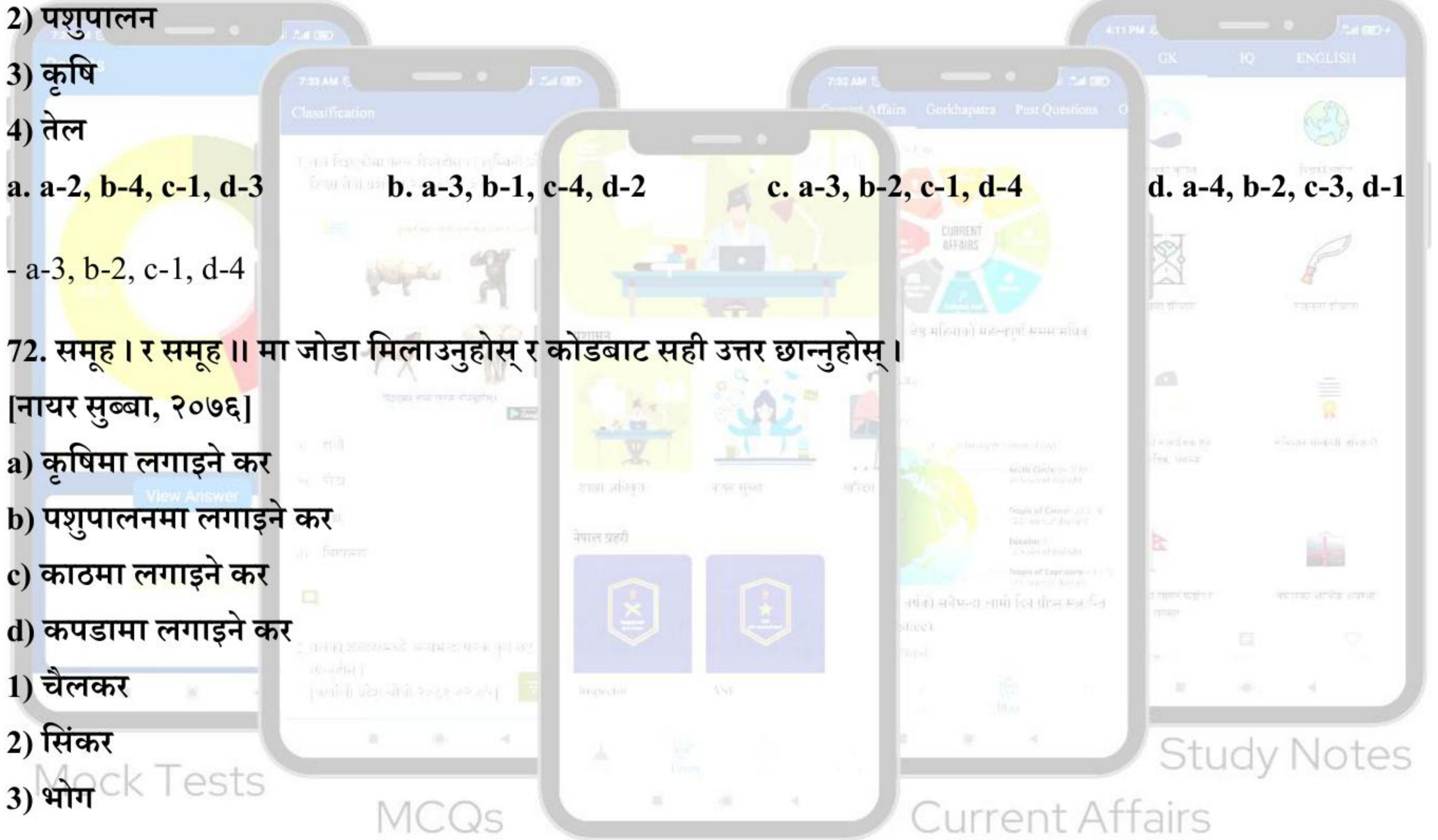
c. a-2, b-1, c-3, d-4

d. a-4, b-3, c-2, d-1

- a-4, b-3, c-2, d-1

73. लिच्छविकालमा "युक्त पुरुष" भनेर कस्तो पद धारण गरेको व्यक्तिलाई भनिन्थ्यो?

[नायब सुब्बा, २०७३]

a. घोडा सवारी प्रमुख

b. राजप्रसादको भान्साघरको व्यवस्थापन

c. युद्धमा प्राप्त हुन आएको

सम्पत्तिको हिसाब राख्ने लेखापाल

d. माथिका सबै बेठीक

- युद्धमा प्राप्त हुन आएको सम्पत्तिको हिसाब राख्ने लेखापाल

लिच्छविकालीन पदहरू

✓ महासर्वदण्डनायक = प्रधानन्यायाधीश

✓ सर्वदण्डनायक = न्यायाधीश

✓ अमात्य = मन्त्रीस्तरीय अधिकारी / मन्त्री

✓ युवराज = भावी राजा

✓ भटनायक = सेनाध्यक्ष

✓ महाबलाध्यक्ष = प्रधानसेनापती

✓ बलाध्यक्ष = सेनापती

✓ प्रसादाधिकृत = कार्यालय प्रमुख

✓ प्रधान = ग्राम प्रशासक

✓ भट = सिपाही

✓ सामन्त = प्रशासक

✓ गोलिमक = सेना नायक

लिच्छविकालीन शासन व्यवस्थामा केही पदहरू ◆

✓ ढुतक - शाही घोषणा गर्ने व्यक्ति

- ✓ भट्टारक - राजाको निजि सचिव
- ✓ पिठाध्यक्ष- राजगद्दी निरीक्षण गर्ने मुख्य व्यक्ति
- ✓ महाप्रतिहार-राजगद्दी सम्बन्धी कार्य गर्ने मुख्य व्यक्ति
- ✓ सर्वदण्डनायक -प्रहरीतर्फको सर्वोच्च पदाधिकारी

लिच्छविकालीन करहरू

- ✓ त्रिकर -भाग, भोग, कर
- ✓ भागकर -कृषि उत्पादनमा लगाइने कर
- ✓ भोगकर -पशुपालनमा लगाइने कर
- ✓ कर -वाणिज्य/व्यापारमा लगाइने कर
- ✓ सुकरकर-सुंगुरमा लगाइने कर
- ✓ आपणकर-पसलमा लगाइने कर
- ✓ मल्लकर -भैसीमा लगाइने कर
- ✓ पलाण्डु कर - प्याजमा लगाइने कर
- ✓ मल्लयुद्ध र गोयुद्ध कर -मनोरञ्जनमा लगाइने कर
- ✓ तैल कर -तेलमा लगाइने कर
- ✓ चैल कर - कपडामा लगाइने कर
- ✓ सिंकर -फर्निचरमा लगाइने कर

लिच्छविकालीन शब्द तथा तिन्ले बुझाउने अर्थ

✓ ग्राम - सानो गाउँ

✓ तल - ठुलो गाउँ

✓ ट्रङ्ग - सहरी वस्ती

✓ पान्चाली - गाउँको मुद्दामामिला र विकास निर्माणको काम गर्ने निकाय

✓ कुथेर अधिकरण - जग्गा जमिनको व्यवस्था सम्बन्धी काम गर्ने अड्डा

✓ शुल्ली अधिकरण - पान्चाप

74. लिच्छविकालीन निम्न पदहरूका बीच जोडा मिलाउनुहोस्।

[स्थानीय_तह, पाँचौँ, २०७६]

a) प्रसादाधिकृत

b) सर्वदण्डनायक

c) भट्नायक

d) प्रधान

1) ग्राम प्रशासक

2) कार्यालय प्रमुख

3) न्यायाधीश

4) सेनाध्यक्ष

a. a2, b1, c4, d3

b. a3, b4, c2, d1

c. a2, b1, c3, d4

d. a2, b3, c4, d1

- a2, b3, c4, d1

75. लिच्छविकालमा सेनाध्यक्षलाई के भनिन्थ्यो?

[ने.वा.नि. चौथो, २०८०।२।१५]

a. भटनायक

b. भट

c. गोलिमक

d. बलाध्यक्ष

- भटनायक

76. लिच्छवीकालमा प्रहरी प्रमुखलाई के भनिन्थ्यो?

[शाखा अधिकृत, २०७१]

- a. भटनायक   b. बलाध्यक्ष   c. दण्डनायक   d. सर्वदण्डनायक

- दण्डनायक

77. लिच्छवि कालमा मन्त्रीसरहको पदलाई के भनिन्थ्यो?

[खरिदार २०६८, खुला]

- a. अमात्य   b. चौतारा   c. दण्डनायक   d. सामन्त

- अमात्य

78. लिच्छवी कालमा शिक्षा हेर्ने प्रशासनिक अंगलाई के भनिन्थ्यो?

[मधेश, शिक्षा_प्रा.स.२०७१।१२।५]

- a. गुठी   b. अग्रहार   c. मठ   d. कुथेर

- अग्रहार

★ लिच्छविकालीन केही प्रशासनिक निकायहरू (जानी राखौं):

➔ कुथेर अधिकरण: राजस्व संकलन, जग्गा खरिद बिक्री तथा भूमिसम्बन्धी मुद्दा हेर्ने अड्डा

➔ मापचोक: विवाह, पारपाचुके तथा सम्पत्तिसम्बन्धी मुद्दा हेर्ने अड्डा

➔ लिडबल: यातायात, कुलो र खानेपानीसम्बन्धी काम गर्ने अड्डा

➔ शुल्ली वा शोल्ल: पञ्चापराध (चोरी, जारी, हत्या, राजद्रोह र अपराधमा सघाउने) सम्बन्धी मुद्दा हेर्ने अड्डा

➔ अन्तरासन: न्यायिक निर्णय दिनका लागि बस्ने राजासहितको सभा वा इजलास

Study Notes

Current Affairs

- ➔ परमासन: पञ्चखतसम्बन्धी मुद्दा हेर्ने अड्डा
- ➔ बजार अड्डा: भन्सारसम्बन्धी कार्य गर्ने अड्डा
- ➔ पाञ्चाली: गाउँको मुद्दामामिला र विकास निर्माणको कार्य गर्ने निकाय

79. तल दिइएका मध्ये कुन निकायले लिच्छवीकालमा विवाह, पारपाचुके तथा सम्पत्ति सम्बन्धी मामिलाको व्यवस्थापन गर्दथ्यो?

[नायब सुब्बा, २०८०।५।२]

a. मापचोक अधिकरण

b. कुथेर

c. लिंगवल

d. मल्लकर

- मापचोक अधिकरण

★ लिच्छविकालीन केही प्रशासनिक निकायहरू (जानी राखौं):

- ➔ कुथेर अधिकरण: राजस्व संकलन, जग्गा खरिद बिक्री तथा भूमिसम्बन्धी मुद्दा हेर्ने अड्डा
- ➔ मापचोक: विवाह, पारपाचुके तथा सम्पत्तिसम्बन्धी मुद्दा हेर्ने अड्डा
- ➔ लिडबल: यातायात, कुलो र खानेपानीसम्बन्धी काम गर्ने अड्डा
- ➔ शुल्ली वा शोल्ल: पञ्चापराध (चोरी, जारी, हत्या, राजद्रोह र अपराधमा सघाउने) सम्बन्धी मुद्दा हेर्ने अड्डा
- ➔ अन्तरासन: न्यायिक निर्णय दिनका लागि बस्ने राजासहितको सभा वा इजलास
- ➔ परमासन: पञ्चखतसम्बन्धी मुद्दा हेर्ने अड्डा
- ➔ बजार अड्डा: भन्सारसम्बन्धी कार्य गर्ने अड्डा
- ➔ पाञ्चाली: गाउँको मुद्दामामिला र विकास निर्माणको कार्य गर्ने निकाय

80. लिच्छवी कालमा जिल्लालाई के भनिन्थ्यो?

[कोशी चौथो, २०८०।३।२]

- a. गढी   b. दुर्ग   c. जिल्ला   d. विषय

- विषय

81. लिच्छविकालमा जिल्लालाई के भनेर चिनिन्थ्यो ?

[नेपाल_खाद्य_संस्थान, चौथो, २०७५।१२।३०]

- a. पौर   b. विषय   c. जानपद   d. ग्राम

- विषय

82. नेपालमा लिच्छवी कालमा राजकीय भाषा के थियो ?

[कोशी चौथो, आ.प्र. २०७९।५।३१]

- a. नेपाल भाषा   b. राई भाषा   c. संस्कृत भाषा   d. खस भाषा

- संस्कृत भाषा

✓ नेपालि भाषाको जननि भाषा- संस्कृत भाषा

✓ नेपालमा लेखन कार्यमा प्रयोग भएको पुरानो लिपि - ब्राह्मि लिपि

✓ नेपालि भाषाको उद्गमस्थल- सिंजा (कर्णालि)

83. तलको जोडा मिलानमा सही कुन हो/हुन् ?

[नायब_सुब्बा, २०७५]

- 1) नेपालको वैदेशिक नीति
- 2) प्रतिनिधि सभाको गठन
- 3) सर्वोच्च अदालतको अधिकारक्षेत्र

4) महालेखापरीक्षकको काम, कर्तव्य र अधिकार

धारा ५१

धारा १३३

धारा ८४

धारा २४१

a. 1,2 र 3 मात्र

b. 1 र 4 मात्र

c. 2 र 3 मात्र

d. 1 मात्र

- 1 र 4 मात्र

✓ प्रतिनिधि सभाको गठन - धारा ८४

✓ सर्वोच्च अदालतको अधिकारक्षेत्र- धारा १३३

84. जोडा मिलाउनुहोस् र निम्नमध्ये सही उत्तर छान्नुहोस् ।

[शाखा अधिकृत, २०७६/१०/२५]

a) युद्ध र प्रतिरक्षा

b) गुठी व्यवस्थापन

c) सहकारी संस्थाको दर्ता र नियमन

d) विपद् व्यवस्थापन

1. प्रदेशको अधिकार

2. साझा अधिकार

3. संघको अधिकार

4. स्थानीय तहको अधिकार

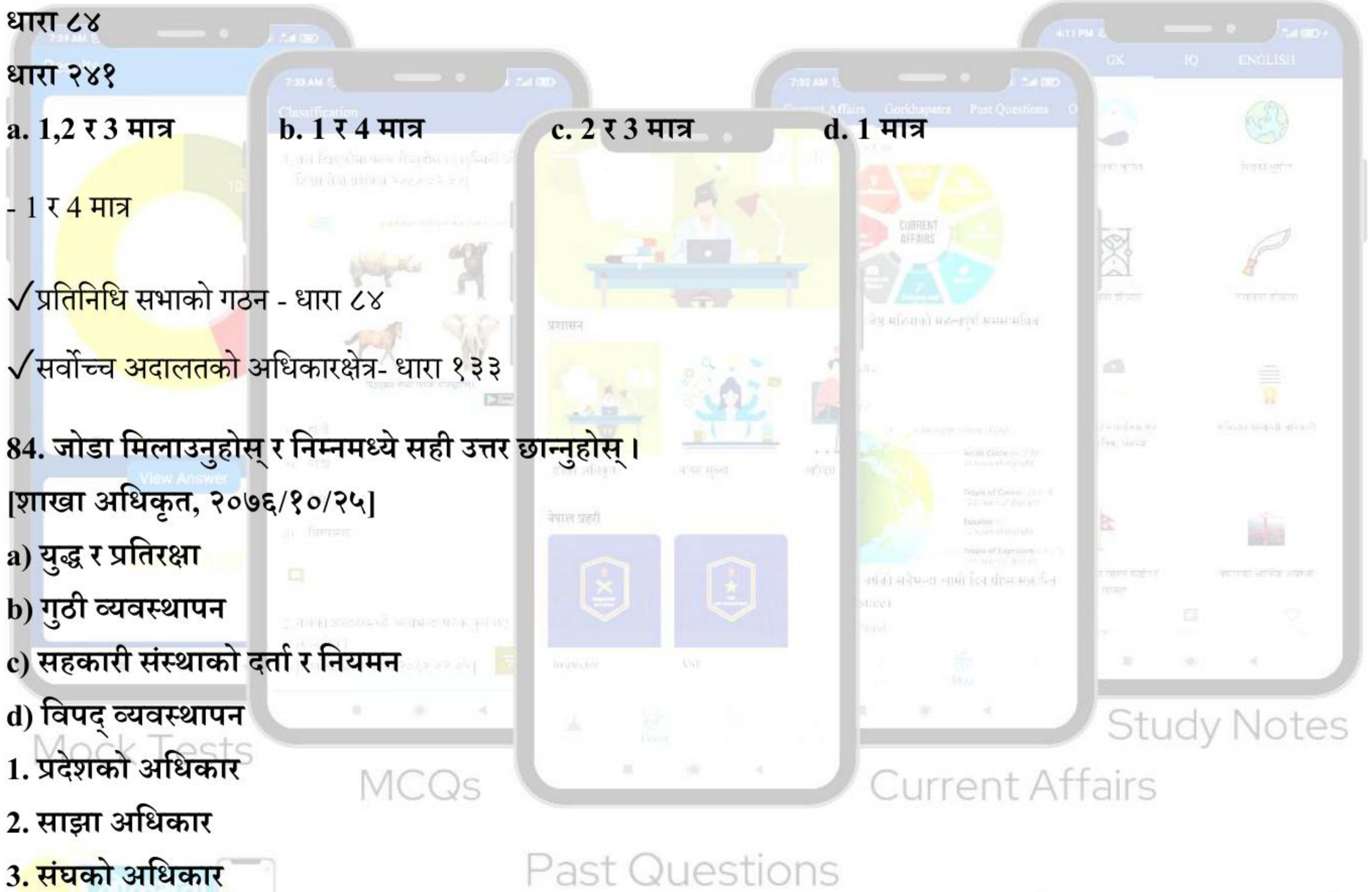
a. a-3, b-1, c-4, d-2

b. a-3, b-1, c-2, d-4

c. a-2, b-3, c-4, d-1

d. a-2, b-1, c-4, d-3

- a-3, b-1, c-4, d-2

- ✓ संघको अधिकार सुचि - ३५ वटा
- ✓ प्रदेशको अधिकार सुचि- २१ वटा
- ✓ संघ र प्रदेशको साझा अधिकार सुचि- २५ वटा
- ✓ स्थानिय तहको अधिकार सुचि- २२ वटा
- ✓ संघ, प्रदेश र स्थानिय तहको साझा सुचि- १५ वटा

85. जोडा मिलाई कोडबाट सही उत्तर छनौट गर्नुहोस् ।

[कर्मचारी_सञ्चय_कोष, पाँचर्चा, २०८०/९/११]

- क) १० जिल्ला भएको प्रदेश
- ख) ११ जिल्ला भएको प्रदेश
- ग) १२ जिल्ला भएको प्रदेश
- घ) १४ जिल्ला भएको प्रदेश
- १) गण्डकी प्रदेश
- २) लुम्बिनी प्रदेश
- ३) कर्णाली प्रदेश
- ४) कोशी प्रदेश

a. क-३, ख-१, ग-२, घ-४

b. क-२, ख-३, ग-४, घ-१

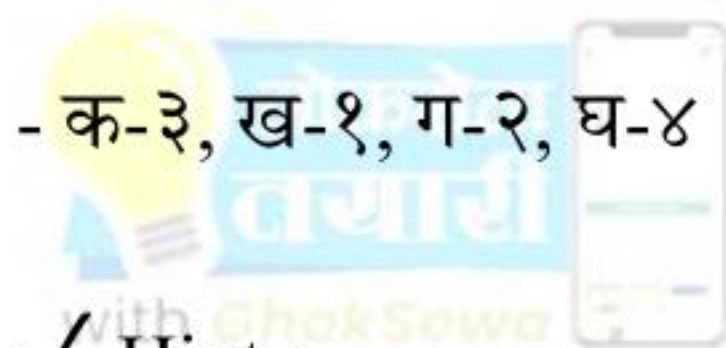
c. क-३, ख-२, ग-४, घ-१

d. क-१, ख-२, ग-४, घ-३

- क-३, ख-१, ग-२, घ-४

✓ Hint :

$3^3 4^3 = 2764$ अनि 531 (लगातार 14, 13, 12, 11, 10, 9, 8 जिल्ला)

86. नेपालका सात प्रदेशमा क्रमशः 8,9,10,11,12,13 र 14 जिल्ला पर्दछन् भने प्रदेश नम्बरअनुसार मिलाउ यसको क्रम दिएको मध्ये कुन हुन्छ ?

[खरिदार, २०७५]

a. 7,2,6,4,1,5,3

b. 2,5,4,6,7,3,1

c. 2,7,6,4,5,3,1

d. 2,6,7,3,5,4,1

- 2,7,6,4,5,3,1

$3^3=27$; $4^3=64$ बाकि 5,3,1 (difference by 2) भनि सम्झिन सकिने

87. नेपालको संविधानमा व्यवस्था भएका विभिन्न समिति, परिषद् र तिनमा हुने प्रमुख सहितको कुल सदस्य संख्या तुलना गरी तल दिइएको कोडबाट सही उत्तर छान्नुहोस् ।

[शाखा अधिकृत, २०७५]

a) न्यायिक समिति (Judicial Committee)

b) राष्ट्रिय सुरक्षा परिषद् (National Security Council)

c) न्याय परिषद् (Judicial Council)

d) संवैधानिक परिषद् (Constitutional Council)

i) 7

ii) 6

iii) 5

iv) 3

a. a-iv, b-i, c-iii, d-ii

b. a-iv, b-ii, c-i, d-iii

c. a-iii, b-iv, , c-i, d-ii

d. a-ii, b-iii,

c-iv, d-i

- a-iv, b-i, c-iii, d-ii

नेपालको संविधानको कुन धारामा कुन समिति/ परिषद??

✓ न्यायिक समिति (Judicial Committee)- धारा २१७

✓ राष्ट्रिय सुरक्षा परिषद् (National Security Council)- धारा २६६

✓ न्याय परिषद् (Judicial Council)- धारा १५३

✓ संवैधानिक परिषद् (Constitutional Council)- धारा २८४

88. समूह I र समूह II बीच जोडा मिलाई सही उत्तर छान्नुहोस्।

[शाखा_अधिकृत, २०७४]

a) संवैधानिक परिषद्को सदस्य

b) राष्ट्रिय सुरक्षा परिषद्को सदस्य

c) न्याय सेवा आयोगको सदस्य

d) न्यायपरिषद्को सदस्य

1) नेपाल सरकारको मुख्यसचिव

2) महान्यायाधिवक्ता

3) राष्ट्रपतिले प्रधानमन्त्रीको सिफारिसमा नियुक्त गरेको कानूनविद्

4) प्रतिनिधि सभाको उप-सभामुख

a. a-1, b-4, c-3, d-2

b. a-1, b-4, c-2, d-3

c. a-2, b-1, c-3, d-4

d. a-4, b-1, c-2, d-3

- a-4, b-1, c-2, d-3

✓ संवैधानिक परिषद संविधानको धारा २८४ बमोजिम गठन गरिने छ

✓ राष्ट्रिय सुरक्षा परिषद संविधानको धारा २६६ बमोजिम गठन गरिने छ

✓ न्याय परिषद संविधानको धारा १५३ बमोजिम गठन गरिने छ

✓ न्याय सेवा आयोग संविधानको धारा १५४ बमोजिम गठन गरिने छ

89. पृथ्वीनारायण शाहले कहिले काठमाडौंलाई नेपालको राजधानी घोषणा गरे?

[(CTEVT, सहायक प्रथम् २०७९/६/१)]

a. वि.सं. १८२५ कार्तिक

b. वि.सं. १८२५ चैत्र

c. वि.सं. १८२६ कार्तिक

d. वि.सं. १८२६ चैत्र

- वि.सं. १८२६ चैत्र

corrected:

✓ काठमाडौं विजय - १८२५ असोज १३

✓ ललितपुर विजय- १८२५ असोज २४

✓ भादगाउँ विजय - १८२६ मंसिर १

✓ काठमाडौंमा राजधानी घोषणा- १८२६ चैत्र १०

90. नेपालको संविधानको कुन धारामा सशस्त्र प्रहरी बल, नेपालसम्बन्धी व्यवस्था छ?

[(सशस्त्र_प्रहरी_निरीक्षक, २०८०।१।४)]

a. धारा २६६

b. धारा २६७

c. धारा २६८

d. धारा २६९

- धारा २६८

✓ भाग २८ राष्ट्रिय सुरक्षा सम्बन्धि व्यवस्था भित्र धारा २६८ मा सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल प्रहरी सम्बन्धी व्यवस्था रहेको छ।

91. राष्ट्रिय सुरक्षा परिषद्ले वार्षिक प्रतिवेदन को समक्ष पेश गर्ने व्यवस्था छ?

[अधिकृत क्याडेट, २०८०।२।११]

a. प्रधानमन्त्री

b. प्रधानमन्त्री माफत राष्ट्रपति

c. राष्ट्रपति

d. माथिका कुनै पनि होइनन्

- राष्ट्रपति

92. नेपालको वर्तमान संविधान बमोजिम राष्ट्रिय सुरक्षा परिषद्को सदस्य सचिव को हुने व्यवस्था गरिएको छ?

[अधिकृत_क्याडेट, २०७८।७।२९]

- a. सचिव, गृह मन्त्रालय   b. सचिव, रक्षा मन्त्रालय   c. सचिव, राष्ट्रिय सुरक्षा परिषद्   d. सचिव, प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय

- सचिव, रक्षा मन्त्रालय

राष्ट्रिय सुरक्षा परिषद् (धारा २६६)

✓ प्रधानमन्त्रि- अध्यक्ष

✓ नेपाल सरकारको रक्षा मन्त्रि- सदस्य

✓ नेपाल सरकारको गृह मन्त्रि- सदस्य

✓ नेपाल सरकारको परराष्ट्र मन्त्रि- सदस्य

✓ नेपाल सरकारको अर्थ मन्त्रि- सदस्य

✓ नेपाल सरकारको मुख्य सचिव- सदस्य

✓ प्रधानसेना पति, नेपालि सेना - सदस्य

रक्षा मन्त्रालयको सचिवले राष्ट्रिय सुरक्षा परिषद्को सदस्य सचिव भई काम गर्नेछन। (धारा २६६ (३))

93. संविधानमा राष्ट्रिय सुरक्षा परिषद्को सदस्य-सचिव भई कसले काम गर्ने व्यवस्था रहेको छ?

[सशस्त्र_प्र.स.नि. २०७८।८।१६]

- a. सचिव, गृह मन्त्रालय   b. सचिव, रक्षा मन्त्रालय   c. सचिव, प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय   d. सचिव, संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय

- सचिव, रक्षा मन्त्रालय

राष्ट्रिय सुरक्षा परिषद् (धारा २६६)

✓ प्रधानमन्त्रि- अध्यक्ष

✓ नेपाल सरकारको रक्षा मन्त्रि- सदस्य

✓ नेपाल सरकारको गृह मन्त्रि- सदस्य

✓ नेपाल सरकारको परराष्ट्र मन्त्रि- सदस्य

✓ नेपाल सरकारको अर्थ मन्त्रि- सदस्य

✓ नेपाल सरकारको मुख्य सचिव- सदस्य

✓ प्रधानसेनापति, नेपालि सेना - सदस्य

रक्षा मन्त्रालयको सचिवले राष्ट्रिय सुरक्षा परिषद्को सदस्य सचिव भई काम गर्नेछन। (धारा २६६ (३))

94. नेपालको संविधानमा व्यवस्था भए बमोजिम राष्ट्रिय सुरक्षा परिषद् अध्यक्ष, सदस्य र सदस्य सचिवसहित कति जना सदस्य रहने व्यवस्था छ?

[बागमती पाँचौं, २०७१।११।२७]

a. ९ जना

b. ८ जना

c. ७ जना

d. ६ जना

- ८ जना

95. राष्ट्रिय सुरक्षा परिषद्को सदस्यमा निम्नमध्ये को रहने व्यवस्था छ?

[CTEVT. अधिकृत_तृतीय (प्रा), २००९/५/३०]

a. प्रधान सेनापती, नेपाल सेना

b. प्रहरी महानिरीक्षक, नेपाल प्रहरी

c. सचिव, गृह मन्त्रालय

d. प्रमुख जिल्ला अधिकारी

- प्रधान सेनापती, नेपाल सेना

Mock Tests

Past Questions

with GhokSewa

Study Notes

Current Affairs

GET IT ON
Google Play

राष्ट्रिय सुरक्षा परिषद् (धारा २६६)

✓ प्रधानमन्त्रि- अध्यक्ष

✓ नेपाल सरकारको रक्षा मन्त्रि- सदस्य

✓ नेपाल सरकारको गृह मन्त्रि- सदस्य

✓ नेपाल सरकारको परराष्ट्र मन्त्रि- सदस्य

✓ नेपाल सरकारको अर्थ मन्त्रि- सदस्य

✓ नेपाल सरकारको मुख्य सचिव- सदस्य

✓ प्रधानसेना पति, नेपालि सेना - सदस्य

96. राष्ट्रिय सुरक्षा परिषद्को सदस्यमा निम्नमध्ये को रहँदैन?

[खरिदार, २०७९।५।२५]

a. नेपाल सरकारको रक्षामन्त्री

b. नेपाल सरकारको परराष्ट्रमन्त्री

सचिव

d. नेपाल सरकारको कानून मन्त्री

- नेपाल सरकारको कानून मन्त्री

राष्ट्रिय सुरक्षा परिषद् (धारा २६६)

✓ प्रधानमन्त्रि- अध्यक्ष

✓ नेपाल सरकारको रक्षा मन्त्रि- सदस्य

✓ नेपाल सरकारको गृह मन्त्रि- सदस्य

✓ नेपाल सरकारको परराष्ट्र मन्त्रि- सदस्य

✓ नेपाल सरकारको अर्थ मन्त्रि- सदस्य

Past Questions

Study Notes

Current Affairs

✓नेपाल सरकारको मुख्य सचिव- सदस्य

✓प्रधानसेना पति,नेपालि सेना - सदस्य

97. राष्ट्रिय सुरक्षा परिषद्मा तलका मध्ये को सदस्य हुँदैन?

[अधिकृत क्याडेट, २०७८।७।२९]

a. सभामुख

b. गृह मन्त्री

c. अर्थ मन्त्री

d. मुख्य सचिव

- सभामुख

राष्ट्रिय सुरक्षा परिषद्मा (धारा २६६)

✓प्रधानमन्त्रि- अध्यक्ष

✓नेपाल सरकारको रक्षा मन्त्रि- सदस्य

✓नेपाल सरकारको गृह मन्त्रि- सदस्य

✓नेपाल सरकारको परराष्ट्र मन्त्रि- सदस्य

✓नेपाल सरकारको अर्थ मन्त्रि- सदस्य

✓नेपाल सरकारको मुख्य सचिव- सदस्य

✓प्रधानसेना पति,नेपालि सेना - सदस्य

98. नेपालको राष्ट्रिय सुरक्षा परिषद्को अध्यक्ष को हुन्छ?

[अधिकृत क्याडेट, २०७९।३।२३]

a. कमान्डर इन चीफ

b. आइजीपी

c. रक्षामन्त्री

d. प्रधानमन्त्री

- प्रधानमन्त्री

Study Notes

Current Affairs

Past Questions

✓ संविधानको धारा २६६ मा राष्ट्रिय सुरक्षा सम्बन्धी व्यवस्थालाई परिभाषित गरिएको छ।

✓ संविधानतः प्रधानमन्त्री सुरक्षा परिषद्को अध्यक्ष हुन्छन्। त्यस्तै, रक्षामन्त्री, गृहमन्त्री, परराष्ट्रमन्त्री, अर्थमन्त्री, मुख्यसचिव र प्रधानसेनापति परिषद्को सदस्य रहन्छन् भने सदस्य-सचिवको जिम्मेवारी रक्षा सचिवलाई दिइएको छ।

99. महिला आयोगको काम कर्तव्य तलका मध्ये कुन होइन ?

[शाखा_अधिकृत, २०७९।१२।१४]

- a. लैंगिक समानता तथा महिलासँग सम्बन्धित कानूनी व्यवस्थाको अध्ययन, अनुसन्धान गर्ने
b. महिलाको हकहितसँग सरोकार राख्ने नीति तथा कार्यक्रमको तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्ने
c. लैंगिक हिंसामा परेका महिला
d. महिलाको हकहितसँग सम्बन्धित कानूनको प्रभावकारी कार्यान्वयनको लागि सरकारलाई सुझाव दिने

- महिलाको हकहितसँग सरोकार राख्ने नीति तथा कार्यक्रमको तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्ने

✓ महिलाको हकहितसँग सरोकार राख्ने नीति तथा कार्यक्रमको तर्जुमा गरी कार्यान्वयनका लागि नेपाल सरकार समक्ष पेश गर्ने काम कर्तव्य रहेको

100. दिइएका मध्ये कुन आयोगको सदस्य हुन स्नातकोत्तर उपाधि प्राप्त गरेको हुनुपर्छ?

[रेडियो नेपाल, पाँई २०७८।१२।२२]

- a. अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग
b. लोक सेवा आयोग
c. निर्वाचन आयोग
d. राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग

- लोक सेवा आयोग

✓ उमेर हद नभएको आयोग- राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग

101. प्रदेश तथा स्थानीय तहले प्राप्त गर्ने वित्तीय हस्तान्तरणको परिमाण कसको सिफारिस बमोजिम हुनेछ?

[खरिदार आ.प्र. २०७९।८।२५]

a. राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग
d. सार्वजनिक लेखा समिति

b. राष्ट्रिय समावेशी आयोग

c. महालेखा परीक्षक

- राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग

✓ जम्मा संवैधानिक आयोग - १३ वटा

✓ आयोगको सदस्यको उमेर हद - ६५

✓ उमेर हद नलान्ने आयोग - राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग

✓ पदावधि - ६ वर्ष

102. राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोगको गठन कहिले भएको थियो?

[रासस, चौथो, २०८०।५।२८]

a. वि.सं. २०५३

b. वि.सं. २०५६

c. वि.सं. २०५७

d. वि.सं. २०६३

- वि.सं. २०५७

✓ राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग मानव अधिकार संरक्षण र प्रवर्द्धनका लागि स्थापित संवैधानिक निकाय हो।

✓ मानव अधिकार आयोग ऐन, २०५३ अनुसार २०५७ जेठ १३ गते स्थापित भएको हो।

103. नेपालमा राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोगको स्थापना कहिले भएको हो?

[खरिदार आ.प्र. २०७९।९।२९]

a. वि.सं. 2053

b. वि.सं. 2056

c. वि.सं. 2057

d. वि.सं. 2059

- वि.सं. 2057

✓ राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग मानव अधिकार संरक्षण र प्रवर्द्धनका लागि स्थापित संवैधानिक निकाय हो।

✓ मानव अधिकार आयोग ऐन, २०५३ अनुसार २०५७ जेठ १३ गते स्थापित भएको हो।

104. निर्वाचन आयोगको प्रमुख निर्वाचन आयुक्त वा निर्वाचन आयुक्तको पदावधि कति वर्षको हुन्छ?

[ने.वा.नि. चौथो, २०७६।२।११]

a. ३ वर्ष

b. ४ वर्ष

c. ५ वर्ष

d. ६ वर्ष

- ६ वर्ष

✓ भाग २१- अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग अयुक्तको पदावधि - ६ वर्ष

✓ भाग २२- महालेखा परिक्षकको पदावधि - ६ वर्ष

✓ भाग २३- लोकसेवा आयोगको अध्यक्ष र सदस्यको पदावधि - ६ वर्ष

✓ भाग २४- निर्वाचन आयोग आयुक्तको पदावधि - ६ वर्ष

✓ भाग २५ -राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग पदावधि- ६ वर्ष

✓ यसैगरी अन्य आयोगको पदावधि समेत ६ वर्षकै हुने छ।

105. नेपालको संविधानको कुन भागमा प्रदेश लोक सेवा आयोगसम्बन्धी व्यवस्था रहेको छ?

[बीमा_समिति, सहायक प्रथम, २०७९।३।१२]

a. २२

b. २३

c. २४

d. २५

- २३

106. प्रत्येक वर्ष लोकसेवा आयोगले आफूले गरेको कामको वार्षिक प्रतिवेदन को समक्ष पेश गर्नुपर्ने व्यवस्था छ?

[खरिदार २०६९]

a. संघीय संसद समक्ष

b. राष्ट्रपति समक्ष

c. मन्त्रिपरिषद् समक्ष

d. जनता समक्ष

- राष्ट्रपति समक्ष

107. लोकसेवा आयोगको लोगो तयार गर्ने व्यक्ति को हुन् ?

[खरिदार, २०७५]

a. माधव घिमिरे

b. माधव पौडेल

c. माधव अधिकारी

d. माधव रेग्मी

- माधव रेग्मी

✓ लोकसेवा आयोगको प्रतीक चिह्न (लोगो) वि.सं. २०७३ असार १ देखि प्रचलनमा आएको

✓ यस प्रतीक चिह्नका डिजाइनर माधव रेग्मी हुन् ।

✓ प्रतीक चिह्नमा 'योग्यता, निष्पक्षता, स्वच्छता' नारा समावेश गरिएको ।

108. लोक सेवा आयोगका पदाधिकारीको पदावधि कति वर्षको हुन्छ?

[रेडियो_नेपाल, चौथो प्रा.स. २०७८।१२।२७]

a. ४

b. ५

c. ६

d. ७

- ६

✓ सम्पूर्ण संवैधानिक आयोगका पदाधिकारीको पदावधि ६ वर्ष रहेको छ ।

109. लोक सेवा आयोगको स्थापना कहिले भएको थियो?

[ने.बै.लि. कनिष्ठ_सहायक, २०७९।५।१७]

a. वि.सं. २०११

b. वि.सं. २०१०

c. वि.सं. २००९

d. वि.सं. २००८

- वि.सं. २००८

✓ २००८- राजपत्रको प्रकाशन(श्रावण २२)

✓ २०१४- नेपाल प्रज्ञा प्रतिष्ठानको स्थापना

✓ २०१६- त्रि. वि. को स्थापना

110. नेपालको संविधानको कुन धारामा 'लोक सेवा आयोग' सम्बन्धी व्यवस्था गरिएको छ?

[प्रेस.का.ने. चौथो, २०८०।३।२५]

a. २४१   b. २४२   c. २४३   d. २४४

- २४२

भाग २३ "लोकसेवा आयोग" को

✓ धारा २४२ -लोक सेवा आयोग

✓ धारा २४३- लोकसेवा आयोगको काम, कर्तव्य र अधिकार

✓ धारा २४४- प्रदेश लोकसेवा आयोग सम्बन्धि व्यवस्था

111. महालेखापरीक्षकबाट लेखापरीक्षण नहुने निकाय तलका मध्ये कुन हो?

[नेपाल राष्ट्र बैंक, सहायक द्वितीय २०७९/२/७]

a. नेपाल राष्ट्र बैंक   b. प्रदेश सरकार   c. स्थानीय तह   d. वाणिज्य बैंक

- वाणिज्य बैंक

112. नेपालको संविधान बमोजिम महालेखापरिक्षकले आफ्नो वार्षिक प्रतिवेदन कहाँ पेश गर्ने व्यवस्था प्र?

[कर्णाली पाँची, २०७९।१/१७]

a. राष्ट्रपति समक्ष   b. प्रधानमन्त्री समक्ष   c. नेपाल सरकार समक्ष   d. प्रतिनिधि सभा समक्ष

- राष्ट्रपति समक्ष

Past Questions

113. महालेखापरीक्षकले व्यवस्था संविधानको कुन भागमा गरिएको छ ?

[औ. बे.व्य.लि. पाँधा, २०७८।११।५]

- a. २०   b. २१   c. २२   d. २३

- २२

✓ नेपालको संविधान २०७२ मा व्यवस्था भएका संबैधानिक अंग (आयोग) हरु निम्न छन :

१. अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग (भाग-२१)
२. महालेखा परिक्षक (भाग-२२)
३. लोकसेवा आयोग (भाग-२३)
४. निर्वाचन आयोग (भाग-२४)
५. राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग (भाग-२५)
६. प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग (भाग-२६)
७. राष्ट्रिय महिला आयोग (भाग-२७, धारा-२५२)
८. राष्ट्रिय दलित आयोग (भाग-२७, धारा-२५५)
९. राष्ट्रिय समावेशी आयोग (भाग-२७, धारा-२५८)
१०. आदिवासी जनजाती आयोग (भाग-२७, धारा-२६१)
११. मधेसी आयोग (भाग-२७, धारा-२६२)
१२. थारु आयोग (भाग-२७, धारा-२६३)
१३. मुस्लिम आयोग (भाग-२७, धारा-२६४)

114. नेपालको संविधानको कति भागमा महालेखापरीक्षकको व्यवस्था गरिएको छ?

[औ.क्षे.व्य.लि. पाँचाँ २०७८।११।५]

- a. २०   b. २१   c. २२   d. २३

- २२

Past Questions

Study Notes

Current Affairs

115. निम्नमध्ये कुन संवैधानिक अंग होइन?

[रेडियो_नेपाल, चौथो प्रा.स. २०७८।१२।२७]

a. लोक सेवा आयोग

b. राष्ट्रिय महिला आयोग

c. राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग

d. राष्ट्रिय योजना आयोग

- राष्ट्रिय योजना आयोग

संवैधानिक निकाय

१. अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग

२. महालेखा परीक्षक

३. लोक सेवा आयोग

४. निर्वाचन आयोग

५. राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग

६. राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग

७. राष्ट्रिय महिला आयोग

८. राष्ट्रिय दलित आयोग

९. राष्ट्रिय समावेशी आयोग

१०. आदिवासी जनजाति आयोग

११. मधेशी आयोग

१२. थारू आयोग

१३. मुस्लिम आयोग

116. नेपालमा हाल कतिवटा संवैधानिक निकायहरू (Constitutional Bodies) रहेका छन्?

[बीमा समिति सहायक प्रथम, २०७९।३/१२]

a. ११

b. ११

c. १३

d. १४

Mock Tests

MCQs

Past Questions

Current Affairs

Study Notes

- १३

भाग २१, भाग २२, भाग २३, भाग २४, भाग २५, भाग २६ गरि ६ वटा र भाग २७ मा अन्य आयोग मा ७ वटा गरि जम्मा १३ वटा संवैधानिक निकायहरू (Constitutional Bodies) रहेका छन्

117. अन्तर प्रदेश परिषद्मा तलका मध्ये को सदस्य रहँदैन ?

[रासस, चौथो, २०८०।५।२८]

- a. नेपाल सरकारका गृहमन्त्री   b. नेपाल सरकारका अर्थमन्त्री
c. नेपाल सरकारका रक्षामन्त्री
d. सम्बन्धित प्रदेशका मुख्यमन्त्री

- नेपाल सरकारका रक्षामन्त्री

118. अन्तर प्रदेश परिषद्मा तलका मध्ये को सदस्य हुँदैन ?

[कोशी चौथो, २०८०।३।२]

- a. कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्री, नेपाल सरकार
मन्त्री, नेपाल सरकार   b. गृह मन्त्री, नेपाल सरकार   c. अर्थ
d. मुख्यमन्त्री, सबै प्रदेश

- कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्री, नेपाल सरकार

✓ प्रधानमन्त्रि, नेपाल सरकारको गृहमन्त्रि, नेपाल सरकारको अर्थ मन्त्रि र सम्बन्धित प्रदेशका मुख्यमन्त्रि रहने

119. नेपालको संविधानले व्यवस्था गरेको अन्तर प्रदेश परिषद्मा देहायका मध्ये को रहन्छन्?

[औ.हे.व्य.लि. चौथो, अ.स.ई. २०७९।९।२]

- a. प्रधानमन्त्री   b. नेपाल सरकारका अर्थमन्त्री   c. सम्बन्धित प्रदेशका मुख्यमन्त्री   d. माथिका सबै

- माथिका सबै

✓ प्रधानमन्त्रि,नेपाल सरकारको गृहमन्त्रि ,नेपाल सरकारको अर्थ मन्त्रि र सम्बन्धित प्रदेशका मुख्यमन्त्रि रहने

120. संघ र प्रदेश तथा प्रदेश र प्रदेशबीच उत्पन्न राजनीतिक विवाद समाधानका लागि नेपालको संविधानमा व्यवस्था भएको अन्तर प्रदेश परिषद्को सदस्य तलका मध्ये को होइन ?

[ने कृषि. अ.प. पाँचा, लेखापाल, २०८०।८।१७]

- a. नेपाल सरकारको गृहमन्त्री   b. नेपाल सरकारको कानूनमन्त्री   c. नेपाल सरकारको अर्थमन्त्री
d. सम्बन्धित प्रदेशको मुख्यमन्त्री

- नेपाल सरकारको कानूनमन्त्री

✓ प्रधानमन्त्रि,नेपाल सरकारको गृहमन्त्रि ,नेपाल सरकारको अर्थ मन्त्रि र सम्बन्धित प्रदेशका मुख्यमन्त्रि रहने

121. संघ-प्रदेश, प्रदेश-प्रदेशबीच उत्पन्न राजनीतिक विवाद समाधान गर्न गठन हुने अन्तरप्रदेश परिषद्मा तलकामध्ये को हुँदैन ?

[ने.वा.नि. चौथो, २०७५/१/१९]

- a. प्रधानमन्त्री   b. प्रधानन्यायाधीश   c. मुख्यमन्त्री   d. अर्थमन्त्री

- प्रधानन्यायाधीश

✓ प्रधानमन्त्रि,नेपाल सरकारको गृहमन्त्रि ,नेपाल सरकारको अर्थ मन्त्रि र सम्बन्धित प्रदेशका मुख्यमन्त्रि रहने

122. नेपालको संविधानको धारा कतिमा अन्तर प्रदेश परिषद्को व्यवस्था छ?

[मधेश, शिक्षा_प्रा.स. २०७९।१२।५]

- a. धारा २३३   b. धारा २३४   c. धारा २३५   d. धारा २३६

- धारा २३४

Study Notes

Current Affairs

Past Questions

केहि महत्वपूर्ण धारा:

१००-विश्वासको मत

११४- अध्यादेश

२३४-अन्तर प्रदेश परिषद (प्रधानमन्त्रि अध्यक्ष)

२३५-संघ, प्रदेश र स्थानिय तहबिचको समन्वय

२७५- जनमत संग्रह

२७६- राष्ट्रपतिले माफि गर्न सक्ने

२८५- सरकारी सेवाको गठन

२८८- राजधानि

३०७ - संविधानको नाम "नेपालको संविधान"

123. अन्तर प्रदेश परिषद्को अध्यक्ष को रहने व्यवस्था छ?

[कोशी, चौथो, आ.प्र. २०७९।५।३१]

a. मुख्यमन्त्री

b. प्रदेश प्रमुख

c. प्रधानमन्त्री

d. सभामुख

- प्रधानमन्त्री

124. नेपालको संविधानबमोजिम संघ, प्रदेश र स्थानीय तहबीचको सम्बन्ध कुन सिद्धान्तमा आधारित छ?

[सशस्व प्र.स.नि. २०७८।८।१६]

a. सहकारीता, सहअस्तित्व र समन्वय

b. सहकारीता, प्रतिस्पर्धा र समन्वय

c. सहकारीता, समन्वय

र साझेदारी

d. सहकारीता, परिपुरकता र समन्वय

- सहकारीता, सहअस्तित्व र समन्वय

✓नेपालको संविधानको भाग २० को धारा २३२ मा “ संघ, प्रदेश र स्थानीय तह बीचको सम्बन्ध सहकारीता, सहअस्तित्व र समन्वयको सिद्धान्तमा आधारित हुनेछ” भन्ने व्यवस्था गरिएको छ

125. नेपालको संविधान अनुसार संघ, प्रदेश र स्थानीय तहबीचको सम्बन्धको सिद्धान्त तलकामध्ये कुन होइन?

[स्थानीय तह, चौथो, २०७६]

- a. सहकारिता   b. सहअस्तित्व   c. सहभागिता   d. समन्वय

- सहभागिता

✓ नेपालको संविधानको भाग २० को धारा २३२ मा “ संघ, प्रदेश र स्थानीय तह बीचको सम्बन्ध सहकारीता, सहअस्तित्व र समन्वयको सिद्धान्तमा आधारित हुनेछ” भन्ने व्यवस्था गरिएको छ

126. नेपालको संविधानअनुसार संघ, प्रदेश र स्थानीय तहबीचको सम्बन्ध कुन आधारमा तय गरिएको छ?

[सशस्त्र_प्रहरी_निरीक्षक, २०७८।१।८]

- a. आपसी सहयोग   b. सहकारिता र सहअस्तित्व   c. सहकारिता, सहअस्तित्व र समन्वय
d. परस्पर समझदारी र साझेदारी

- सहकारिता, सहअस्तित्व र समन्वय

127. नेपालको संविधानले विधायकी शक्ति कुन-कुन तहलाई प्रदान गरेको छ?

[ज.उ.तथा_प्र.क.लि. चौथो, २०८०।२।२३]

- a. संघ   b. संघ र प्रदेश   c. संघ, प्रदेश र स्थानीय तह   d. माथिका कुनै पनि होइनन्

- संघ, प्रदेश र स्थानीय तह

भाग ५ को धारा ५६

✓ संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र नेपालको मूल संरचना संघ, प्रदेश र स्थानीय गरी तीन तहको हुने र राज्य शक्तिको प्रयोग तीनवटै तहबाट यस संविधान तथा कानून बमोजिम गर्ने छन्।

128. कुन विषय/मुद्दा गाउँपालिकाको न्यायिक अधिकार क्षेत्रभित्र पर्दैन ?

[खरिदार, २०७३]

a. चरन   b. बाली अर्नल   c. गोवध   d. पानीघाट प्रयोग

- गोवध

न्यायिक समितिको अधिकार क्षेत्रभित्र पर्ने :

- ✓ आलिधुर, बाँध पैनि, कुलो वा पानीघाटको बाडफाड तथा उपयोग
- ✓ अर्काको बाली नोक्सानी गरेको,
- ✓ चरन, घाँस, दाउरा
- ✓ ज्याला मजुरी नदिएको,
- ✓ घरपालुवा पशुपंक्षी हराएको वा पाएको,
- ✓ ज्येष्ठ नागरिकको पालनपोषण तथा हेरचाह नगरेको,
- ✓ नाबालक छोरा छोरी वा पति-पत्नीलाई इज्जत आमद अनुसार खानलाउन वा शिक्षा दीक्षा नदिएको,
- ✓ वार्षिक पच्चिस लाख रूपैयाँसम्मको बिगो भएको घर बहाल र घर बहाल सुविधा,
- ✓ अन्य व्यक्तिको घर, जग्गा वा सम्पत्तिलाई असर पर्ने गरी रूख बिरूवा लगाएको,
- ✓ आफ्नो घर वा बलेसीबाट अर्काको घर, जग्गा वा सार्वजनिक बाटोमा पानी झारेको,
- ✓ साँधियारको जग्गा तर्फ झ्याल राखी घर बनाउनु पर्दा कानूनबमोजिम छोड्नु पर्ने परिमाणको जग्गा नछोडी बनाएको,
- ✓ कसैको हक वा स्वामित्वमा भए पनि परापूर्वदेखि सार्वजनिक रूपमा प्रयोग हुँदै आएको बाटो, वस्तुभाउ निकाल्ने निकास, वस्तुभाउ चराउने चौर, कुलो, नहर, पोखरी, पाटी पौवा, अन्त्येष्टि स्थल, धार्मिक स्थल वा अन्य कुनै सार्वजनिक स्थलको उपयोग गर्न नदिएको वा बाधा पुऱ्याएको
- ✓ सङ्घीय वा प्रदेश कानूनले स्थानीय तहबाट निरूपण हुने भनी तो अन्य विवाद ।

Study Notes

Current Affairs

GET IT ON

Google Play

129. नेपालको संविधान बमोजिम गाउँ सभा र नगर सभाले कुन विषयमा आवश्यक कानून बनाउन सक्छन् ?

[लुम्बिनी, शिक्षा प्रा.स. २०८०/१/१८]

a. अनुसूची ८ बमोजिमको सूचीमा उल्लिखित विषयमा

b. अनुसूची ८ र ९ बमोजिमको सूचीमा उल्लिखित

विषयमा

c. संघ र प्रदेशको व्यवस्थापिकाले निर्देशित गरेको विषयमा

d. संघीय व्यवस्थापिका

संसदले बनाइदिएको नमूना कानूनको विषयमा

- अनुसूची ८ र ९ बमोजिमको सूचीमा उल्लिखित विषयमा

✓ धारा २२६ को उपधारा (१) मा उल्लेख भएको

✓ अनुसूचि ८ -स्थानिय तहको अधिकार सूचि

✓ अनुसूचि ९- संघ, प्रदेश र स्थानिय तहको साझा अधिकार सुचि

130. नेपालको संविधानअनुसार जिल्ला सभाको मुख्य काम, कर्तव्य र अधिकार दिइएका मध्ये कुन हो?

[शाखा अधिकृत, २०८०/३/१६]

a. जिल्लाभित्रका गाउँपालिका र नगरपालिका बीच समन्वय गर्ने।

b. विकास तथा निर्माण सम्बन्धी कार्यमा

सन्तुलन कायम गर्न सोको अनुगमन गर्ने।

c. संघीय र प्रदेश सरकारी कार्यालय तथा गाउँपालिका र नगरपालिका

बीच समन्वय गर्ने।

d. माथिका सबै काम गर्ने

- माथिका सबै काम गर्ने

✓ धारा २२० को उपधारा (७) मा काम, कर्तव्य र अधिकार दिइएको

131. काठमाण्डौ महानगरको नगर कार्यपालिकामा प्रमुखसहित कति सदस्यहरू हुन्छन्?

[बागमती पाँथरी. २०७९/११/२७]

a. ३४ जना

b. ३९ जना

c. ४२ जना

d. ४५ जना

- ४२ जना

✓ नगरकार्यपालिकाको गठन (का . म. पा)

१. प्रमुख- १

२. उपप्रमुख- १

३. वडा अध्यक्ष - ३२ (३२ वडा रहेको का . म. पा मा)

४. नगर सभाबाट निर्वाचित महिला - ५ (गाउँपालिकाको हकमा ४ जना)

५. दलित वा अल्पसङ्ख्यक - ३ ((गाउँपालिकाको हकमा २ जना)

✓ जम्मा - ४२

132. गाउँपालिकाको न्यायिक समितिले गरेको निर्णयउपर कहाँ पुनरावेदन लाग्छ?

[CTEVT, अधिकृत_तृतीय (प्रा), २०७९।५।३०]

a. सम्बन्धित जिल्ला अदालत

b. सम्बन्धित उच्च अदालत

c. विशेष अदालत

d.

सर्वोच्च अदालत

- सम्बन्धित जिल्ला अदालत

✓ न्यायिक समितिबाट भएको निर्णय चित्त नबुझे पक्षले निर्णयको जानकारी पाएको मितिले पैंतिस दिनभित्र सम्बन्धित जिल्ला अदालतमा पुनरावेदन गर्न सक्नेछन ।

133. वि.पी. कोइरालाको अध्यक्षतामा गठित पहिलो जननिर्वाचित सरकारले निर्माण गरेको प्रशासनिक संरचनामा कति सदस्य रहेका थिए?

[लुम्बिनी चौथो, २०७९/१०/१४]

a. ११

b. १४

c. १७

d. १९

- १९

★ तथ्यांकपत्र: नेपालको प्रथम जननिर्वाचित सरकारको गठन (जानी राखौं):

➔ पृष्ठभूमि: प्रजातन्त्र आएको आठ वर्षपछि वि.सं. २०१५ मा भएको आम निर्वाचनबाट पहिलोपटक जननिर्वाचित प्रतिनिधि सम्मिलित सरकार बनेको थियो।

➔ प्रभावित दल: सरकार बनाउने दल नेपाली कांग्रेस थियो। जसलाई स्थापनाको १२ वर्षमै संसदको १०९ निर्वाचन क्षेत्रमध्ये ७४ सिटसहित दुई तिहाइ बहुमतको सरकार गठन गर्नेसौभाग्य मिलेको थियो।

➔ प्रधानमन्त्री: आम निर्वाचनपछि विश्वेश्वरप्रसाद कोइराला प्रधानमन्त्री बनेका थिए। विश्वेश्वरप्रसाद कोइराला देशको पहिलो जननिर्वाचित प्रधानमन्त्री भनेर चिनिए। प्रधानमन्त्रीकै हैसियतमा रहेका मुख्तियार भीमसेन थापालेदेखि कांग्रेसकै सुवर्ण शम्शेर जबरसम्मका २० जना प्रधानमन्त्रीहरू जननिर्वाचित थिएनन्।

➔ मन्त्रिपरिषदको संरचना: मन्त्रिपरिषद १९ सदस्यीय थियो, जसमा;

१. रक्षा र परराष्ट्र मन्त्रालय - विश्वेश्वरप्रसाद कोइराला

२. उपप्रधानसहित अर्थ, आय कर र योजनाविकास मन्त्री - सुवर्ण शम्शेर

३. निर्माण, सञ्चार तथा नहर र मालपोत मन्त्री - गणेशमान सिंह

४. गृह तथा कानून एवम् संसदीय प्रबन्धमन्त्री - सूर्यप्रसाद उपाध्याय

५. उद्योग वाणिज्य मन्त्री - रामनारायण मिश्र

६. स्वास्थ्य तथा स्थानीय स्वायत्त शासनमन्त्री - काशिराम गौतम

७. शिक्षामन्त्री - परशुनारायण चौधरी

८. खाद्य र कृषि तथा वनमन्त्री - शिवराज पन्त (यसरी विश्वेश्वरप्रसाद कोइरालाले ८ जना मन्त्री बनाउँदा ११ जना उपमन्त्री बनाएको अभिलेखले देखाएको छ।)

134. नेपालको संविधान बमोजिम स्थानीय तहमा उपाध्यक्ष/उपमेयरको संयोजकत्वमा उपाध्यक्ष/उपमेयर सहित कति सदस्य न्यायिक समिति गठित रहन्छ?

[कृषि वि.वै.लि. पाँचौं, व्यवसाय सहायक, २०७६।११।३]

a. 7   b. 5   c. 4   d. 3

- 3

✓ स्थानिय सरकार संचालन एन २०७४ अनुसार (एउटा समितिको मात्र संयोजक प्रमुख वा अध्यक्ष रहने)

स्रोत अनुमान तथा बजेट सिमा निर्धारण समिति संयोजक - अध्यक्ष वा प्रमुख

स्थानिय राजस्व परामर्श समितिको संयोजक - उपाध्यक्ष वा उपप्रमुख

बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समिति संयोजक - उपाध्यक्ष वा उपप्रमुख

न्यायिक समिति संयोजक - उपाध्यक्ष वा उपप्रमुख

135. नगरपालिकामा गठन हुने न्यायिक समितिको संयोजकमा को रहने संवैधानिक प्रावधान छ?

[प्रेस_का.ने. पाँच २०८०।३।२७]

a. नगरपालिकाको प्रमुख

b. नगरपालिकाको उपप्रमुख

c. नगर कार्यपालिकाको सबैभन्दा ज्येष्ठ

सदस्य

d. नगर परिषद्ले चुनेको सदस्य

- नगरपालिकाको उपप्रमुख

स्थानिय सरकार संचालन एन २०७४ अनुसार (एउटा समितिको मात्र संयोजक प्रमुख वा अध्यक्ष रहने)

✓ स्रोत अनुमान तथा बजेट सिमा निर्धारण समिति संयोजक - अध्यक्ष वा प्रमुख

✓ स्थानिय राजस्व परामर्श समितिको संयोजक - उपाध्यक्ष वा उपप्रमुख

✓ बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समिति संयोजक - उपाध्यक्ष वा उपप्रमुख

✓ न्यायिक समिति संयोजक - उपाध्यक्ष वा उपप्रमुख

Study Notes

Current Affairs

Past Questions

136. नेपालको संविधानबमोजिम प्रदेश सभामा सबै प्रदेशका गरी जम्मा कति जना प्रदेश सांसद रहने व्यवस्था छ
[औ.क्षे.व्य.लि. चौथो, अ.स.ई. २०७१।१।२]

- a. ५५०   b. २७५   c. १६५   d. ११०

✓ प्रदेशबाट प्रतिनिधि सभामा पहिलो हुने निर्वाचित हुने निर्वाचन प्रणाली बमोजिम निर्वाचित हुने सदस्य संख्याको दोब्बर संख्यामा हुने अाउने छ ।

✓ $२७५ * २ = ५५०$

137. नेपालको संविधान अनुसार प्रदेश सभाको कार्यकाल कति वर्षको हुन्छ?
[औ.क्षे.व्य. लि. सहायक प्राविधिक, २०७८/११/३]

- a. ३   b. ५   c. ७   d. ९

- ५

138. मुख्यमन्त्रीले को समक्ष आफ्नो कार्यभार सम्हाल्नु अघि पद तथा गोपनीयताको शपथ लिनुपर्दछ?
[खरिदार.आ.प्र. २०७१।१।२९]

- a. प्रदेश प्रमुख   b. राष्ट्रपति   c. प्रधानन्यायाधीश   d. प्रधानमन्त्री

Mock Tests

- प्रदेश प्रमुख

MCQs

Current Affairs

Study Notes

✓ मुख्यमन्त्री र मन्त्रिले प्रदेश प्रमुख समक्ष तथा राज्यमन्त्रि र सहायक मन्त्रिले मुख्यमन्त्रि समक्ष पद तथा गोपनीयताको शपथ लिनु पर्नेछ ।

139. जोडा मिलाउनुहोस् ।

[खरिदार, २०७६]

- a) पृथ्वीसुब्बा गुरुडः

- b) शेरधन राई
c) डोरमणि पौडेल
d) त्रिलोचन भट्ट

1) प्रदेश नं. १

2) सुदूरपश्चिम

3) प्रदेश नं. ३

4) गण्डकी प्रदेश

a. a-4, b-3, c-2, d-1

b. a-1, b-2, c-3, d-4

c. a-4, b-1, c-3, d-2

d. a-3, b-2, c-4, d-1

- a-4, b-1, c-3, d-2

✓ हालको मुख्यमन्त्रि (२०८१ भाद्र २२)

कोशि- हिकमत कुमार कार्की

मधेश-सतिस कुमार सिंह

बागमति-बहादुर सिंह लामा

गण्डकी - सुरेन्द्र राज पाण्डे

लुम्बिनि-चेत नारायण आचार्य

कर्णालि-यामलाल कडेल

सुदूरपश्चिम -कमल बहादुर शाह

140. प्रदेशको कार्यकारिणी कार्यहरु का नाममा हुने संवैधानिक व्यवस्था रहेको छ।

[शहिद गंगालाल_रा.इ.के. पाँचौ, २०७९।६/३]

a. प्रदेश कार्यपालिका

b. प्रादेशिक कार्यपालिका

c. प्रदेश सरकार

d. प्रादेशिक सरकार

- प्रदेश सरकार

✓ भाग १३ "प्रदेश कार्यपालिका" भित्र

✓ धारा १६२ मा प्रदेशको कार्यकारिणी अधिकार प्रदेश मन्त्रिपरिषद मा रहने छ भनिएको छ ।

141. नेपालको संविधानमा प्रदेश प्रमुखलाई कुन रूपमा जिम्मेवार बनाइएको छ?

[बागमती, शिक्षा प्रा.स. २०७७/११/१३]

a. नेपाल सरकारको प्रतिनिधिको रूपमा
समन्वयकर्ताको रूपमा

b. प्रदेश सरकारको कार्यकारीको रूपमा

c. प्रदेश सरकारको

d. प्रदेश र स्थानीय तहबीचको समन्वयकर्ताको रूपमा

- नेपाल सरकारको प्रतिनिधिको रूपमा

✓ भाग १३ "प्रदेश कार्यपालिका" भित्र

✓ धारा १३६ मा प्रत्येक प्रदेशमा नेपाल सरकारको प्रतिनिधिको रूपमा प्रदेश प्रमुख रहने उल्लेख भएको छ ।

142. प्रदेश मन्त्रिपरिषद्को गठनको व्यवस्था संविधानको कुन धारामा गरिएको छ?

[कोशी चौथो, २०७९।१।३]

a. धारा १६७

b. धारा १६८

c. धारा १६९

d. धारा १७०

- धारा १६८

143. नेपाल सरकारको मुख्य कानूनी सल्लाहकार को हुन्छ?

[खरिदार २०७४]

a. प्रधानमन्त्रीको कानूनी सल्लाहकार

b. कानून मन्त्री

c. प्रधानन्यायाधीश

d.

महान्यायाधिवक्ता

- महान्यायाधिवक्ता

✓ प्रधानमन्त्रिले चाहेको अवधिसम्म महान्यायाधिवक्ता आफ्नो पदमा बहाल रहनेछन ।

✓ सर्वोच्च अदालतको न्यायाधिस हुने योग्यता बोकेको मान्छे महान्यायाधिवक्ताको पदमा नियुक्तिको लागि योग्य हुने

144. नेपालको संविधानअनुसार न्याय परिषद्को अध्यक्ष को रहने व्यवस्था छ?

[रा.बी.क.लि. छैटौँ, २०८०/३/१३]

a. प्रधानन्यायाधीश

b. कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्री

c. महान्यायाधिवक्ता

d. सर्वोच्च अदालतका वरिष्ठ न्यायाधीश

- प्रधानन्यायाधीश

न्याय परिषदको गठन :

✓ नेपालको संविधान (2072) को धारा १५३(१) मा न्याय परिषदमा निम्नानुसार अध्यक्ष र सदस्यहरु रहने व्यवस्था गरिएको छ ।

क) प्रधान न्यायाधीश - अध्यक्ष

ख) संघीय कानून तथा न्याय मन्त्री - सदस्य

ग) सर्वोच्च अदालतका वरिष्ठतम् न्यायाधीश एकजना - सदस्य

घ) राष्ट्रपतिले प्रधानमन्त्रीको सिफारिसमा नियुक्त गरेको एक जना कानूनविद् - सदस्य

ङ) नेपाल बार एसोसिएशनको सिफारिसमा राष्ट्रपतिद्वारा नियुक्त कम्तीमा बीस वर्षको अनुभव प्राप्त वरिष्ठ अधिवक्ता वा अधिवक्ता - सदस्य

145. उच्च अदालतका न्यायाधीश कति वर्षको उमेरसम्म आफ्नो पदमा बहाल रहनसक्ने व्यवस्था नेपालको संविधानते गरेको छ?

[सशस्त्र प्रहरी_निरीक्षक, २०८०।१।४]

a. ६५ वर्ष

b. ५८ वर्ष

c. ६३ वर्ष

d. नेपाल सरकारले तोकेको अवधिसम्म

- ६३ वर्ष

✓ प्रधानन्यायाधिसको उमेर हद -६५ वर्ष

✓ उच्च अदालतका न्यायाधीशको उमेर हद -६३ वर्ष

✓ जिल्ला अदालतका न्यायाधीशको उमेर हद -६३ वर्ष

146. नेपालको संविधान बमोजिम तलका मध्ये कुन अदालतको व्यवस्था गरिएको छैन?

[मधेश, शिक्षा, प्रा.स २०७१।१२।५]

a. संवैधानिक अदालत

b. सर्वोच्च अदालत

c. उच्च अदालत

d. पुनरावेदन अदालत

- पुनरावेदन अदालत

✓ भाग ११ न्यायपालिका अन्तरगत धारा १२७ मा नेपालमा ३ किसिमको अदालत रहने व्यवस्था छ

१)सर्वोच्च अदालत

२)उच्च अदालत

३)जिल्ला अदालत

नेपालको वर्तमान संविधान (२०७२) ले संबैधानिक विवादको समाधानका लागि अलग संबैधानिक अदालतको विकल्पमा सर्वोच्च अदालत भित्रै एक अलग संबैधानिक ईजलासको व्यवस्था गरेको छ ।

147. "कानूनबमोजिम बाहेक कुनै कर लगाइने र उठाइने छैन" भन्ने व्यवस्था संविधानको कुन धारामा गरिएको छ?

[कृषि वि.वै.लि. पाँथरी, व्यवसाय सहायक, २०८०।१८]

a. धारा १०८

b. धारा ११५

c. धारा ११७

d. धारा १२१

- धारा ११५

✓ भाग १०- संघिय आर्थिक कार्यप्रणाली अन्तरगत ;

धारा ११५- कर लगाउन वा ऋण लिन नपाइने

148. संघीय संसदमा पेश हुने कुनै विधेयक अर्थ विधेयक हो वा होइन भन्ने प्रश्न उठेमा कसको निर्णय अन्तिम हुन्छ ?

[कृषि_दि.बै.लि. पाँचौं, २०७९।१२।१५]

- a. प्रधानमन्त्री   b. अर्थमन्त्री   c. राष्ट्रिय सभाको अध्यक्ष   d. सभामुख

- सभामुख

✓ धारा ११० बमोजिम अर्थ विधेक बाहेक अन्य विधेक संघिय संसदको कुनै पनि सदनमा प्रस्तुत गर्न सकिने छ

✓ कुनै विधेक अर्थ विधेक हो होइन भन्ने प्रश्न उठेमा सभामुखको निर्णय अन्तिम हुने छ ।

149. कुन विधेयक प्रतिनिधि सभामा मात्र पेश हुन्छ?

[औ.क्षे.व्य.लि. चौथो, अ.स.ई. २०७९।१।५]

- a. शान्ति सुरक्षासम्बन्धी   b. परराष्ट्र विधेयक   c. सबै विधेयक   d. अर्थ विधेयक

- अर्थ विधेयक

✓ धारा ११० बमोजिम अर्थ विधेक बाहेक अन्य विधेक संघिय संसदको कुनै पनि सदनमा प्रस्तुत गर्न सकिने छ

✓ कुनै विधेक अर्थ विधेक हो होइन भन्ने प्रश्न उठेमा सभामुखको निर्णय अन्तिम हुने छ ।

150. संघीय संसदमा राजश्व र व्ययको अनुमान प्रत्येक वर्ष कहिले पेश गर्ने व्यवस्था छ?

[औ.क्षे.व्य.लि. पाँचौं, २०७८।११।५]

- a. असार १ गते   b. असार १५ गते   c. जेष्ठ १५ गते   d. साउन १ गते

- जेष्ठ १५ गते

✓ संघीय संसदमा राजश्व र व्ययको अनुमान प्रत्येक वर्ष जेष्ठ १५ गते पेश गर्ने व्यवस्था छ।

✓ प्रदेश संसदमा राजश्व र व्ययको अनुमान प्रत्येक वर्ष असार १ गते पेश गर्ने व्यवस्था छ।

✓ स्थानिय तहले राजश्व र व्ययको अनुमान प्रत्येक वर्ष असार १० गते पेश गर्ने व्यवस्था छ।

151. नेपालको संविधान बमोजिम महाअभियोगबाट पदमुक्त हुने पदाधिकारी तलका मध्ये कुन-कुन हुन् ?

[कोशी_चौथो, २०८०।३।२]

a. राष्ट्रपति, उपराष्ट्रपति, प्रधानन्यायाधीश

b. न्याय परिषद्का सदस्य र सर्वोच्च अदालतका न्यायाधीश

c. प्रधानमन्त्री र मन्त्रीहरू

d. A र B मात्र

- A र B मात्र

✓ संविधानको धारा १०१ मा महाअभियोग रहेको

✓ प्रतिनिधि सभाको एक चौथाइ सदस्यले महाअभियोग पेश गर्न सक्ने

✓ त्यस्तो प्रस्ताव संघिय संसदको दुवै सदनको तत्काल कायम रहेको सम्पूर्ण सदस्य संख्याको दुइ तिहाइ बहुमतबाट पारित भएमा निज पदबाट मुक्त हुनेछ

152. नेपालको संविधानमा महाअभियोगसम्बन्धी व्यवस्था कुन धारामा गरिएको छ?

[रासस, चौथो, २०७८।११।२८]

a. १२१

b. २२५

c. १०१

d. १००

- १०१

✓ महाअभियोग राष्ट्रपति, उपराष्ट्रपति, प्रधानन्यायाधीश, सर्वोच्च अदालतका न्यायाधिस, न्याय परिषदका सदस्य, संवैधानिक निकायका प्रमुख तथा पदाधिकारि विरुद्ध पेश गर्न सकिने

✓ महाअभियोग सिफारिस समितिमा प्रतिनिधि सभाका ११ जना सदस्य रहने

153. राष्ट्रपतिले कसको सिफारिसमा व्यवस्थापिका संसदको अधिवेशन अन्त्य गर्नुपर्ने व्यवस्था छ?

[रासस, चौथो, २०७८।११।२८]

a. उपराष्ट्रपति

b. सभामुख

c. राष्ट्रिय सभाको अध्यक्ष

d. मन्त्रिपरिषद्

- मन्त्रिपरिषद्

✓ संविधानको धारा ९३ बमोजिम सरकारको सिफारिसमा राष्ट्रपतिबाट अधिवेशन आह्वान र अन्त्य गर्ने व्यवस्था छ ।

154. राष्ट्रिय सभामा राष्ट्रपतिले मनोनयन गर्ने सांसदको सदस्य संख्या कति रहेको छ?

[रासस, चौथो, २०८०/५/२८]

a. ३   b. ४   c. ५   d. ७

✓ प्रदेशहरूको न्यायोचित प्रतिनिधित्व व्यवस्थापकीय शक्ति सन्तुलन तथा कार्यकौशलता र प्रभावकारीताको सन्तुलन समेतलाई संवोधन गर्न नेपालको संविधानले राष्ट्रिय सभाको व्यवस्था गरेकोछ।

✓ संविधानले राष्ट्रिय सभालाई स्थायी प्रकृतिको व्यवस्थापकीय अंगको रूपमा परिकल्पना गरेकोछ।

✓ सिमान्तकृत, लोपन्मुख समुदायको पनि राष्ट्रको शासन व्यवस्थामा सहभागिता गराई समावेशी र लोकतान्त्रिक शासन व्यवस्थाको स्थापना र विकासका लागि राष्ट्रिय सभा अपरिहार्य छ।

✓ प्रदेश सभाका सदस्य, स्थानीय तहका प्रमुख र उपप्रमुख रहेको निर्वाचक मण्डलद्वारा प्रत्येक प्रदेशबाट कम्तीमा तीन जना महिला, एक जना दलित र एक जना अपांगता भएका व्यक्ति वा अल्पसंख्यक सहित आठ जना गरी निर्वाचित छपन्न जना र नेपाल सरकारको सिफारिसमा राष्ट्रपतिबाट मनोनीत कम्तीमा एक जना महिला सहित तीन जना गरी राष्ट्रिय सभामा उनान्साठी सदस्य रहेकाछन्।

155. राष्ट्रिय सभामा राष्ट्रपतिले मनोनयन गर्ने सांसदको सदस्य संख्या कति रहेको छ?

[शाखा अधिकृत, २०७९/१२/४] MCQs

a. १   b. २   c. ३   d. ४

Past Questions

156. नेपालको संविधानअनुसार प्रतिनिधि सभा सदस्य हुन कम्तीमा कति वर्ष उमेर पूरा भएको हुनुपर्छ?

[रासस चौथो, २०७८।११।२८]

a. २५   b. ३५   c. ३०   d. ४०

- २५

कुन पदको लागि कति वर्ष उमेर पूरा भएको हुन पर्ने ?

✓ राष्ट्रपति र उपराष्ट्रपति - ४५ वर्ष

✓ संघिय संसदको /प्रदेस सभाको सदस्य- २५ वर्ष

✓ प्रदेश प्रमुख - ३५ वर्ष

✓ स्थानिय तह तथा वडा समितिका प्रतिनिधि- २१ वर्ष

157. नेपालको संविधानबमोजिम राष्ट्रिय सभाका ५६ जना सदस्यलाई निर्वाचित गर्ने निर्वाचक मण्डलमा देहायका मध्ये कुन पदाधिकारीको संलग्नता रहेदैन ? [प्रेस.का. ने. पाँचा, २०८०।३।२७]

a. प्रदेश सभाका सदस्य

b. गाउँपालिकाका अध्यक्ष

c. नगरपालिकाका उपप्रमुख

d.

जिल्ला समन्वय समितिका प्रमुख

- जिल्ला समन्वय समितिका प्रमुख

158. हालसालै सम्पन्न भएको प्रतिनिधि सभाको आम निर्वाचनमा प्रत्यक्षतर्फ कति जना व्यक्तिहरू प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचित भएका थिए ?

[ने. विद्युत प्रा. चौथो, फोरमेन, २०८०।१।२१]

a. २७५

b. २६५

c. १८५

d. १६५

- १६५

धारा ८४ प्रतिनिधि सभाको गठन अनुसार

प्रत्यक्षतर्फ - १६५ प्रतिनिधि सभा सदस्य

समानुपातिकतर्फ- ११० प्रतिनिधि सभा सदस्य

जम्मा - २७५ (तल्लो सदन)

Mock Tests

MCQs

Past Questions

Study Notes

Current Affairs

159. प्रतिनिधि सभामा प्रत्यक्ष निर्वाचित कूल सदस्यहरू कति हुन्छन् ?

[रा.बी.क.लि. चौथो, २०८०।३।२१]

a. १६५   b. २७५   c. ११०   d. ८८

✓ संविधानको धारा ८४ बमोजिम प्रतिनिधि सभाको गठन २७५ जना सदस्य रहने गरी हुने व्यवस्था रहेको छ ।

✓ नेपाललाई भूगोल र जनसंख्याको आधारमा १६५ निर्वाचन क्षेत्र कायम गरी प्रत्येक निर्वाचन क्षेत्रबाट एक जना रहने गरी पहिलो हुने निर्वाचित हुने निर्वाचन प्रणाली बमोजिम निर्वाचित हुने १६५ जना र सम्पूर्ण देशलाई एक निर्वाचन क्षेत्र मानी राजनीतिक दललाई मत दिने समानुपातिक निर्वाचन प्रणाली बमोजिम निर्वाचित हुने ११० सदस्य गरी कुल २७५ जना सदस्य रहने व्यवस्था रहेको छ ।

160. प्रतिनिधि सभा निर्वाचनको लागि नेपाललाई कति निर्वाचन क्षेत्रमा बाँडि को छ?

[खा.व्य.तथा_व्या.क.लि. चौथो २०८०।३।२]

a. १६०   b. १६५   c. १७०

d. १७५

✓ संविधानको धारा ८४ बमोजिम प्रतिनिधि सभाको गठन २७५ जना सदस्य रहने गरी हुने व्यवस्था रहेको छ ।

✓ नेपाललाई भूगोल र जनसंख्याको आधारमा १६५ निर्वाचन क्षेत्र कायम गरी प्रत्येक निर्वाचन क्षेत्रबाट एक जना रहने गरी पहिलो हुने निर्वाचित हुने निर्वाचन प्रणाली बमोजिम निर्वाचित हुने १६५ जना र सम्पूर्ण देशलाई एक निर्वाचन क्षेत्र मानी राजनीतिक दललाई मत दिने समानुपातिक निर्वाचन प्रणाली बमोजिम निर्वाचित हुने ११० सदस्य गरी कुल २७५ जना सदस्य रहने व्यवस्था रहेको छ ।

161. नेपालको व्यवस्थापिक संसदको प्रतिनिधि सभातर्फ नेपालभर कूल कति निर्वाचन क्षेत्र निर्धारण गरिएको छ?

[कृषि_वि.बै.लि. चौथो, लेखपाल, २०८०।१।१५]

a. ५९   b. १६५   c. २७५   d. ५५०

- १६५

162. नेपालको संविधानबमोजिम प्रतिनिधि सभामा कति सदस्य रहन्छन् ?

[औ.क्षे.व्य. लि. चौथो, अ.स.ई. २०७९/९/५]

a. ५९   b. ११०   c. १६५   d. २७५

✓ संविधानको धारा ८४ बमोजिम प्रतिनिधि सभाको गठन २७५ जना सदस्य रहने गरी हुने व्यवस्था रहेको छ ।

✓ नेपाललाई भूगोल र जनसंख्याको आधारमा १६५ निर्वाचन क्षेत्र कायम गरी प्रत्येक निर्वाचन क्षेत्रबाट एक जना रहने गरी पहिलो हुने निर्वाचित हुने निर्वाचन प्रणाली बमोजिम निर्वाचित हुने १६५ जना र सम्पूर्ण देशलाई एक निर्वाचन क्षेत्र मानी राजनीतिक दललाई मत दिने समानुपातिक निर्वाचन प्रणाली बमोजिम निर्वाचित हुने ११० सदस्य गरी कुल २७५ जना सदस्य रहने व्यवस्था रहेको छ ।

163. नेपालको संघीय संसदको दुवै सदनमा गरी कुल कति सांसद रहने व्यवस्था छ ?

[रासस, चौथो, २०८०।५।२८]

a. २७५   b. ३३४   c. ५५०   d. ६०९

✓ संविधानको धारा ८४ बमोजिम प्रतिनिधि सभाको गठन २७५ जना सदस्य रहने गरी हुने व्यवस्था रहेको छ ।

✓ नेपाललाई भूगोल र जनसंख्याको आधारमा १६५ निर्वाचन क्षेत्र कायम गरी प्रत्येक निर्वाचन क्षेत्रबाट एक जना रहने गरी पहिलो हुने निर्वाचित हुने निर्वाचन प्रणाली बमोजिम निर्वाचित हुने १६५ जना र सम्पूर्ण देशलाई एक निर्वाचन क्षेत्र मानी राजनीतिक दललाई मत दिने समानुपातिक निर्वाचन प्रणाली बमोजिम निर्वाचित हुने ११० सदस्य गरी कुल २७५ जना सदस्य रहने व्यवस्था रहेको छ ।

✓ साथै धारा ८६ मा स्थायी सदनको रूपमा राष्ट्रिय सभाको गठनको व्यवस्था गरिएको छ ।

✓ प्रदेश सभाका सदस्य, गाउँपालिकाका अध्यक्ष र उपाध्यक्ष तथा नगरपालिकाका प्रमुख र उपप्रमुख रहेको निर्वाचक मण्डलद्वारा संघीय कानून बमोजिम प्रदेश सभाका सदस्य, गाउँपालिका अध्यक्ष र उपाध्यक्ष तथा नगरपालिकाका प्रमुख र उपप्रमुखको मतको भार फरक हुने गरी प्रत्येक प्रदेशबाट कम्तीमा तीन जना महिला, एक जना दलित र एक जना अपांगता भएका व्यक्ति वा अल्पसंख्यक सहित आठ जना

गरी निर्वाचित ५६ जना र नेपाल सरकारको सिफारिसमा राष्ट्रपतिबाट मनोनित कम्तीमा एक जना महिला सहित तीन जना गरी जम्मा ५९ जना सदस्य रहेको व्यवस्था रहेको छ ।

$$\checkmark 204 + 59 = 263$$

164. नेपालको शासन व्यवस्थाको सामान्य निर्देशन, नियन्त्रण र सञ्चालन गर्ने अभिभारा कुन निकाय उपर रहेको छ?
[रेडियो_नेपाल, पाँचौं, २०७८।१२।२२]

a. नेपाल सरकार

b. मन्त्रिपरिषद्

c. व्यवस्थापिका संसद

d. संसदीय समितिहरू

- मन्त्रिपरिषद्

✓ भाग ७ - संघिय कार्यपालिका

धारा ७५- कार्यकारिणि अधिकार

(१) नेपालको कार्यकारिणि अधिकार यो संविधान र कानुन बमोजिम मन्त्रिपरिषदमा हुने छ ।

(२) यो संविधान र कानुनको अधिनमा रहि नेपालको शासन व्यवस्थाको सामान्य निर्देशन, नियन्त्रण र सञ्चालन गर्ने अभिभारा मन्त्रिपरिषदमा हुने छ ।

165. नेपालको कार्यकारिणी अधिकार कसमा निहित रहने व्यवस्था छ?

[खा.व्य.तथा_व्या.क.लि. चौथो, २०८०/३/२]

a. राष्ट्रपति

b. प्रधानमन्त्री

c. संघीय संसद

d. मन्त्रिपरिषद्

- मन्त्रिपरिषद्

✓ धारा ७५ कार्यकारिणी अधिकार:

(१) नेपालको कार्यकारिणी अधिकार यो संविधान र अन्य कानूनबमोजिम मन्त्रिपरिषदमा निहित हुनेछ ।

(२) यो संविधान र अन्य कानूनको अधीनमा रही नेपालको शासन व्यवस्थाको सामान्य निर्देशन, नियन्त्रण र सञ्चालन गर्ने अभिभारा मन्त्रिपरिषद् उपर हुनेछ ।

(३) नेपालको कार्यकारिणी कामहरू नेपाल सरकारको नाममा हुनेछ ।

166. नेपालको संविधानमा नेपालको कार्यकारिणी अधिकार कसमा निहित हुने व्यवस्था रहेको छ?

[नेपाल आयल निगम, पाँचा (लेखा), २०७९/१०/२]

- a. प्रधानमन्त्री   b. मन्त्रिपरिषद्   c. संघीय संसद   d. राष्ट्रपति

- मन्त्रिपरिषद्

✓ धारा ७५ कार्यकारिणी अधिकार:

- (१) नेपालको कार्यकारिणी अधिकार यो संविधान र अन्य कानूनबमोजिम मन्त्रिपरिषद्मा निहित हुनेछ ।
 (२) यो संविधान र अन्य कानूनको अधीनमा रही नेपालको शासन व्यवस्थाको सामान्य निर्देशन, नियन्त्रण र सञ्चालन गर्ने अभिभारा मन्त्रिपरिषद् उपर हुनेछ ।
 (३) नेपालको कार्यकारिणी कामहरू नेपाल सरकारको नाममा हुनेछ ।

167. नेपालको वर्तमान संविधानको कुन धारामा नेपालको शासकीय स्वरूपको बारेमा उल्लेख गरिएको छ?

[लुम्बिनी चौथो, २०७९/१०/१४]

- a. धारा ५३   b. धारा ५८   c. धारा ७४   d. धारा ७७

- धारा ७४

✓ भाग ७ - संघीय कार्यपालिका

धारा ७४- नेपालको शासकिय स्वरूप बहुलवादमा आधारित बहुदलिय प्रतिस्पर्धात्मक संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक संसदीय शासन प्रणालि हुने छ ।

168. नेपालमा के मा आधारित संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक संसदीय शासन प्रणाली रहेको छ?

[स्थानीय_तह, चौथो, २०७६]

- a. बहुदल   b. बहुलवाद   c. बहुदलीय प्रतिस्पर्धा   d. बहुतह

- बहुलवाद

✓ भाग ७ - संघिय कार्यपालिका

धारा ७४- नेपालको शासकिय स्वरुप बहुलवादमा आधारित बहुदलिय प्रतिस्पर्धात्मक संघिय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक संसदिय शासन प्रणालि हुने छ ।

169. नेपालको शासन व्यवस्था ..... हो।

[खा.व्य.तथा_व्या.क.लि . पाँची, २०८०।२।२६]

a. संघीय

b. संघीय गणतन्त्रात्मक

c. संघीय गणतन्त्रात्मक लोकतन्त्र

d. संघीय

लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक

- संघीय गणतन्त्रात्मक लोकतन्त्र

✓ भाग ७ - संघिय कार्यपालिका

धारा ७४- नेपालको शासकिय स्वरुप बहुलवादमा आधारित बहुदलिय प्रतिस्पर्धात्मक संघिय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक संसदिय शासन प्रणालि हुने छ ।

170. नेपालको संविधानको कुन धारामा नेपालको शासकीय स्वरुपको बारेमा उल्लेख गरिएको छ?

[बीमा_समिति, सहायक प्रथम, २०७९।३।१२]

a. धारा ५३

b. धारा ५८

c. धारा ७४

d. धारा ७७

- धारा ७४

✓ धारा ७४ - शासकिय स्वरुप

✓ "नेपालको शासकीय स्वरुप बहुलवादमा आधारित बहुदलीय प्रतिस्पर्धात्मक संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक संसदीय शासन प्रणाली हुनेछ "

171. नेपालको राष्ट्रपतिले को समक्ष पद तथा गोपनीयताको सपथ लिनुपर्ने संवैधानिक व्यवस्था छ?

[नेपाल_आयल_निगम, पाँचौं (लेखा), २०७९।१०।२५]

- a. नेपाली जनता   b. संघीय संसद   c. प्रधानन्यायाधीश   d. प्रतिनिधि सभा

- प्रधानन्यायाधीश

172. राष्ट्रपतिको लागि तलका मध्ये कुन योग्यता आवश्यक पर्दैन?

[नेपाल_आयल_निगम, पाँचौं, २०७९।१०।२५]

- a. कम्तीमा ४५ वर्ष उमेर पूरा भएको निर्वाचित भइसकेको   b. कुनै कानूनले अयोग्य नभएको
c. दुई पटक राष्ट्रपति   d. संघीय संसदको सदस्य हुन योग्य भएको

- दुई पटक राष्ट्रपति निर्वाचित भइसकेको

173. नेपालको राष्ट्रपति हुन कम्तीमा कति वर्ष उमेर पूरा भएको हुनुपर्दछ?

[कृषि_वि.बै.लि. चौथो, लेखपाल, २०७९।१।९]

- a. ४०   b. ४५   c. ५०   d. ६०

- ४५

174. नेपालको संविधानबमोजिम संघ, प्रदेश तथा स्थानीय तहको अधिकारको सूचीमा वा साझा सूचीमा उल्लेख नभएको वा नेपालको संविधानमा कुनै तहले प्रयोग गर्ने गरी नतोकिएको विषयमा कसको अधिकार हुन्छ?

[सा.व्य.तथा_व्या.क.लि. चौथो, २०८०।३।२]

- a. संघ र प्रदेश   b. संघ   c. प्रदेश   d. संघ, प्रदेश र स्थानीय तह

- संघ

धारा ५८ -अवशिष्ट अधिकार

"संघ, प्रदेश तथा स्थानीय तहको अधिकारको सूचीमा वा साझा सूचीमा उल्लेख नभएको वा नेपालको संविधानमा कुनै तहले प्रयोग गर्ने गरी नतोकिएको विषयमा संघको अधिकार हुनेछ"

175. नेपालको मूल संरचना संघ, प्रदेश र स्थानीय तह गरी ३ वरको हुनेछ भन्ने व्यवस्था नेपालको संविधानको कुन धारामा गरिएको छ?

[कर्मचारी सञ्चय कोष, पाँचौँ, २०८०/९/११]

a. धारा ५५

b. धारा ५६

c. धारा ५७

d. धारा ५८

- धारा ५६

✓ धारा ५६ - राज्यको संरचना

176. नेपालको राज्य शक्तिको प्रयोग कसले गर्ने व्यवस्था नेपालको संविधानले गरेको छ?

[सुदूरपश्चिम चौथो २०८०/५/३०]

a. संघ

b. प्रदेश

c. स्थानीय तह

d. संघ, प्रदेश र स्थानीय तह

- संघ, प्रदेश र स्थानीय तह

177. राज्यका निर्देशक सिद्धान्त, नीति र दायित्व कार्यान्वयन सम्बन्धमा गरेका काम र प्राप्त उपलब्धीसहितको वार्षिक प्रतिवेदन नेपाल सरकारले को समक्ष प्रस्तुत गर्नु पर्दछ?

[नेपाल आयल निगम, पाँचौँ, २०७९।१०।२५]

a. मन्त्रिपरिषद्

b. प्रतिनिधि सभा

c. राष्ट्रपति

d. संघीय संसद

- राष्ट्रपति

178. नेपालको संविधानमा उल्लेख गरिएका राज्यका नीतिहरूमा तलका मध्ये कुन पर्दैन?

[खरिदार, आ.प्र २०७९।१।२९]

- a. पर्यटन सम्बन्धी
उद्योग र वाणिज्य सम्बन्धी
- b. वन तथा वातावरण सम्बन्धी
- c. कृषि र भूमिसुधार सम्बन्धी
- d. अर्थ,

- वन तथा वातावरण सम्बन्धी

✓ ५१(छ) मा प्राकृतिक साधन स्रोतको संरक्षण, संवर्धन र उपयोग सम्बन्धि निति रहेको

✓ वन तथा वातावरण सम्बन्धि छुट्टै निति नभएको

179. नेपालको संविधानमा कृषि तथा भूमिसुधार सम्बन्धी नीतिको व्यवस्था धारा कतिमा गरिएको छ?
[बागमती, भेटेरिनरी, पाँचौं, २०७८।११।१८]

- a. धारा ५० (ड)   b. धारा ५१ (ड)   c. धारा ५२ (ड)   d. धारा ५३ (ड)

- धारा ५१ (ड)

180. नेपालको संविधानअनुसार आर्थिक नीतिका तीन खम्बा के-के हुन्?
[रा.बी.क.लि. चौथो, २०८०।३।२१]

- a. सार्वजनिक, निजी र सहकारी क्षेत्र
सरकारी क्षेत्र
- b. कृषि, औद्योगिक र सेवा क्षेत्र
- c. सार्वजनिक, निजी र गैर
- d. माथिका कुनै पनि होइनन्

- सार्वजनिक, निजी र सहकारी क्षेत्र

✓ संविधानको धारा ५१ - राज्यको निति अन्तर्गत उपधारा (घ) अर्थ, उद्योग र वाणिज्य सम्बन्धी नीतिमा सार्वजनिक, निजी र सहकारी क्षेत्रको सहभागिता र स्वतन्त्र विकास मार्फत राष्ट्रिय अर्थतन्त्र सुदृढ गर्ने उल्लेख छ

181. समूह I संग समूह II को जोडा मिलाई सही विकल्प रोज्नुहोस्।

[शाखा अधिकृत, २०७९।१२।४]

- a) सामाजिक न्यायको हक
- b) अपराध पीडितको हक

c) न्याय सम्बन्धी हक

d) समानताको हक

i. प्रत्येक व्यक्तिलाई निज विरुद्ध गरिएको कारबाहीको जानकारी पाउने

ii. लैंगिक आधारमा पारिश्रमिक तथा सामाजिक सुरक्षामा कुनै भेदभाव नहुने

iii. सामाजिक सुरक्षामा विशेष अवसर तथा लाभ पाउने

iv. सामाजिक पुनःस्थापना र क्षतिपूर्ति सहितको न्याय पाउने

a. a-iv, b-i, c-ii, d-iii

b. a-iii, b-iv, c-i, d-ii

c. a-iii, b-ii, c-i, d-iv

d. a-iii, b-i, c-ii, d-iv

- a-iii, b-iv, c-i, d-ii

✓ महिलाको हक - सम्पत्ति तथा पारिवारिक मामिलामा दम्पतिको समान हक

✓ समानताको हक-पैतृक सम्पत्तिमा लैंगिक भेदभाव विना सबै सन्तानको समान हक हुने छ

182. नेपालको संविधानको धारा ..... मा ज्येष्ठ नागरिकको हकको व्यवस्था गरिएको छ ।

[खरिदार आ.प्र. २०७९।९।२९]

a. 38

b. 39

c. 40

d. 41

- 41

✓ धारा ३८- महिलाको हक

✓ धारा ३९- बालबालिकाको हक

✓ धारा ४०- दलितको हक

✓ धारा ४१- ज्येष्ठ नागरिकको हक

183. नेपालको संविधानमा उल्लिखित बालबालिकाको हकसम्बन्धी विषयमा तल दिइएका मध्ये सही विकल्प छान्नुहोस् ।

[खरिदार आ.प्र. २०८०।८।२६]

Mock Tests

MCQs

Past Questions

Current Affairs

Study Notes

लोकसेवा तयारी

with GhokSewa

लोकसेवा तयारी

with GhokSewa

- a. प्रत्येक बालबालिकालाई बालसहभागिताको हक हुने लगाउन नपाइने
b. कुनै पनि बालबालिकालाई जोखिमपूर्ण काममा
c. प्रत्येक बालबालिकालाई पहिचानसहित नामाकरणको हक हुने
d. माथिका सबै

- माथिका सबै

184. असहाय, अनाथ, अपाङ्गता भएका, द्वन्द्व पीडित, विस्थापित एवं जोखिममा रहेका बालबालिकालाई राज्यबाट विशेष सरक्षण र सुविधा पाउने व्यवस्था नेपालको संविधानको कुन मौलिक हकअन्तर्गत व्यवस्था गरिएको छ?
[रासस, चौथो, २०८०।५।२८]

- a. समानताको हक
b. शिक्षासम्बन्धी हक
c. बालबालिकाको हक
d. सामाजिक न्यायको हक

- बालबालिकाको हक

✓ धारा ३९ बालबालिकाको हक

185. खाद्य सम्बन्धी हक नेपालको संविधानको कुन धारामा छ?
[रासस, चौथो, २०७८।११।२८]

- a. ३६
b. ३९
c. ४३
d. ४४

- ३६

✓ धारा ३६ - खाद्य सम्बन्धी हक

✓ धारा ३९ - बालबालिकाको हक

✓ धारा ४३ - सामाजिक सुरक्षाको हक

✓ धारा ४४ - उपभोक्ताको हक

Mock Tests

MCQs

Past Questions

Current Affairs

Study Notes

186. नेपालको संविधानमा स्वच्छ खानेपानी र सरसफाईमा पहुँचको हक कुन धारामा उल्लेख छ?

[औ.हे.व्य.लि सहायक प्राविधिक, २०७८/११/६]

- a. ३५ (४)   b. ३० (१)   c. ३० (३)   d. ३६ (१)

- ३५ (४)

187. नेपालको संविधानको कुन धारामा श्रमको हकको व्यवस्था छ?

[नेपाल राष्ट्र बैंक, सहायक द्वितीय, २०७९।२।७]

- a. धारा ३२   b. धारा ३३   c. धारा ३४   d. धारा ३५

- धारा ३४

✓ धारा ३२ - भाषा तथा संस्कृतिको हक

✓ धारा ३३- रोजगारीको हक

✓ धारा ३४- श्रमको हक

✓ धारा ३५- स्वास्थ्य सम्बन्धि हक

188. नेपालको संविधानको कुन धारामा श्रमको हकको व्यवस्था छ?

[नेपाल राष्ट्र बैंक, सहायक द्वितीय, २०७५।११।४]

- a. ३२   b. ३३   c. ३४   d. ३५

- ३४

✓ धारा ३२ - भाषा तथा संस्कृतिको हक

✓ धारा ३३- रोजगारीको हक

Past Questions

Study Notes

Current Affairs

✓ धारा ३४- श्रमको हक

✓ धारा ३५- स्वास्थ्य सम्बन्धि हक

189. नेपालको संविधानले 'रोजगारीको हक' लाई कुन धारामा व्यवस्था गरेको छ?

[कृषि_वि.बै.लि. चौथो, लेखपाल २०८०/१/१५]

a. धारा २२

b. धारा ३२

c. धारा ३३

d. धारा ३४

- धारा ३३

190. निःशुल्क उच्चशिक्षा कसले पाउने हक हुन्छ?

[शिक्षा_प्रा.स. २०७९]

a. अपाङ्गता भएका नागरिकले

b. आर्थिक रूपले विपन्न नागरिकले

c. प्रत्येक नेपाली नागरिकले

d. अपाङ्गता भएका र आर्थिक रूपले विपन्न नागरिकले

- अपाङ्गता भएका र आर्थिक रूपले विपन्न नागरिकले

Corrected:

✓ धारा ३१- शिक्षा सम्बन्धि हक

✓ आधारभूत तहसम्म - अनिवार्य र निः शुल्क शिक्षा

✓ माध्यमिक तहसम्म - निः शुल्क शिक्षा

✓ अपाङ्गता र आर्थिक रूपले विपन्नलाई - निःशुल्क उच्च शिक्षा

191. नेपालको संविधानबमोजिम राज्यबाट कुन तहसम्मको शिक्षा प्रत्येक नागरिकलाई अनिवार्य र निःशुल्क हुने भनी व्यवस्था गरिएको छ?

[नेपाल टेलिकम, चौथो, टेक्निसियन, २०८०।४।१६]

a. प्राथमिक

b. आधारभूत

c. माध्यमिक

d. उच्च शिक्षा

Study Notes

Current Affairs

GET IT ON

Google Play

- आधारभूत

Corrected:

✓ धारा ३१- शिक्षा सम्बन्धि हक

✓ आधारभूत तहसम्म - अनिवार्य र निःशुल्क शिक्षा

✓ माध्यमिक तहसम्म - निःशुल्क शिक्षा

✓ अपाङ्गता र आर्थिक रूपले विपन्नलाई - निःशुल्क उच्च शिक्षा

192. नेपालको संविधान अनुसार तलका मध्ये कुन 'भाषा तथा संस्कृतिको हक' अन्तर्गत पर्दैन ?

[ने.वा.नि. चौथ २०७६।२।११]

a. प्रत्येक व्यक्ति र समुदायलाई आफ्नो भाषा प्रयोग गर्ने हक हुने

समुदायको साँस्कृतिक जीवनमा सहभागी हुन पाउने हक हुने

समुदायलाई आफ्नो भाषा, लिपी, संस्कृति, साँस्कृतिक सभ्यताको संरक्षण र सम्बर्धन गर्ने हक हुने

बसोबास गर्ने प्रत्येक नेपाली समुदायलाई कानून बमोजिम आफ्नो मातृभाषामा शिक्षा पाउने हक हुने

- नेपालमा बसोबास गर्ने प्रत्येक नेपाली समुदायलाई कानून बमोजिम आफ्नो मातृभाषामा शिक्षा पाउने हक हुने

193. नेपालको संविधानको धारा 30 मा तलका मध्ये कुन मौलिक हकको व्यवस्था छ?

[सव-इन्जिनियर, २०७९।११।३०]

a. शोषण विरुद्धको हक

b. स्वच्छ वातावरणको हक

c. शिक्षा सम्बन्धित हक

d. भाषा तथा

संस्कृतिको हक

- स्वच्छ वातावरणको हक

✓ शोषण विरुद्धको हक - धारा २९

✓ स्वच्छ वातावरणको हक- धारा ३०

✓ शिक्षा सम्बन्धित हक- धारा ३१

✓ भाषा तथा संस्कृतिको हक- धारा ३२

194. "कसैलाई पनि निजको इच्छा विरुद्ध काममा लगाउन पाइने छैन" भन्ने व्यवस्था नेपालको संविधानको कुन मौलिक हक अन्तर्गत राखिएको छ?

[खरिदार, आ.प्र. २०८००८।२६]

a. स्वतन्त्रताको हक   b. सामाजिक न्यायको हक   c. शोषण विरुद्धको हक   d. श्रमको हक

- शोषण विरुद्धको हक

195. नेपालको संविधानको भाग ३, धारा २७ मा कुन मौलिक हकको व्यवस्था गरिएको छ?

[ने.वा.नि. चौथो, २०८०।२।२१]

a. सूचनाको हक   b. सम्पत्तिको हक   c. गोपनियताको हक   d. रोजगारीको हक

- सूचनाको हक

196. नेपालको संविधानमा सूचनाको हक सम्बन्धी व्यवस्था कति धारामा उल्लेख गरिएको छ?

[कोशी चौथो, आ.प्र. २०७९।५।३१]

a. २५   b. २६   c. २७   d. २८

- २७

✓ धारा २५ - सम्पत्तिको हक

✓ धारा २६- धार्मिक स्वतन्त्रताको हक

✓ धारा २७-सूचनाको हक

✓ धारा २८- गोपनियताको हक

Past Questions

197. नेपालको संविधानको कुन धारामा 'अपराध पीडितको हक सम्बन्धी व्यवस्था गरिएको छ?

[ने.वा.नि. पाँचाँ (प्रा), २०८०/२/११]

a. धारा २०

b. धारा २१

c. धारा २२

d. धारा २३

- धारा २१

198. पक्राउ परेको व्यक्तिलाई पक्राउ भएको समय तथा स्थानबाट बाटोको म्याद बाहेक कति समयभित्र मुद्दा हेर्ने अधिकारी समक्ष उपस्थित गराउनु पर्दछ? [खरिदार_आ.प्र. २०७९।८।२५]

a. 12 घण्टाभित्र

b. 24 घण्टाभित्र

c. 48 घण्टाभित्र

d. 72 घण्टाभित्र

- 24 घण्टाभित्र

✓ "न्याय सम्बन्धि हक" धारा २०(३) पक्राउ परेको व्यक्तिलाई पक्राउ भएको समय तथा स्थानबाट बाटोको म्याद बाहेक चौबिस घण्टा भित्र मुद्दा हेर्ने अधिकारी समक्ष उपस्थित गराउनु पर्दछ।

199. नेपालको संविधानको धारा ३३ मा उल्लेख छ।

[औ.हे.व्य.लि. चौथो, अ.स.ई. २०७९।९।५]

a. श्रमको हक

b. रोजगारीको हक

c. शिक्षासम्बन्धी हक

d. स्वास्थ्यसम्बन्धी हक

- रोजगारीको हक

✓ श्रमको हक- धारा ३४

✓ रोजगारीको हक- धारा ३३

✓ शिक्षासम्बन्धी हक- धारा ३१

✓ स्वास्थ्यसम्बन्धी हक- धारा ३५

200. नेपालको वर्तमान संविधानमा स्वतन्त्रताको हक र सम्पत्तिको हक ..... र ..... धारामा उल्लेख गरिएको छ?

[खरिदार, २०७३]

a. १७ र २५

b. १८ र २४

c. १९ र २२

d. १९ र २३

- १७ र २५

✓ धारा १७- स्वतन्त्रताको हक

✓ धारा १८- समानताको हक

✓ धारा १९- सन्चारको हक

✓ धारा २२- यातना विरुद्धको हक

✓ धारा २३- निवारक नजरबन्द विरुद्धको हक

✓ धारा २४- छुवाछुत तथा भेदभाव विरुद्धको हक

✓ धारा २५- सम्पत्तिको हक

201. कुनै पनि व्यक्तिलाई आफु पक्राउ भएको कारण बारेको जानकारी पाउने हक कुन हो?

[शाखा_अधिकृत, २०७९।१२।४]

a. न्याय सम्बन्धी हक

b. अपराध पीडितको हक

c. यातना विरुद्धको हक

d.

गोपनीयताको हक

- न्याय सम्बन्धी हक

✓ भाग ३ भित्र धारा २० मा न्याय सम्बन्धि मौलिक हक रहेको

202. नेपालको संविधानमा व्यवस्था भएको स्वतन्त्रताको हकहरूमध्ये तलको कुन ठिक छ?

[अधिकृत_क्याडेट, २०७९।३।२३]

- a. विना हातहतियार भेला हुने स्वतन्त्रता शान्तिपूर्वक भेला हुने स्वतन्त्रता
b. शान्तिपूर्णरूपमा भेला हुने स्वतन्त्रता
c. विना हातहतियार
d. स्वतन्त्रतापूर्वक भेला हुने अवसर

- विना हातहतियार शान्तिपूर्वक भेला हुने स्वतन्त्रता

✓ स्वतन्त्रताको हक धारा १७ मा रहेको छ।

203. नेपालको संविधानअनुसार स्वतन्त्रताको हकअन्तर्गत तलका मध्ये कुन पर्दैन?

[नेपाल टेलिकम, चौथो टेक्निसियन, २०७९।३।१४]

- a. सम्मानपूर्वक बाँचन पाउने हक
b. राजनीतिक दल खोल्न पाउने हक
c. संघ, संस्था खोल्न पाउने हक
d. विना हातहतियार भेला हुन पाउने हक

- सम्मानपूर्वक बाँचन पाउने हक

✓ सम्मानपूर्वक बाँचन पाउने मौलिक हक छुट्टै धारा १६ मा रहेको छ।

204. कसैलाई पनि मृत्युदण्डको सजाय दिने गरी कानून बनाइने छैन भन्ने व्यवस्था संविधानको कुन मौलिक हक अन्तर्गत उल्लेख भएको छ?

[रा.वा.बैं. चौथो, २०८०।९।२७]

- a. सम्मानपूर्वक बाँचन पाउने हक
b. स्वतन्त्रताको हक
c. समानताको हक
d. न्याय सम्बन्धी हक

- सम्मानपूर्वक बाँचन पाउने हक

✓ स्वतन्त्रताको हक - शान्तिपूर्वक भेला हुने स्वतन्त्रता, राजनितिक दल वा संघ संस्था खोल्ने स्वतन्त्रता, अवतजावत तथा बसोबास गर्ने स्वतन्त्रता आदि।

✓ समानताको हक- पैतृक सम्पतिमा लैंगिक भेदभाव विना सबै सन्तानको समान हक

✓ न्याय सम्बन्धि हक- कुनै व्यक्तिलाई पक्राउ परेको कारण सुचना दिन पर्ने र रोजेको कानून व्यवसायिसँग सल्लाह लिन पाउने हक

205. "कसैलाई पनि मृत्युदण्डको सजाँय दिनेगरी कानून बनाइने छैन" भन्ने व्यवस्था कुन मौलिक हकअन्तर्गत समावेश छ?
[रेडियो नेपाल, चौथो प्रा.स. २०७८।१२।२७]

a. स्वतन्त्रताको हक

b. समानताको हक

c. न्यायसम्बन्धी हक

d. सम्मानपूर्वक बाँच्न

- सम्मानपूर्वक बाँच्न

206. देहायका मध्ये कुन हक नेपालको संविधानको भाग ३ मा उल्लेख गरिएका मौलिक हकहरू अन्तर्गत पर्दैन?
[खा.व्य.तथा_व्या.क.लि. चौथो, २०८०।३।२]

a. स्वच्छ वातावरणको हक

b. समावेशीताको हक

c. खाद्यसम्बन्धी हक

d. सामाजिक

न्यायको हक

- समावेशीताको हक

स्वच्छ वातावरणको हक- धारा ३०

खाद्यसम्बन्धी हक- धारा ३६

सामाजिक न्यायको हक- धारा ४२

207. नेपालको संविधान अनुसार तल दिइएका मध्ये कुन व्यवस्था मौलिक हक अन्तर्गत पर्दैन?

[कृषि_वि.वै.लि. पाँच. व्यवसाय सहायक, २०७६।११।३]

a. बालबालिकाको हक

b. युवाको हक

c. महिलाको हक

d. ज्येष्ठ नागरिकको हक

- युवाको हक

✓ धारा ३९ -बालबालिकाको हक

✓ धारा ३८ -महिलाको हक

✓ धारा ४१ -ज्येष्ठ नागरिकको हक

208. नेपालको संविधानमा कति वटा मौलिक हक रहेका छन?

[नेपाल_खाद्य_संस्थान, पाँचा, २०७५/१/८]

a. ३१   b. ३०   c. ३२   d. ३३

- ३१

✓ धारा १६ (सम्मानपूर्वक बाच्च पाउने हक) देखि धारा ४६ (संवैधानिक उपचारको हक) सम्म ३१ वटा मौलिक हक रहेको छ ।

209. नेपालको संविधानमा कतिवटा मौलिक हकहरुको व्यवस्था गरिएको छ?

[सशस्व_प्रहरी_निरीक्षक, २०७८/१/८]

a. ३३   b. ३२   c. ३०   d. ३१

- ३१

✓ धारा १६ (सम्मानपूर्वक बाच्च पाउने हक) देखि धारा ४६ (संवैधानिक उपचारको हक) सम्म ३१ वटा मौलिक हक रहेको छ ।

210. नागरिकताको प्राप्ति, पुनःप्राप्ति, समाप्ति नेपालको संविधान अनुसार कुन कानून बमोजिम हुनेछ?

[स्थानीय_तह, खा.पा.स.टे २०७६/४/२३]

a. संघीय   b. प्रादेशिक   c. स्थानीय   d. माथिका सबै

- संघीय

✓ धारा १३ मा "नागरिकताको प्राप्ति, पुनःप्राप्ति र समाप्ति" रहेको छ ।

211. नेपालको संविधानको कुन भागमा नागरिकतासम्बन्धी व्यवस्था गरिएको छ?

[ने.बै.लि. कनिष्ठ सहायक, २०७९।५।१७]

a. भाग १

b. भाग २

c. भाग ३

d. भाग ६

- भाग २

✓ भाग १- प्रारम्भिक

✓ भाग २-नागरिकता

✓ भाग ३-मौलिक हक र कर्तव्य

✓ भाग ६ - राष्ट्रपति र उपराष्ट्रपति

212. नेपालको संविधानको धारा ५ मा के सम्बन्धी व्यवस्था छ?

[नेपाल टेलिकम, जुनियर टेक्निसियन, २०८०।४।१०]

a. राष्ट्र

b. राष्ट्र भाषा

c. नेपाल राज्य

d. राष्ट्रिय हित

- राष्ट्रिय हित

भाग १ "प्रारम्भिक"

✓ धारा १-संविधान मुल कानुन

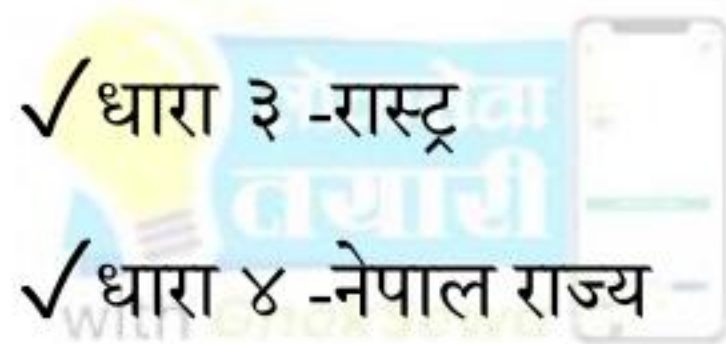
✓ धारा २ -सार्वभौमसत्ता र राजकियसत्ता

✓ धारा ३ -राष्ट्र

✓ धारा ४ -नेपाल राज्य

✓ धारा ५ -राष्ट्रिय हित

✓ धारा ६ -राष्ट्रभाषा

MCQs

Past Questions

Current Affairs

Study Notes

✓ धारा ७ -सरकारी कामकाजको भाषा

✓ धारा ८ -राष्ट्रिय झण्डा

✓ धारा ९- राष्ट्रिय गान इत्यादि

213. नेपाल 'धर्मनिरपेक्ष' राज्य हुने व्यवस्था नेपालको संविधानको कुन धारामा उल्लेख छ?

[सशस्त्र.प्र.स.नि. २०८०/१/१८]

a. २   b. 3   c. ४   d. ५

- ४

✓ धारा ४ "नेपाल राज्य "

✓ धर्मनिरपेक्ष भन्नाले सनातनदेखि चलिआएको धर्म संस्तृतिको संरक्षण लगायत धार्मिक, सांस्कृतिक स्वतन्त्रता सम्झनु पर्छ ।

214. नेपालको संविधानको धारा ५८ मा के सम्बन्धी व्यवस्था छ?

[शाखा अधिकृत, २०७२]

a. सन्धि गर्ने अधिकार   b. राज्यको संरचना   c. कार्यकारिणी अधिकार   d. अवशिष्ट अधिकार

- अवशिष्ट अधिकार

✓ धारा ५८ अवशिष्ट अधिकार- यस संविधान बमोजिम संघ, प्रदेश तथा स्थानिय तहको अधिकारको सूची वा साझा सूचिमा उल्लेख नभएको वा यो संविधानमा कुनै तहले प्रयोग गर्ने गरि नतोकिएको विषयमा संघको अधिकार हुनेछ ।

215. नेपालको संविधानको धारा २७४ अन्तर्गतको कुन उपधारालाई असंशोधनीय भनिएको छ?

[CTEVT. शाखा अधिकृत, २०७९/६/३]

a. उपधारा १   b. उपधारा २   c. उपधारा ३   d. उपधारा ४

- उपधारा १

✓ धारा २७४ (१) नेपालको सार्वभौमिकता, भौगोलिक अखण्डता, स्वाधिनता र जनतामा निहित सार्वभौमसत्ता प्रतिकुल हुने गरि यो संविधान संशोधन गर्न सकिने छैन ।

216. नेपालको वर्तमान् संविधानको पहिलो संशोधन कहिले भयो?

[नेपाल खाद्य संस्थान, चौथो, २०७५।१२।३०]

a. २०७२/६/३

b. २०७२/११/१६

c. २०७३/४/३

d. २०७३/५/३

- २०७२/११/१६

✓ दोस्रो संशोधन - २०७७/३/४

217. नेपालको संविधानमा देहायका मध्ये कुन राजनीतिक प्रणाली अंगीकार गरिएको छ?

[नेपाल आयल निगम, पाँचौ, २०७९/१०/२५]

a. संघीय शासन प्रणाली

b. बहुदलीय शासन प्रणाली

c. संसदीय शासन प्रणाली

d. राष्ट्रपतीय शासन प्रणाली

- संसदीय शासन प्रणाली

✓ भाग ७ - संघिय कार्यपालिका

धारा ७४- नेपालको शासकिय स्वरुप बहुलवादमा आधारित बहुदलिय प्रतिस्पर्धात्मक संघिय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक संसदिय शासन प्रणालि हुने छ ।

218. नेपालको संविधान अनुसार नेपालको शासन प्रणालीको आधारभूत पक्ष तलका मध्ये कुन होइन?

[कोशी, चौथ २०७९।१।३]

a. आधारभूत मानवअधिकार

b. खाद्य सार्वभौमिकता (Food Sovereignty)

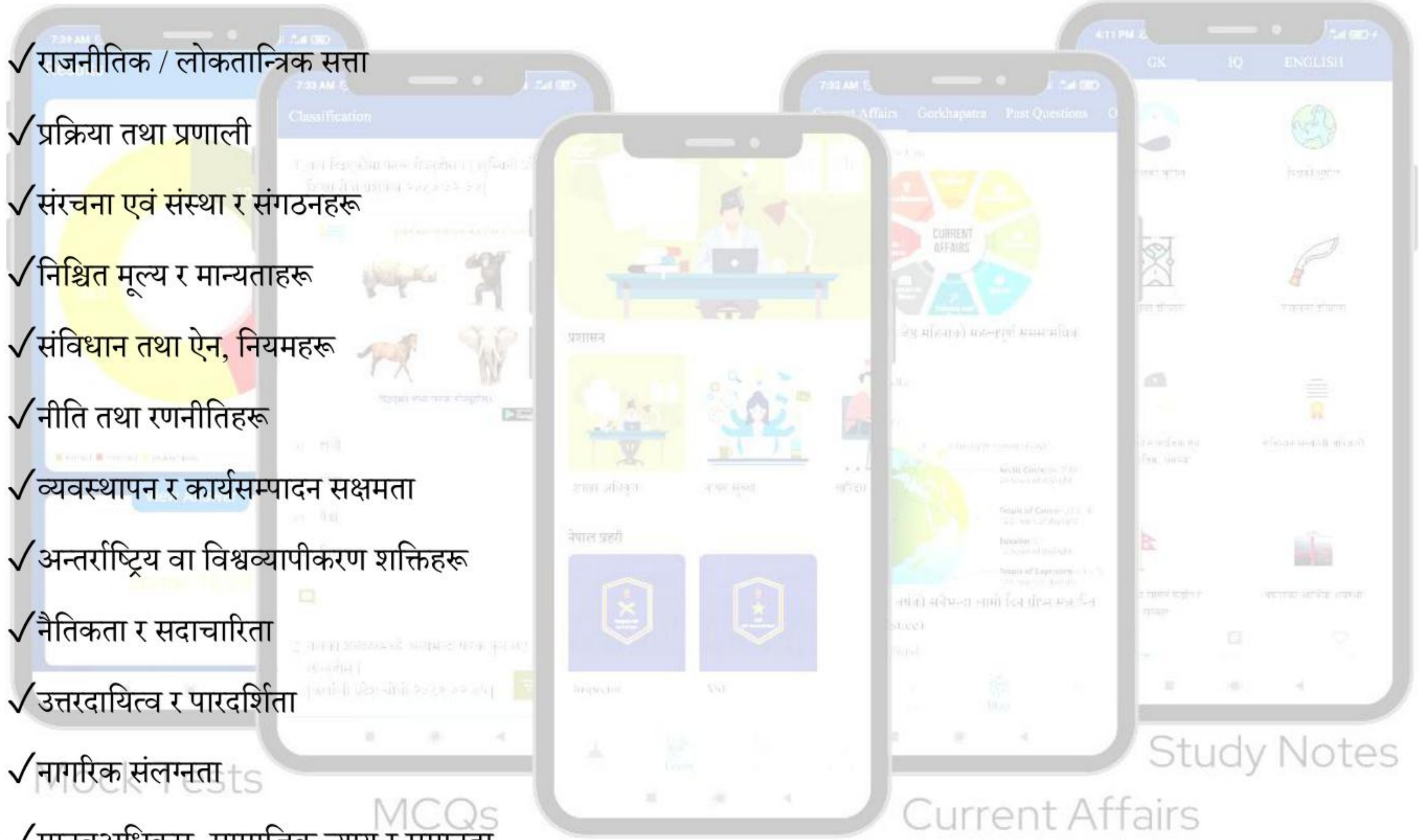
c. स्वतन्त्र न्यायपालिका

d. कानूनी शासन (Rule of Law)

- खाद्य सार्वभौमिकता (Food Sovereignty)

शासनका आधारभूत पक्षहरू:

- ✓ राजनीतिक / लोकतान्त्रिक सत्ता
- ✓ प्रक्रिया तथा प्रणाली
- ✓ संरचना एवं संस्था र संगठनहरू
- ✓ निश्चित मूल्य र मान्यताहरू
- ✓ संविधान तथा ऐन, नियमहरू
- ✓ नीति तथा रणनीतिहरू
- ✓ व्यवस्थापन र कार्यसम्पादन सक्षमता
- ✓ अन्तर्राष्ट्रिय वा विश्वव्यापीकरण शक्तिहरू
- ✓ नैतिकता र सदाचारिता
- ✓ उत्तरदायित्व र पारदर्शिता
- ✓ नागरिक संलग्नता
- ✓ मानवअधिकार, सामाजिक न्याय र समानता
- ✓ नागरिक स्वतन्त्रता, सर्वोच्चता र विधिको शासन
- ✓ शक्ति पृथकीकरण, सन्तुलन र नियन्त्रण
- ✓ सार्वभौमसत्ता र राजकीयसत्ता उपयोग निर्धारण
- ✓ सुशासन, समावेशीकरण र समानुपातिक प्रतिनिधित्व

✓ विकेन्द्रीकरण र अधिकार निक्षेपण

✓ जनता, सरकार, राज्यका अंगहरू, संवैधानिक निकायहरू

✓ बालिग मताधिकार र आवधिक निर्वाचन ।

219. नेपालको संविधानका सम्बन्धमा तलका मध्ये कुन सही हो?

[अधिकृत क्याडेट, २०८०।२।११ | खरिदार २०७४ | सुदूरपश्चिम चौथो, २०८०।५।३० | औ.क्षे.व्य.लि. पाँचौं, २०७८।११/४ | रा.बी.क.लि. छैटौं, २०८०।३।१३]

a. भाग ३७, धारा ३०५ र अनुसूची ९
अनुसूची ९

b. भाग ३५, धारा ३०८ र अनुसूची ९

c. भाग २७, धारा ४०२ र

d. भाग २७, धारा ३०२ र अनुसूची ९

- भाग ३५, धारा ३०८ र अनुसूची ९

✓ भाग ३५, धारा ३०८ र अनुसूची ९

✓ ३१ मौलिक हक

✓ ४ नागरिकका कर्तव्य

✓ ४ वटा निर्देशक सिद्धान्त

✓ १३ वटा राज्यका निति

✓ १३ संवैधानिक निकाय

220. देहाय मध्ये कुन चाहिँ नेपालको राष्ट्रिय हितको आधारभूत विषय होइन ?

[नेपाल राष्ट्र बैंक, सहायक द्वितीय, २०७९/१०/८]

a. नेपालको स्वतन्त्रता

b. राष्ट्रियता

c. भौगोलिक विविधता

d. आर्थिक समुन्नति र समृद्धि

- भौगोलिक विविधता

MCQs

Past Questions

Current Affairs

Study Notes

✓ धारा ५

✓ राष्ट्रिय हित : (१) नेपालको स्वतन्त्रता, सार्वभौमसत्ता, भौगोलिक अखण्डता, राष्ट्रियता, स्वाधीनता, स्वाभिमान, नेपालीको हक हितको रक्षा, सीमानाको सुरक्षा, आर्थिक समुन्नति र समृद्धि नेपालको राष्ट्रिय हितका आधारभूत विषय हुनेछन्।

✓ "भौगोलिक विविधता नभएर भौगोलिक अखण्डता रहेको"

221. नेपालको राष्ट्रिय रंग कुन हो?

[नेपाली सेना, सैन्य, २०८०।५।३०]

a. निली   b. सिम्रिक   c. सेतो   d. बैजनी

- सिम्रिक

222. नेपालको संविधान अनुसार नेपाली भाषाका अतिरिक्त प्रदेशले आफ्नो प्रदेशभित्र बहुसंख्यक जनताले बोल्ने अन्य कतिवटा राष्ट्र भाषालाई प्रदेश कानून बमोजिम प्रदेशको सरकारी कामकाजको भाषा निर्धारण गर्न सक्नेछ ?

[खरिदार, आ.प्र. २०८०।८।२६]

a. एक   b. एक वा एक भन्दा बढी   c. दुई   d. दुई वा दुई भन्दा बढी

- एक वा एक भन्दा बढी

✓ धारा ७ मा सरकारी कामकाजको भाषा रहेको छ।

✓ प्रदेश कानून बमोजिम भाषा आयोगको सिफारिसमा नेपालि भाषाको अतिरिक्त एक वा एक भन्दा बढि अन्य भाषालाई समेत कामकाजको भाषा निर्धारण गर्न सक्नेछ

✓ बागमति प्रदेशको कामकाजको भाषा - नेपालि भाषा, नेपाल भाषा र तामाङ भाषा

223. नेपालको संविधानबमोजिम राष्ट्रभाषा भन्नाले तलका मध्ये के लाई बुझाउँछ?

[ने.वा.नि. पाँचौं (प्रा), २०८०/२/११]

Study Notes

Current Affairs

Past Questions

- a. नेपाली भाषा   b. मातृ भाषा   c. नेपालमा बोलिने सबै भाषा   d. नेपालमा बोलिने सबै भातृभाषा

- नेपालमा बोलिने सबै भातृभाषा

- ✓ तर सरकारी कामकाजको भाषा देवनागरी लिपिमा लेखिने नेपाली भाषा हो ।
✓ प्रदेश कानून बमोजिम भाषा अयोगको सिफारिसमा नेपालि भाषाको अतिरिक्त अन्य भाषालाई समेत कामकाजको भाषा निर्धारण गर्न सक्नेछ
✓ बागमति प्रदेशको कामकाजको भाषा - नेपालि भाषा, नेपाल भाषा र तामाङ भाषा

224. नेपालको संविधान कुन मितिबाट लागू भयो?

[कृषि वि.बै. लि. पाँचौं, व्यवसाय सहायक, २०७९।१।२]

- a. ३ असोज २०७२   b. ३ कार्तिक २०७२   c. १ माघ २०७२   d. १ फाल्गुण २०७२

- ३ असोज २०७२

225. नेपालको संविधान कहिले जारी भएको हो?

[ने.वा.नि. चौथो, २०८०/२/२१]

- a. वि. सं. २०७२ असोज ३   b. वि.सं. २०७२ भदौ ३   c. वि.सं. २०७२ कार्तिक १   d. वि.सं. २०७२ असोज १

- वि. सं. २०७२ असोज ३

- वि. सं. २०७२ असोज ३

226. संविधान सभाबाट पारित नेपालको संविधानमा कति जना संविधानसभा सदस्यहरूले हस्ताक्षर गरेका थिए?

[बागमती पाँचा, २०७९/११/२७]

- a. ५३७   b. ५०७   c. ५३२   d. ५३५

- ५३७

- ✓ संविधान जारीहुदाको बखत संविधान सभामा ५९८ सदस्य थिए।
- ✓ मतदान मा ५०७ जनाले पक्षमा र २५ जनाले विपक्षमा मतदान गरेका थिए।
- ✓ ५३७ जनाले हस्ताक्षर गरेका थिए।

227. नेपालको संवैधानिक इतिहासमा नेपालको वर्तमान संविधान कतिऔं संविधान हो ?

[नेपाल_खाद्य_संस्थान, चौथो, २०७५।१२।३०]

- a. पाँचौ   b. छैठौं   c. सातौं   d. आठौं

- सातौं

- ✓ नेपालमा हालसम्म घोषणा भएका संविधान ७ वटा छन भने लागु भएका संविधान ६ वटा छन। (नेपाल सरकारको वैधानिक कानून, २००४ लागु हुन सकेन)

228. नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ कहिले जारी भएको थियो?

[रा.बी.क.लि. पाँचौं, २०७९।३।१७]

- a. वि.सं. २०६३ माघ १   b. वि.सं. २०६६२ असोज ३   c. वि.सं. २०६४ असोज ३   d.

वि.सं. २०६३ फागुन

- वि.सं. २०६३ माघ १

नेपालको संवैधानिक इतिहासलाई संक्षेपमा बुँदागत रूपमा प्रस्तुत गरिएको छः

नेपाल सरकार वैधानिक कानून, २००४

- ✓ घोषणा: वि.सं. २००४ माघ १३ (लागु भएन)

नेपालको अन्तरिम शासन विधान, २००७

Study Notes

Current Affairs

Past Questions

✓घोषणा/ लागू: २००७ चैत्र २९

नेपाल अधिराज्यको संविधान, २०१५

✓घोषणा/ लागू: २०१५ फागुन १

नेपालको संविधान, २०१९

✓घोषणा/ लागू: २०१९ पुस १

नेपाल अधिराज्यको संविधान, २०४७

✓घोषणा/ लागू: २०४७ कार्तिक २३

नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३

✓घोषणा/ लागू: २०६३ माघ १

नेपालको संविधान, २०७२

✓घोषणा/लागू: २०७२ असोज ३

MCQs

Current Affairs

Study Notes

229. नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को मस्यौदा समितिका अध्यक्ष को थिए?

[सशस्त्र_ प्र. स. नि २०७८/८/१६]

a. विश्वनाथ उपाध्याय

b. लक्ष्मण अर्याल

c. खिलनाथ रेग्मी

d. दामोदर सुवेदी

- लक्ष्मण अर्याल

✓नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३

मौलिक हक -२१

संविधान सभा सदस्य -६०१

प्रधानमन्त्रि - गिरिजा प्रसाद कोइराला

230. नेपालको अन्तरिम शासन विधान, २००७ कहिले घोषणा भएको थियो?

[सशस्त्र प्र.स.नि. २०७८/८१६]

a. २००७ फागुन ७

b. २००७ चैत्र ७

c. २००७ चैत्र १७

d. २००७ चैत्र २६

- २००७ चैत्र १७

corrected:

नेपालको अन्तरिम शासन विधान, २००७

घोषणा-२००७ चैत्र १७

लागु- २००७ चैत्र २९

231. वि.सं. २००४ साल माघ १४ गतेका दिन राणा प्रधानमन्त्री पद्मशम्शेरले जारी गरेको संविधानलाई के भनिन्छ?

[सशस्त्र.प्र.स.नि. २०८०/१/१८]

a. नेपालको अन्तरिम संविधान

b. नेपालको संविधान

c. नेपाल अधिराज्यको संविधान

d.

नेपाल सरकारको वैधानिक कानून

- नेपाल सरकारको वैधानिक कानून

नेपालको संवैधानिक इतिहासलाई संक्षेपमा बुँदागत रूपमा प्रस्तुत गरिएको छ:

नेपाल सरकार वैधानिक कानून, २००४

✓घोषणा: वि.सं. २००४ माघ १३ (लागु भएन)

✓ पहिलो लिखित संविधान

✓ ६ भाग, ६८ दफा

✓ राणा शासक पद शम्शेरद्वारा जारी

✓ दुई सदनात्मक व्यवस्थापिका (राष्ट्रिय सभा र भारदारी सभा)

✓ मौलिक हक, प्रधान न्यायालय, दरखास्त परिषद्को व्यवस्था

नेपालको अन्तरिम शासन विधान, २००७

✓ लागु: २००७ चैत्र २९

✓ १०४ वर्षे राणा शासनको समाप्ति

✓ ७ भाग, ७४ धारा, १ अनुसूची

✓ प्रजातन्त्रको स्थापना

✓ लोक सेवा आयोग, महालेखा परीक्षक, निर्वाचन आयोगको व्यवस्था

नेपाल अधिराज्यको संविधान, २०१५

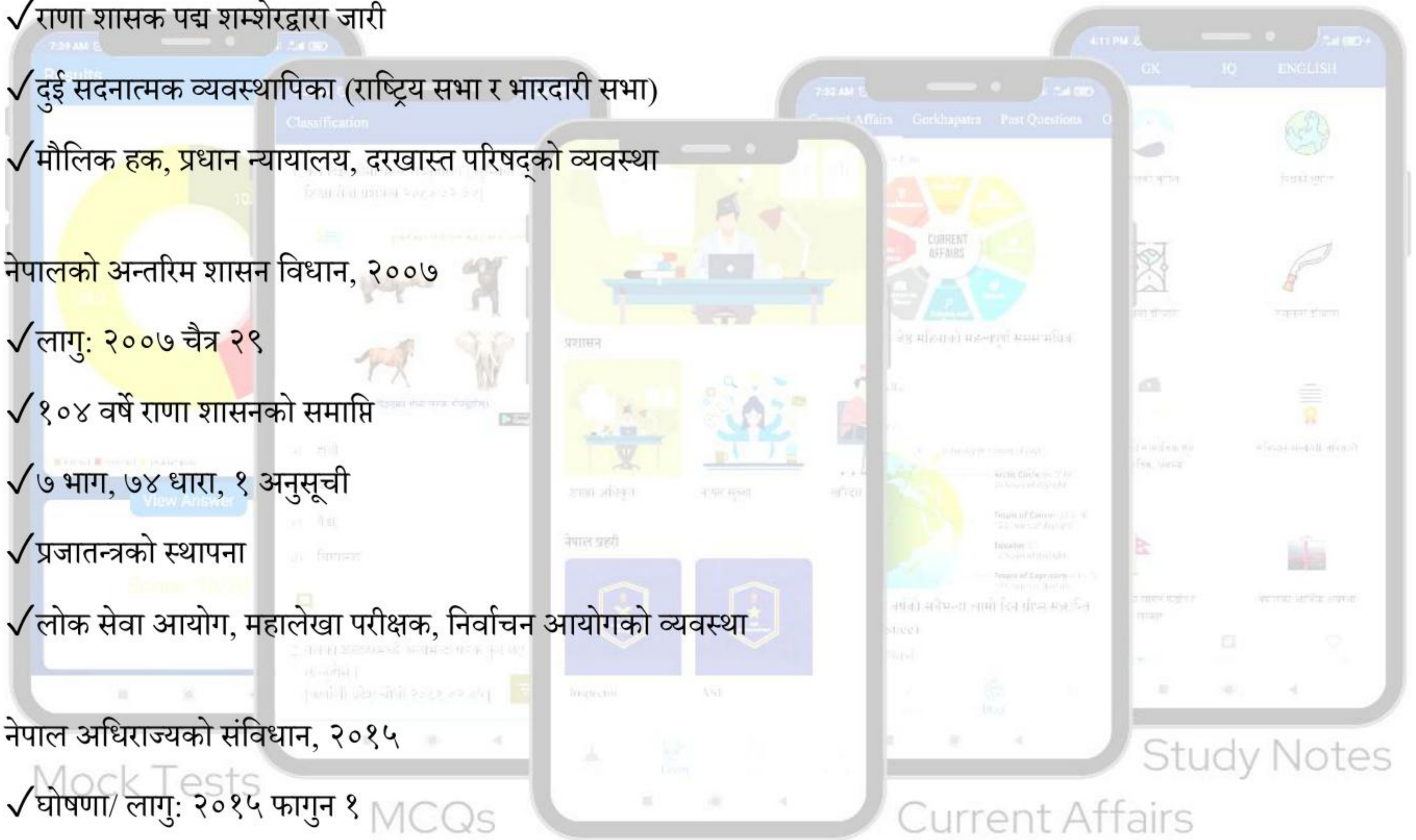
✓ घोषणा/ लागु: २०१५ फागुन १

✓ १० भाग, ७७ धारा, अनुसूची छैन

✓ पञ्चायत व्यवस्था, नेपाली भाषा राष्ट्र भाषा

✓ द्विसदनात्मक व्यवस्थापिका (महासभा र प्रतिनिधिसभा)

नेपालको संविधान, २०१९

✓घोषणा: २०१९ पुस १

✓२० भाग, ९७ धारा, ६ अनुसूची

✓निर्दलीय पञ्चायती व्यवस्था

✓एक सदनात्मक व्यवस्थापिका

नेपाल अधिराज्यको संविधान, २०४७

✓घोषणा: २०४७ कार्तिक २३

✓२३ भाग, १३३ धारा, ३ अनुसूची

✓बहुदलिय व्यवस्था

✓द्विसदनात्मक व्यवस्थापिका (राष्ट्रिय सभा र प्रतिनिधि सभा)

नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३

✓लागू: २०६३ माघ १

✓२५ भाग, १६७ धारा, ४ अनुसूची

✓संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र

✓धर्म निरपेक्षता

✓एक सदनात्मक व्यवस्थापिका, ६०१ सदस्य

नेपालको संविधान, २०७२

MCQs

Past Questions

Current Affairs

Study Notes

✓ घोषणा: २०७२ असोज ३

✓ ३५ भाग, ३०८ धारा, ९ अनुसूची

✓ संघीयता, ७ प्रदेश

✓ द्विसदनात्मक व्यवस्थापिका (प्रतिनिधि सभा र राष्ट्र सभा)

✓ १३ संवैधानिक आयोगहरू

232. निम्न संविधान र ती संविधान संशोधन भएको पटकबीच जोडा मिलाई सही विकल्प छान्नुहोस् ।

[खरिदार, २०८०।६।६]

a) नेपालको अन्तरिम शासन विधान, 2007

b) नेपालको संविधान, 2019

c) नेपाल अधिराज्यको संविधान, 2047

d) नेपालको अन्तरिम संविधान, 2063

i) भएन

ii) 6 पटक

iii) 12 पटक

iv) 3 पटक

a. a-ii, b-iv, c-i, d-iii

b. a-i, b-iv, c-ii, d-iii

c. a-i, b-iii, c-iv, d-ii

d. a-ii, b-iv, c-iii, d-i

- a-ii, b-iv, c-i, d-iii

संशोधन नभएका संविधान

✓ नेपाल सरकार वैधानिक कानून, 2004

✓ नेपाल अधिराज्यको संविधान, 2015

✓ नेपाल अधिराज्यको संविधान, 2047

Past Questions

धेरै संशोधन भएको

✓ नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ - १२ पटक

233. नेपालको प्रतिनिधि सभाको हालका उपसभामुख को हुन्?

[रा.बी.क. लि. चौथो, २०८०/३।२१]

a. ओनसरी घर्ती

b. इन्दिरा रानामगर

c. देवराज घिमिरे

d. शिवमाया तुम्बाहाम्फे

- इन्दिरा रानामगर

✓ नेपालको प्रतिनिधि सभाको हालका सभामुख देवराज घिमिरे हुन ।

234. प्रतिनिधि सभाका वर्तमान सभामुख देवराज घिमिरे कहिले सभामुख पदमा निर्वाचित भएका थिए?

[नेपाल टेलिकम, चौथो, टेक्सिसियन, २०८०/४।१६]

a. वि.स. २०७९ पुस १०

b. वि.सं. २०७९ माघ ५

c. वि.सं. २०७९ माघ ७

d. वि.स. २०७९ माघ

१०

- वि.सं. २०७९ माघ ५

✓ केपि शर्मा ओलो चौथो पटक प्रधानमन्त्रि - २०८१ असार ३०

✓ रामचन्द्र पौडेल नेपालको तेस्रो राष्ट्रपतिमा निर्वाचित - २०७९ फाल्गुन २५

235. वि.सं. २०७९ मा भएको राष्ट्रपति निर्वाचनमा विजयी हुनु भएका रामचन्द्र पौडेलले कति मतभार प्राप्त गर्नु भएको थियो?

[ने. विद्युत प्रा. चौथो, फोरमेन, २०८०।१।२१]

a. ३२८०२

b. ३३८०२

c. ३४८०२

d. ३५८०२

- ३३८०२

✓ रामचन्द्र पौडेल राष्ट्रपतिमा निर्वाचित हुनु भएको मिति - २०७९ फाल्गुन २५

236. नेपालको संविधान जारी गर्ने राष्ट्रपति को हुन्?

[औ.क्षे.व्य.लि. सहायक प्राविधिक, २०७८।११।६]

a. गिरिजाप्रसाद कोइराला
दाहाल

b. विद्यादेवी भण्डारी

c. रामवरण यादव

d. पुष्पकमल

- रामवरण यादव

237. हालै सम्पन्न संघीय व्यवस्थापिका अन्तर्गत प्रतिनिधि सभाको निर्वाचनमा बढी मत प्राप्त गरी विजय हुने उम्मेदवार तलका मध्ये को हुन् ?

[सशस्त्र प्रहरी निरीक्षक, २०८०/१/४]

a. पूर्णबहादुर खड्का

b. माधवकुमार नेपाल

c. के.पी. शर्मा ओली

d. वर्षमान पुन

- के.पी. शर्मा ओली

✓ उपनिर्वाचन पश्चात बढी मत ल्याउने रवि लामिछाने भएका हुन। (चितवन क्षेत्र न. २)

✓ उपनिर्वाचनमा के पी ओलि भन्दा धेरै मत पाएका हुन।

238. हालको राष्ट्रिय मान्यता प्राप्त दल तलका मध्ये कुन होइन?

[ने. कृषि.अ.प. छैटौँ, प्रशासकीय अधिकृत २०८०।०८।२६]

a. राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी

b. जनता समाजवादी पार्टी

c. ने.क.पा. (एकीकृत समाजवादी)

d. राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टी

- ने.क.पा. (एकीकृत समाजवादी)

Study Notes

Current Affairs

GET IT ON
Google Play

राष्ट्रिय दल (७ ओटा)

✓ नेकपा (एमाले)

✓ नेपाली कांग्रेस

✓ नेकपा (माओवादी केन्द्र)

✓ राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी

✓ राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टी

✓ जनता समाजवादी पार्टी र

✓ जनमत पार्टी

239. हालै सम्पन्न भएको प्रतिनिधि सभाको निर्वाचन मिति कुन हो?

[नेपाल_आयल_निगम, पाँचौं (सिषित) २०७९।१०।२७]

a. वि.सं. २०७९/७/४

b. वि.सं. २०७९/८/४

c. वि.सं. २०७९/९/४

d. वि.सं. २०७९/९/४

- वि.सं. २०७९/८/४

प्रतिनिधि सभाको निर्वाचन २०७९

✓ प्रतिनिधि सभा तर्फ, सबैभन्दा पहिला निर्वाचन हुने सदस्य नेपाली कांग्रेसका योगेश गौचन हुन् (मुस्ताङ)

✓ सबैभन्दा कम मत ल्याएर विजयी हुने : टेकबहादुर गुरुङ (मनाङ, क्षेत्र नं १) - २५७५ मत

✓ सबैभन्दा बढी मत ल्याएर विजयी हुने : रवि लामिछाने (उपनिर्वाचन चितवन क्षेत्र नं २)

✓ सबैभन्दा कम मतान्तरले विजयी हुने बसन्तकुमार नेम्बाङ : ४७ मात्र (पाँचथर १)

✓ प्रतिनिधि सभामा निर्वाचित महिलाको सङ्ख्या कति छ? : ९ जना (धेरै एमालेबाट ४ जना)

✓ प्रतिनिधि सभामा निर्वाचित स्वतन्त्र उम्मेदवारको सङ्ख्या कति छ? : ५ जना

Study Notes

Current Affairs

सबैभन्दा कान्छो र जेष्ठ सदस्य

✓ समानुपातिक तर्फ, कान्छो : निषा डाँगी (राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी) २५ वर्ष

✓ ज्येष्ठ : पशुपतिशमशेर राणा (राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टी) ८० वर्ष

✓ निर्वाचित प्रतिनिधिसभा प्रत्यक्ष तर्फ, कान्छि : सोभिता गौतम (राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी) - २७ वर्ष (काठमाडौँ -२)

240. स्थानीय तहको पछिल्लो निर्वाचन कहिले सम्पन्न भएको थियो?

[औ.क्षे.व्य.लि. चौथो, अ.स.ई. २०७९।९।२]

a. वि.सं. २०७९ वैशाख ३०

b. वि.सं. २०७९ जेठ ३०

c. वि.सं. २०७९ वैशाख १५

d.

वि.सं. २०७९ जेठ १५

- वि.सं. २०७९ वैशाख ३०

✓ स्थानिय तह निर्वाचन २०७९

✓ मिति : २०७९ वैशाख ३०

✓ समावेश राजनैतिक दलहरू ७९ वटा, निर्वाचन आयोगमा दर्ता भएका जम्मा राजनीतिक दल : ८९

✓ विद्यमान कानुनी व्यवस्थानुसार ७५३ पालिका प्रमुख, ७५३ पालिका उपप्रमुख, ६ हजार ७ सय ४३ वडाध्यक्ष, ६ हजार ७ सय ४३ महिला सदस्य, ६ हजार ७ सय ४३ दलित महिला सदस्य र १३ हजार ४ सय ८६ जना खुला वडा सदस्य गरी ३५ हजार २२१ पदका लागि कूल १ लाख ५३ हजार २ सय २० जनाले उम्मेदवारी दिएका छन्।

✓ मुलुकमा ६ महानगरपालिका, ११ उपमहानगरपालिका, २७६ नगरपालिका, ४६० गाउँपालिका र ६ हजार ७४३ वडा छन्।

✓ कूल मतदाता : १,७७,३३,७२३ जस्मा, पुरुष मतदाता: ८९ लाख ९२ हजार १०, महिला मतदाता : ८७ लाख ४१ हजार ५३०

✓ मतदानस्थल : १० हजार ७५६ र मतदान केन्द्र: २१ हजार ९५५

Study Notes

Mock Tests

Past Questions

लोकसेवा तयारी

with GhokSewa

GET IT ON
Google Play

✓ निर्वाचनमा विभिन्न राजनीतिक दल र स्वतन्त्र गरी ३९० जना विभिन्न पदाधिकारी निर्विरोध निर्वाचित भएका छन्।

✓ निर्वाचनमा कूल उम्मेदवारमध्ये ९५ हजार २५३ पुरुष र ५७ हजार ९६७ महिला छन्।

✓ निर्वाचनमा राष्ट्रिय मान्यता ६ दलले पाएका

241. नेपालमा सर्वप्रथम निर्वाचन दिवस कहिले मनाइयो?

[शाखा_अधिकृत, २०७८।४।२३]

a. Falgun 7, 2015 B.S.

b. Falgun 7, 2047 B.S.

c. Falgun 7, 2064 B.S.

d. Falgun 7, 2074 B.S.

- Falgun 7, 2074 B.S.

✓ पहिलो आमनिर्वाचन- २०१५ फागुन ७

✓ पहिलो संविधानसभाको निर्वाचन- २०६४ चैत्र २८

242. फोटो सहितको मतदाता नामावली संकलन कुन कार्यालयले गर्छ?

[गण्डकी चौथो, २०७८।१०।८]

a. जिल्ला हुलाक कार्यालय

b. जिल्ला प्रशासन कार्यालय

c. जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालय

d. जिल्ला निर्वाचन कार्यालय

- जिल्ला निर्वाचन कार्यालय

✓ नेपालको संविधान भाग २४ धारा २४६ मा मतदाता नामावलि तयार गर्ने काम निर्वाचन अायोग गर्दछ भनि उल्लेख गरिएको छ।

243. नेपालमा हाल गाउँपालिका नभएका जिल्लाहरु कति वटा छन् ?

[ने.वा.नि. पाँचर्चा (प्रा), २०८०/२/११]

a. १

b. २

c. ३

d. ४

- २

✓ गाउँपालिका नभएको जिल्ला - काठमाडौं र भक्तपुर (२ वटा)

244. नेपालमा गाउँपालिका विहीन जिल्ला कतिवटा छन् ?

[सशस्त्र प्रहरी निरीक्षक, २०७८।१।८]

a. २   b. ३   c. ४   d. ५

- २

✓ गाउँपालिका नभएको जिल्ला - काठमाडौं र भक्तपुर (२ वटा)

245. एउटामात्र गाउँपालिका भएको जिल्ला तलका मध्ये कुन हो?

[ने. कृषि.अ.प. छैटी, प्रशासकीय अधिकृत २०८००८।२६]

a. चितवन   b. मनाङ   c. रौतहट   d. बाग्लुङ

- चितवन

✓ बडि गाउँपालिका- धादिङ(११ वटा)

✓ कम गाउँपालिका- चितवन (१ वटा -ईच्छाकामना गाउँपालिका)

✓ बडि नगरपालिका-रौतहट (१६ वटा)

✓ कम नगरपालिका- ८ जिल्लामा(१/१ वटा)

246. नेपालमा नगरपालिका नभएका जिल्लाको संख्या कति रहेको छ?

[CTEVT, सहायक द्वितीय, २०७९।५/२८]

a. ५   b. ६   c. ७   d. ९

Study Notes

Current Affairs

Past Questions

- ५

✓ नगरपालिका नभएको जिल्ला : ५ वटा (ममहुरपू) मनाङ, मुस्ताङ, हुम्ला, रसुवा र पूर्व रुकुम

247. नेपालमा नगरपालिका विहीन जिल्ला कति रहेका छन्?

[अधिकृत क्याडेट, २०७८/७/२९]

a. ३   b. ४   c. ५   d. ६

- ५

✓ ममहुरपू

✓ मनाङ्, मुस्ताङ, हुम्ला, रसुवा, पूर्व रुकुम गरि ५ जिल्ला रहेको

248. तलका मध्ये कुन उपमहानगरपालिका होइन?

[अधिकृत क्याडेट, २०८०/२/११]

a. धरान   b. धनगढी   c. पोखरा   d. बुटवल

- पोखरा

✓ उपमहानगरपालिका बिहिन प्रदेश - गण्डकि र कर्णालि

✓ पोखरा महानगरपालिका गण्डकि प्रदेशमा पर्ने

249. नेपालमा हाल कतिवटा उपमहानगरपालिका रहेका छन्?

[खरिदार आ.प्र. २०८०/८/२६]

a. 8   b. 9   c. 10   d. 11

- 11

✓ महानगरपालिका - ६

✓ उपमहानगरपालिका- ११

✓ नगरपालिका- २७६

✓ गाउँपालिका- ४६०

✓ जम्मा स्थानिय तह- ७५३

✓ जम्मा सरकार - ७६१ (७५३ + ७ प्रदेश सरकार + १ संघिय सरकार)

250. नेपालमा उपमहानगरपालिकाको संख्या कति रहेको छ?

[नेपाल टेलिकम, जुनियर टेक्निसियन, २०८०।४।१०]

a. ६   b. ९   c. ११   d. १३

- ११

251. तलका मध्ये कुनचाहिँ महानगरपालिका हो?

[खरिदार, आ.प्र. २०८०।०८।२६]

a. धरान   b. पोखरा   c. दमक   d. हेर्ताडा

- पोखरा

नेपालका ६ महानगरपालिका

✓ काठमाण्डौँ

✓ ललितपुर

✓ विरगन्ज

✓ पोखरा

✓ भरतपुर

✓ बिराटनगर

252. खप्तडछान्ना गाउँपालिका कुन जिल्लामा पर्दछ ?

[सुदूरपश्चिम चौथो, २०८०।५।३०]

a. डोटी

b. बाजुरा

c. बझांग

d. अछाम

- बझांग

✓ खप्तड छेडेदह गाउँपालिका भने - बाजुरा

✓ खप्तडछान्ना गाउँपालिका बझांग जिल्लाका १२ वटा स्थानियतह मध्ये एक हाे । बझांगकाे तमैल बाट दक्षिण तिर सेति नदिकाे पुल तेरर याे गाउँपालिकामा पुग्न सकिन्छ । याे गाउँपालिकाकाे पूर्व तिर बाजुराकाे दाेगडि रहेकाे छ , पश्चिम तिर थलारा गाउँपालिका छ त्यसै गरी उत्तर तिर जयपूथ्वि नगरपालिका रहेकाे छ भने दक्षिण तिर खप्तडराष्ट्रिय निकुञ्ज रहेकाे छ । जम्मा सात वटा वडा कार्यलय भएकाे याे गाउँपालिकाे काे केन्द्र विन्दु वडा नं ४ काे घाटखाेलामा रहेकाे छ ।

253. मिलाई जोडा कोडबाट सही उत्तर छान्नुहोस् । [स्थानीय_तह, चौथो, २०७६]

a) प्रदेश नं. १

b) प्रदेश नं. २

c) प्रदेश नं. ३

d) प्रदेश नं. ५

1. ११९

2. १३७

3. १३६

4. १०९

a. 4 1 2 3 b. 2 3 1 4 c. 2 1 4 3 d. 2 1 3 4

Mock Tests

MCQs

Past Questions

Current Affairs

Study Notes

- 2 3 1 4

✓ प्रदेशगत स्थानिय तह संख्या :

कोशी- १३७

मधेश- १३६

बागमति- ११९

गण्डकी- ८५

लुम्बिनी- १०९

कर्णाली- ७९

सुदुर पश्चिम- ८८

254. जोडा मिलाई सही उत्तर छान्नुहोस्।

[सुदुरपश्चिम_चौथो, २०८०।५।३०]

1- प्रजा परिषद्

2- नेपाली राष्ट्रिय कांग्रेस

3. नेपाली कांग्रेस

4- गोर्खा परिषद्

a- वि.स. २००७

b- वि.स. २००५

c- वि.सं. २००३

d- वि.सं. १९९३

a. 1-d, 2-b 3-c 4-a

b. 1-d, 2-c, 3-b, 4-a

c. 1-d, 2-a, 3-b, 4-c

d. 1-d, 2-a, 3-c, 4-b

- 1-d, 2-c, 3-b, 4-a

MCQs

Past Questions

Current Affairs

Study Notes

255. तलका मध्ये कुनचाहिँ महानगरपालिका हो?

[खरिदार, आ.प्र. २०८०/०८/२६]

- a. धरान   b. पोखरा   c. दमक   d. हेर्ताडा

- पोखरा

256. तल दिइएका देशहरूका सम्बन्धमा विचार गर्नुहोस्।

"बेलायत, फ्रान्स, अमेरिका र अष्ट्रेलिया"

उल्लिखित देशमध्ये महिलालाई मताधिकार दिने पहिलो देश कुन हो?

[शाखा अधिकृत, २०८०/०३/१६]

- a. बेलायत   b. अमेरिका   c. न्यु-जिल्यान्ड   d. फ्रान्स

- न्यु-जिल्यान्ड

➔ सन् १९०९ सम्ममा संसारमा नारीलाई मत दिने अधिकार केवल न्युजिल्यान्ड अस्ट्रेलिया र फिनल्यान्ड गरी देशमा मात्र सीमित थियो। साउदी अरब भने नारीलाई मत दिने अधिकार अन्तिम राष्ट्र हो।

★ महिलालाई मताधिकार दिने केहि देशहरूको सुची (जानी राखौं):

➔ न्युजिल्यान्डमा: सन् १८९३ मा

➔ अस्ट्रेलियामा: सन् १९०२ मा

➔ फिनल्यान्डमा: सन् १९०६ मा

➔ नर्वे: सन् १९१३ मा

➔ रुसमा: सन् १९१७ मा

➔ बेलायतमा: सन् १९१८ मा

➔ अमेरिकामा: सन् १९२० मा

Study Notes

Current Affairs

Past Questions

➔ फ्रान्समा: सन् १९४५ मा

➔ जापानमा: सन् १९४६ मा

➔ भारतमा: सन् १९५० मा

➔ नेपालमा प्रजातन्त्र प्राप्तिसँगै सन् १९५० अर्थात् वि.सं. २००७ देखि

➔ इरानमा: सन् १९६३ मा

➔ स्विट्जरल्यान्डमा: सन् १९७१ मा

**New Zealand women
vote for the first time**

257. कति वर्षभन्दा माथिका सबै ज्येष्ठ नागरिकको रु. १ लाख सम्म बीमाङ्क रकमको स्वास्थ्य बीमा शुल्क सरकारले व्यहोर्ने व्यवस्था छ? [स्थानीय तह, चौथो, २०७६]

a. ६० वर्ष

b. ६५ वर्ष

c. ७० वर्ष

d. ७५ वर्ष

- ७० वर्ष

✓ स्वास्थ्य बीमा नियमावली २०७५ ले ज्येष्ठ नागरिकलाई उपचार सुविधाको व्यवस्था गरेको छ । नियमावलीअनुसार ✓ ज्येष्ठ नागरिकलाई एक लाख रुपैयाँसम्म निःशुल्क सुविधा पाउँछन् ।

✓ ७० वर्ष उमेरमाथिका नागरिकको स्वास्थ्य बीमाको सबै जिम्मा लिनेगरी नियमावली स्वीकृत गरेको हो ।

258. पन्ध्रौं योजनाको अन्त्यसम्ममा आधारभूत सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम (Basic Social Security Scheme) कति प्रतिशत जनसंख्यालाई समेट्ने लक्ष्य रहेको छ?

[बीमा समिति, सहायक प्रथम, २०७९/०३/१२; बागमती पाँचऔं, २०७९/११/२७; नायब सुब्बा, २०७९/०१/०३]

a. ७९%

b. ७५%

c. ६९%

d. ६०%

- ६०%

★ पन्ध्रौं योजना (आर्थिक वर्ष २०७३/७७-२०८०/८१) को सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण प्रति लक्ष्य (जानी राखौं):

➔ आर्थिक तथा सामाजिक वञ्चितीकरण तथा जोखिममा परेका व्यक्ति तथा परिवारका लागि सामाजिक संरक्षणका लागि सामाजिक सुरक्षा ऐन, २०७५ जारी भएको तथा श्रमिकको सामाजिक सुरक्षाका लागि योगदानमा आधारित सामाजिक सुरक्षा ऐन, २०७४ कार्यान्वयनमा रहेको छ।

➔ अपेक्षित उपलब्धि:

कुल जनसङ्ख्याको ६० प्रतिशत हिस्सा आधारभूत सामाजिक सुरक्षामा आबद्ध भएको हुनेछ। औपचारिक क्षेत्रका सबै श्रमिक योगदानमा आधारित सामाजिक सुरक्षामा आबद्ध भएका हुनेछन्। राष्ट्रिय बजेटमा सामाजिक सुरक्षा खर्च वृद्धि भई १३.७ प्रतिशत पुगेको हुनेछ। आर्थिक सामाजिक वञ्चितीकरण र जोखिममा परेका वर्ग, क्षेत्र, लिङ्ग र समुदायलाई राज्यबाट सामाजिक संरक्षण प्रदान गरिएको हुनेछ।

259. महिला सशक्तीकरणले देहायको कुन कुरालाई जोड दिन्छ?

[शाखा अधिकृत, २०७०]

a. लैङ्गिक मूलप्रवाहीकरण

b. लैङ्गिक समता

c. लैङ्गिक समानता

d. माथिका

उल्लेखित सबै

- माथिका उल्लेखित सबै

260. जन्म, मृत्यु, बसाइँसराइ, विबाह, सम्बन्ध विच्छेद जस्ता व्यक्तिगत घटनाको दर्ता गर्ने चलनको शुरुवात नेपालमा कहिलेबाट भएको हो?

[सुदूरपश्चिम_चौथो, २०८०/०५/३०]

a. वि.सं. २०३२, वैशाख १

b. वि.सं. २०३३, वैशाख १

c. वि.सं. २०३४, वैशाख १

d. वि.सं. २०३५, वैशाख १

- वि.सं. २०३३, वैशाख १

★ जन्म, मृत्यु तथा अन्य व्यक्तिगत घटना सम्बन्धि कानुनी व्यवस्था र वर्तमान स्थिति (जानी राखौं):

➔ जन्म, मृत्यु, बसाइँसराइ, विबाह, सम्बन्ध विच्छेद जस्ता व्यक्तिगत घटनाको दर्ता गर्ने चलनको शुरुवात - वि.सं. २०३३/०१/०१

➔ जन्म, मृत्यु, बसाइँसराइ, विबाह, सम्बन्ध विच्छेद जस्ता व्यक्तिगत घटनाको दर्ता ऐनको लालमोहर र प्रकाशन मिति - वि.सं.

२०३३/०७/०४

➔ संक्षिप्त नाम - "जन्म, मृत्यु तथा अन्य व्यक्तिगत घटना (दर्ता गर्ने) ऐन, २०३३"

➔ कसको शासनकालमा जारी भएको? - राजा विरेन्द्र वीर विक्रम शाहदेवबाट राष्ट्रिय पंचायतको सल्लाह र समतिमा

➔ जन्म, मृत्यु तथा अन्य व्यक्तिगत घटना कसले दर्ता गर्दछ? - स्थानीय पञ्जिकाधिकारी

➔ जन्म, मृत्यु तथा अन्य व्यक्तिगत घटना दर्ता कहाँ गरिन्छ? - सम्बन्धित व्यक्ति स्थायी बसोबास गरेको गाउँपालिका वा नगरपालिका

261. नेपालमा तेस्रो राष्ट्रपतिको निर्वाचन कहिले भएको हो?

[खा. तथा व्या.क.लि. पाँचौं, २०८०/०२/२६]

a. वि.सं. २०७९/०९/०४

b. वि.सं. २०७९/१०/०३

c. वि.सं. २०७९/११/२५

d. वि.सं. २०७९/१२/०३

- वि.सं. २०७९/११/२५

★ जानी राखौं:

➔ नेपालको राष्ट्रपतिय निर्वाचन, २०७९ नेपालमा राजतन्त्रको अन्त्य भएपछि तेस्रो राष्ट्रपति छान्नको लागि वि.सं. २०७९ फागुन २५ मा निर्वाचन भएको थियो।

➔ प्रथम राष्ट्रपति - रामवरण यादव (वि.सं. २०६५ साउन ८ गते रामवरण यादवले राष्ट्रको पहिलो राष्ट्रपतिको रूपमा शपथ लिएका थिए।)

➔ दोस्रो राष्ट्रपति - विद्यादेवी भण्डारी

➔ तेस्रो राष्ट्रपति (वर्तमान) - रामचन्द्र पौडेल

262. नेपालको संविधान, २०७२ जारी भए पश्चात् स्थानीय तहको पहिलो निर्वाचन कहिले भएको थियो?

[सशस्त्र प्रहरी निरीक्षक, २०८०/०१/०४]

a. वि.सं. २०७९, मंसिर ४

b. वि.सं. २०७९, वैशाख २९

c. वि.सं. २०७४, वैशाख ३१

d. वि.सं. २०७४, जेठ ३१

- वि.सं. २०७४, वैशाख ३१

★ जानी राखौं:

→ नेपाल सरकारबाट स्थानीय तहको निर्वाचन सम्पन्न गर्ने गरी विभिन्न मितिमा निर्णय गरेअनुसार निर्वाचन आयोगले २०७४ वैशाख ३१ गते पहिलो चरणमा, २०७४ असार १४ गते दोस्रो चरणमा र २०७४ असोज २ गते तेस्रो चरणमा गरी जम्मा ७५३ स्थानीय तह र ७७ जिल्ला समन्वय समितिको निर्वाचन सम्पन्न भएको हो।

263. नेपालको निर्वाचन आयोग कुन प्रकारको निकाय हो?

[शाखा अधिकृत, २०७०]

a. संवैधानिक निकाय
संसदमा निर्भर निकाय

b. सदैव कार्यकारिणीमा निर्भर निकाय

c. राजनैतिक निकाय

d.

- संवैधानिक निकाय

★ जानी राखौं:

➔ निर्वाचन आयोग नेपालमा बालिग मताधिकारको आधारमा संसद, गाउँ, नगर तथा जिल्लाका स्थानीय निकायहरूको स्वतन्त्र निर्वाचन सम्पन्न गराउने उद्देश्यले स्थापना भएको संवैधानिक अङ्ग हो।

264. तलका मध्ये सबैभन्दा कम वडा संख्या भएको महानगरपालिका कुन हो?

[नेपाल टेलिकम, चौथो, टेक्सिसियन, २०८०/०४/१६]

a. चितवन   b. विराटनगर   c. ललितपुर   d. काठमाडौं

- विराटनगर

★ जानी राखौं:

➔ सबैभन्दा कम वडा संख्या भएको महानगरपालिका - विराटनगर

➔ सबैभन्दा बढी वडा संख्या भएको महानगरपालिका - पोखरा

265. वडा संख्या बराबर भएका महानगरपालिका तलका मध्ये कुन-कुन हुन्?

[सशस्त्र प्र.स.नि. २०८०/०१/१८] MCQs

a. पोखरा र भरतपुर   b. पोखरा र काठमाडौं   c. काठमाडौं र वीरगञ्ज   d. ललितपुर र पोखरा

- काठमाडौं र वीरगञ्ज

★ जानी राखौं:

➔ सबैभन्दा कम वडा संख्या भएको महानगरपालिका - विराटनगर

➔ सबैभन्दा बढी वडा संख्या भएको महानगरपालिका - पोखरा

➔ वडा संख्या बराबर भएका महानगरपालिका - काठमाडौँ र वीरगञ्ज (संख्या: ३२)

266. अभिभावकको मञ्जुरी बिना विवाह गर्ने उमेरको हद कति हो?

[नाथब सुब्बा, २०७२]

a. १६ वर्ष

b. १८ वर्ष

c. २० वर्ष

d. २१ वर्ष

- २० वर्ष

★ नेपालमा विवाहको कानुनी व्यवस्था के छ? (जानी राखौं):

➔ मुलुकी अपराध (संहिता) ऐन, २०७४ अनुसार २० वर्ष उमेर नपुगी कसैले विवाह गर्न वा गराउन मिल्दैन। "विवाह गर्ने व्यक्तिको उमेर बीस वर्ष नपुगी कसैले विवाह गर्न वा गराउन हुँदैन," ऐनमा उल्लेख गरिएको छ।

➔ ऐनमा उल्लिखित प्रावधानविपरीत भएको विवाह स्वतः बदर हुने भनिएको छ। त्यसबमोजिमको कसूर गर्ने व्यक्तिलाई तीन वर्षसम्म कैद र ३० हजार रुपैयाँ जरिवाना हुने ऐनमा व्यवस्था छ।

➔ मुलुकी अपराध (संहिता) ऐन, २०७४ कार्यान्वयनमा आउनुअघि बिहे गर्न पाउने न्यूनतम उमेर महिलाको हकमा १८ र पुरुषको हकमा २० वर्ष थियो।

267. नेपालको प्रशासन सुधारको लागि सर्वप्रथम गठन भएको "Nepal Administrative Reorganization Committee" नामक समितिको नेतृत्व कसले गरेका थिए?

[कृषि वि.बै.लि. पाँचौँ, २०७९/१२/१५]

a. गोविन्द नारायण

b. के.पी. मथरानी

c. एस.के. आनन्द

d. एन.एम. बुच

- एन.एम. बुच

★ Nepal Administrative Reorganization Committee को बारेमा संक्षिप्त जानकारी (जानी राखौं):

➔ Nepal Administrative Reorganization Committee को नेतृत्व - N.M. Buch

➔ मिति - वि.सं. २००९

➔ देश - भारत

➔ कति सदसिय प्रशासन सुधार टोली? - ३ जना (N.M. Buch, के.जी. मठानी र एस.के. आनन्द)

➔ यो प्रशासन सुधार समितिलाई "बुच समिति (Buch Committee)" पनि भनिन्छ।

268. राजपरिवार र राणालाई गहनाको व्यवस्थापन गर्ने राणाकालीन अड्डाको नाम के थियो?
[रेडियो_नेपाल, चौथो प्रा.स. २०७८/१२/२७]

a. कंडेल चोक

b. जैसी कोठा

c. सराफ खाना

d. असवाव खाना

- कंडेल चोक

★ राणाकालीन प्रशासनिक कार्यालय अड्डाहरू (जानी राखौं):

१. खड्ग निशानी अड्डा - श्री ३ को सचिवालय वा प्रधानमन्त्री कार्यालय

२. विन्तीपत्र निक्सारी अड्डा - न्यायसम्बन्धी सर्वोच्च अड्डा

३. मुलुकी बन्दोवस्त अड्डा - देशको प्रशासन सञ्चालन एवं निरीक्षण र गृहसम्बन्धी कार्य गर्ने अड्डा

४. मुन्सी खाना - परराष्ट्र मामिलासम्बन्धी कार्य गर्ने अड्डा

५. जंगी बन्दोबस्त अड्डा - सैनिक प्रशासनसम्बन्धी कार्य गर्ने अड्डा

६. कुमारी चोक - लेखापरीक्षण र नियन्त्रणसँग सम्बन्धित अड्डा

७. मुलुकी खाना - राज्यको हुकुटी तथा सरकारी आम्दानीको हिसाब राख्ने अड्डा

८. कमाण्डरी किताबखाना - सरकारी कर्मचारीको व्यक्तिगत विवरणको अभिलेख राख्ने अड्डा

९. तवेला दलान - भ्रष्टाचार निवारणसम्बन्धी कार्य गर्ने अड्डा

Study Notes

Current Affairs

१०. ऐन खाना - ऐन कानुन तर्जुमा गर्ने अड्डा

११. कंडेलचोक - राजपरिवार र राणालाई गहनाको व्यवस्थापन गर्ने अड्डा

269. लिच्छविकालमा विवाह र सम्बन्ध विच्छेदको काम गर्ने अड्डालाई के भनिन्थ्यो?

[शाखा अधिकृत, २०७८/०४/२३]

a. कुथेर अधिकरण

b. मापचोक

c. शुल्ली वा शोल्ल

d. पाञ्चाली

- मापचोक

★ लिच्छविकालीन केही प्रशासनिक निकायहरू (जानी राखौं):

➔ कुथेर अधिकरण: राजस्व संकलन, जग्गा खरिद बिक्री तथा भूमिसम्बन्धी मुद्दा हेर्ने अड्डा

➔ मापचोक: विवाह, पारपाचुके तथा सम्पत्तिसम्बन्धी मुद्दा हेर्ने अड्डा

➔ लिडबल: यातायात, कुलो र खानेपानीसम्बन्धी काम गर्ने अड्डा

➔ शुल्ली वा शोल्ल: पञ्चापराध (चोरी, जारी, हत्या, राजद्रोह र अपराधमा सघाउने) सम्बन्धी मुद्दा हेर्ने अड्डा

➔ अन्तरासन: न्यायिक निर्णय दिनका लागि बस्ने राजासहितको सभा वा इजलास

➔ परमासन: पञ्चखतसम्बन्धी मुद्दा हेर्ने अड्डा

➔ बजार अड्डा: भन्सारसम्बन्धी कार्य गर्ने अड्डा

➔ पाञ्चाली: गाउँको मुद्दामामिला र विकास निर्माणको कार्य गर्ने निकाय

270. नेपालको राष्ट्रपति हुन कति वर्ष उमेर पूरा भएको हुनुपर्छ?

[शहिद गंगालाल रा.इ.के. पाँचौ, २०७९/०६/०३]

a. ३५ वर्ष

b. २१ वर्ष

c. ४५ वर्ष

d. २५ वर्ष

- ४५ वर्ष

★ नेपालको संबिधान २०७२ को भाग (६) मा राष्ट्रपति र उपराष्ट्रपतिको सम्बन्धि विस्तृत व्यवस्था उल्लेखित गरिएको छ।

➔ धारा (६४), उपधारा (१); देहायको योग्यता भएको व्यक्ति राष्ट्रपति हुनका लागि योग्य हुनेछः—

(क) संघीय संसदको सदस्य हुन योग्य भएको,

(ख) कम्तीमा पैंतालिस वर्ष उमेर पूरा भएको, र

(ग) कुनै कानूनले अयोग्य नभएको ।

➔ धारा (६४), उपधारा(२); उपधारा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि दुई पटक राष्ट्रपति निर्वाचित भइसकेको व्यक्ति राष्ट्रपतिको निर्वाचनमा उम्मेदवार हुन सक्ने छैन।

271. नेपालमा दोस्रो संविधान सभाको निर्वाचन कहिले भएको थियो?

[ने. कृषि.अ.प. सहायक पाँचौँ, २०८०/०८/१६]

a. वि.सं. २०७०, मंसिर ४

b. वि.सं. २०७०, माघ ४

c. वि.सं. २०७०, पौष ४

d. वि.सं.

२०७०, फागुन ४

- वि.सं. २०७०, मंसिर ४

★ संविधानसभा निर्वाचन २०७० सम्बन्धी केही तथ्य (जानी राखौं):

➔ मिति: वि.सं २०७० मंसिर ४ गते

➔ कुल मतदाता: १ करोड २१ लाख ४७ हजार ८ सय ६५

➔ महिला मतदाता संख्या: ६१ लाख ६६ हजार ८ सय २९ (५० दशमलव ७६ प्रतिशत)

➔ पुरुष मतदाता संख्या: ५९ लाख ८० हजार ८ सय ८१ (४९ दशमलव ३३ प्रतिशत)

➔ तेस्रो लिङ्गी मतदाता संख्या: १ सय ५५

➔ कुल मतदान स्थल: १० हजार १३

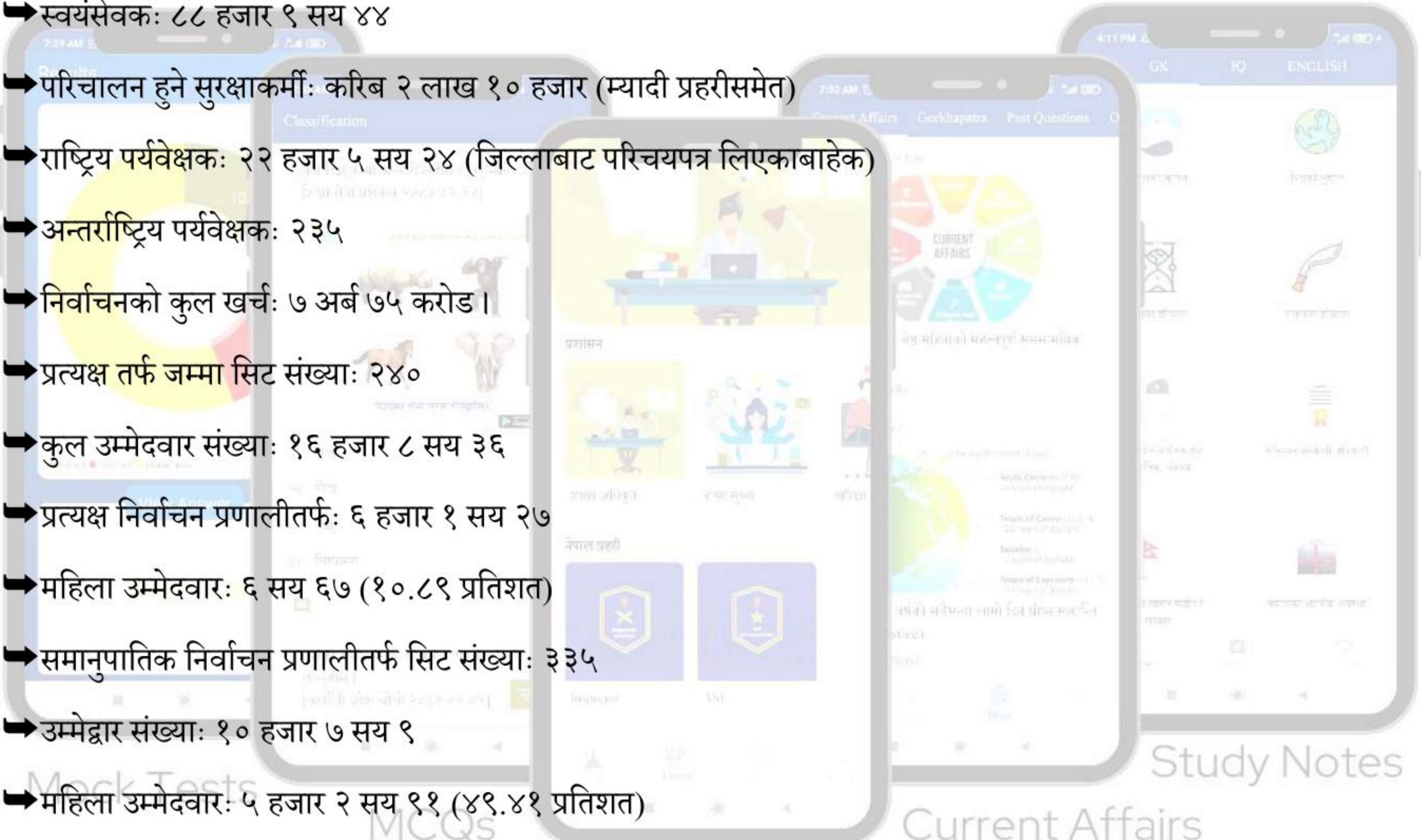
➔ मतदान केन्द्र: १८ हजार ४ सय ५६

- ➔ अस्थायी मतदान केन्द्र: ३३६
- ➔ परिचालन हुने कर्मचारी: करिब १ लाख २५ हजार ८ सय ५८
- ➔ स्वयंसेवक: ८८ हजार ९ सय ४४
- ➔ परिचालन हुने सुरक्षाकर्मी: करिब २ लाख १० हजार (म्यादी प्रहरीसमेत)
- ➔ राष्ट्रिय पर्यवेक्षक: २२ हजार ५ सय २४ (जिल्लाबाट परिचयपत्र लिएकाबाहेक)
- ➔ अन्तर्राष्ट्रिय पर्यवेक्षक: २३५
- ➔ निर्वाचनको कुल खर्च: ७ अर्ब ७५ करोड।
- ➔ प्रत्यक्ष तर्फ जम्मा सिट संख्या: २४०
- ➔ कुल उम्मेदवार संख्या: १६ हजार ८ सय ३६
- ➔ प्रत्यक्ष निर्वाचन प्रणालीतर्फ: ६ हजार १ सय २७
- ➔ महिला उम्मेदवार: ६ सय ६७ (१०.८९ प्रतिशत)
- ➔ समानुपातिक निर्वाचन प्रणालीतर्फ सिट संख्या: ३३५
- ➔ उम्मेदवार संख्या: १० हजार ७ सय ९
- ➔ महिला उम्मेदवार: ५ हजार २ सय ९१ (४९.४१ प्रतिशत)
- ➔ तेस्रो लिङ्गी उम्मेदवार: १

272. नेपालमा गाउँपालिकाको संख्या कति रहेको छ?

[अधिकृत क्याडेट, २०८०/०२/११; प्रेस का.ने. चौथो, २०८०/०३/२५]

- a. ३७०   b. २७६   c. ४६०   d. ५३०

Study Notes

Current Affairs

Past Questions

★ जानी राखौं:

➔ नेपालको संविधानको धारा ५६ (१) ले सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तह गरी ३ तहको राज्यको मूल संरचना रहने व्यवस्था गरी सोही धाराको उपधारा (४) र (५) ले स्थानीय तह तर्फ गाउँपालिका, नगरपालिका र जिल्ला सभा रहने तथा सामाजिक साँस्कृतिक संरक्षण वा आर्थिक विकासका लागि विशेष, संरक्षित वा स्वायत्तक्षेत्र कायम गर्न सकिने व्यवस्था गरेको छ।

➔ नेपाल सरकारले नेपाललाई ७५३ स्थानीय तहमा विभाजन गरेको छ। जसअनुसार महानगरपालिका ६, उपमहानगरपालिका ११, नगरपालिका २७६ र गाउँपालिका ४६० रहेका छन्।

★ कुन प्रदेशमा कति गाउँपालिका (जानी राखौं):

➔ कोशी - ८८

➔ मधेश - ५९

➔ बागमती - ७४

➔ गण्डकी - ५८

➔ लुम्बिनी - ७३

➔ कर्णाली - ५४

➔ सुदूरपश्चिम - ५४

273. नेपाल नगरपालिका संघको हालको अध्यक्ष को हुन्?

[नेपाल आयल निगम, पाँचर्चा (सिभिल), २०७९/१०/२७]

a. कलानिधि देवकोटा

b. भीमप्रसाद ढुंगाना

c. रेणु दाहाल

d. बालेन्द्र शाह

- भीमप्रसाद ढुंगाना

MCQs

Past Questions

Current Affairs

Study Notes

★ नेपाल नगरपालिका संघको बारेमा केहि विस्तृत जानकारी (जानी राखौं):

➔ नेपाल नगरपालिका संघ, सन् १९९४ मा स्थापित, नेपालको सम्पूर्ण नगरपालिकाहरूको प्रतिनिधित्व गर्ने छाता संगठन हो, जुन राष्ट्रिय निर्देशन ऐन १९६१ अन्तर्गत दर्ता गरिएको छ।

➔ नेपाल नगरपालिका संघ गैरराजनीतिक र नाफामुखी संस्था हो।

➔ नेपालमा अवस्थित सम्पूर्ण नगरपालिका र उपमहानगरपालिकाहरू नेपाल नगरपालिका संघका सदस्य हुन्।

Mock Tests

MCQs

Past Questions

Current Affairs

Study Notes

274. नेपालमा महानगरपालिकाहरु कति वटा छन्?

[ने.वा.नि पाँचौँ (प्रा), २०८०/०२/११]

- a. ६   b. ७   c. ९   d. ११

- ६

★ जानी राखौं:

➔ नेपाल सरकारले नेपाललाई ७५३ स्थानीय तहमा विभाजन गरेको छ । जसअनुसार महानगरपालिका ६, उपमहानगरपालिका ११, नगरपालिका २७६ र गाउँपालिका ४६० रहेका छन्।

१. काठमाडौं महानगरपालिका
२. ललितपुर महानगरपालिका
३. भरतपुर महानगरपालिका
४. पोखरा महानगरपालिका
५. वीरगन्ज महानगरपालिका
६. विराटनगर महानगरपालिका

275. महानगरपालिका हुनका लागि वार्षिक कति आम्दानी हुनुपर्ने व्यवस्था छ?

[खरिदार २०६८, समावेशी]

- a. रु. ४० करोड   b. रु. ६० करोड   c. रु. ८० करोड   d. रु. १ अर्ब

- रु. १ अर्ब

★ स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ अनुसार महानगरपालिकाको रचना (जानी राखौं):

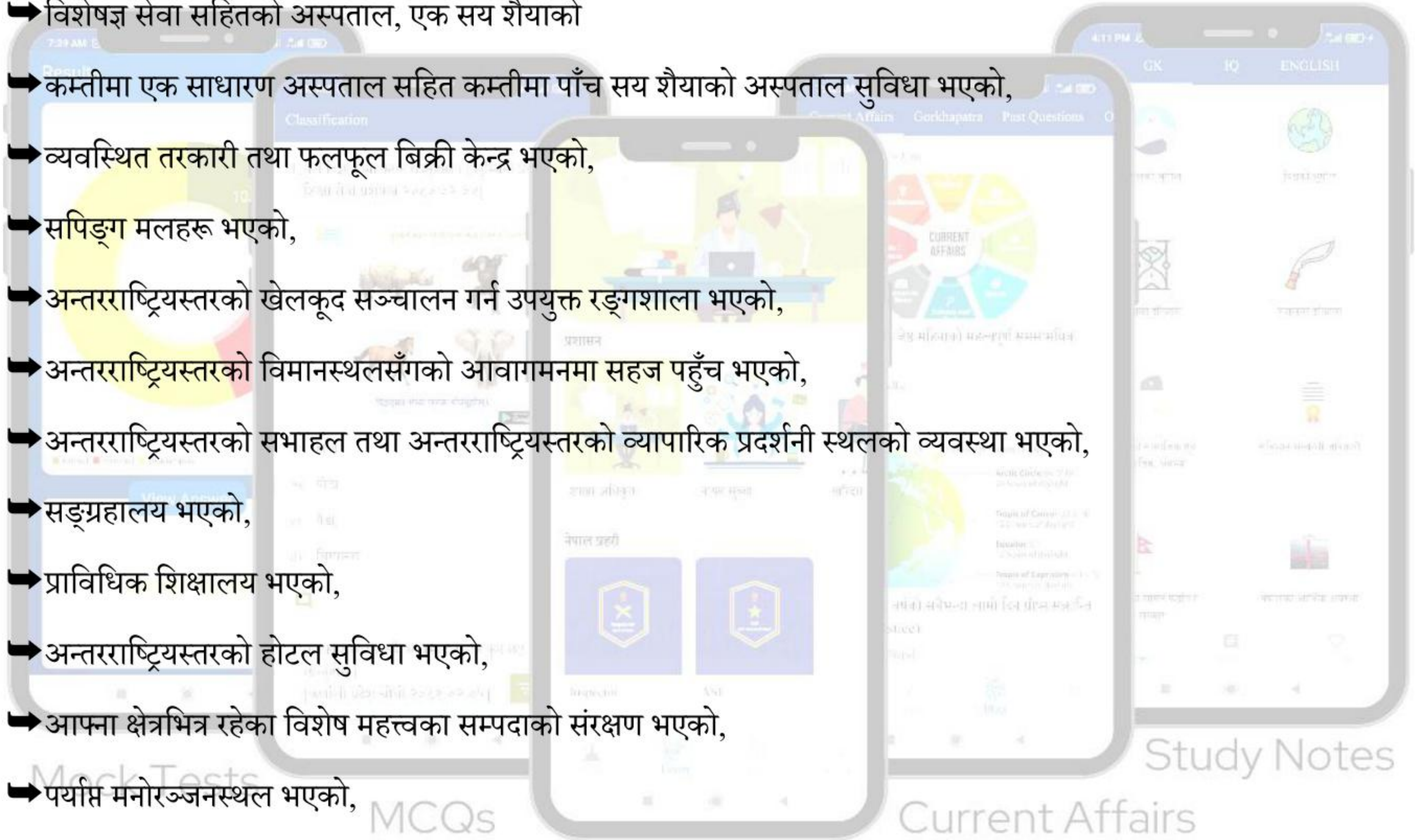
➔ कम्तीमा पाँच लाख स्थायी बासिन्दा भएको,

➔ पछिल्लो पाँच वर्षको औसत वार्षिक आन्तरिक आय कम्तीमा एक अर्ब रुपैयाँ भएको,

➔ टर्मिनल सहितको बसपार्क, पार्किङ्गका लागि पर्याप्त सुविधा, सव वे तथा सडक पेटी भएको,

➔ शहरी परिवहनको सुविधा तथा अपाङ्गतामैत्री सार्वजनिक सवारी सुविधा भएको,

- ➔ कुल सडक लम्बाइको कम्तीमा पचहत्तर प्रतिशत सडकहरू पक्की भएको,
- ➔ स्नातकोत्तर तहसम्मको अध्ययन संस्था भएको,
- ➔ विशेषज्ञ सेवा सहितको अस्पताल, एक सय शैयाको
- ➔ कम्तीमा एक साधारण अस्पताल सहित कम्तीमा पाँच सय शैयाको अस्पताल सुविधा भएको,
- ➔ व्यवस्थित तरकारी तथा फलफूल बिक्री केन्द्र भएको,
- ➔ सपिङ्ग मलहरू भएको,
- ➔ अन्तरराष्ट्रियस्तरको खेलकूद सञ्चालन गर्न उपयुक्त रङ्गशाला भएको,
- ➔ अन्तरराष्ट्रियस्तरको विमानस्थलसँगको आवागमनमा सहज पहुँच भएको,
- ➔ अन्तरराष्ट्रियस्तरको सभाहल तथा अन्तरराष्ट्रियस्तरको व्यापारिक प्रदर्शनी स्थलको व्यवस्था भएको,
- ➔ सङ्ग्रहालय भएको,
- ➔ प्राविधिक शिक्षालय भएको,
- ➔ अन्तरराष्ट्रियस्तरको होटल सुविधा भएको,
- ➔ आफ्ना क्षेत्रभित्र रहेका विशेष महत्त्वका सम्पदाको संरक्षण भएको,
- ➔ पर्याप्त मनोरञ्जनस्थल भएको,
- ➔ बाल उद्यान र जेष्ठ नागरिक मनोरञ्जनस्थल भएको,
- ➔ नाचघर तथा सिर्जना ग्यालेरीहरू भएको,
- ➔ शहरी हरियाली तथा सौन्दर्य भएको,
- ➔ तोकिए बमोजिमका अन्य शहरी सुविधा भएको,

276. तलका मध्ये सबैभन्दा बढी नगरपालिका भएको जिल्ला कुन हो?

[कोशी चौथो, आ.प्र.२०७९/०५।३१]

a. रौतहट

b. काठमाडौं

c. झापा

d. इलाम

- रौतहट

★ जानी राखौं:

➔ सबैभन्दा धेरै नगरपालिका भएको जिल्ला - रौतहट (संख्या: १६)

➔ एकल नगरपालिका भएका जिल्लाहरू - ताप्लेजुंग, पाँचथर, सोलुखुम्बु, ओखलढुंगा, मकवानपुर, म्याग्दी, रोल्पा, दाङ, बाँके, जुम्ला र मुगु

रौतहट

Study Notes

t Affairs

277. तलका कुराहरू विचार गर्नुहोस् र ठीक विकल्प रोज्नुहोस्।

१) नेपालमा २८३ नगरपालिका छन्।

२) नेपालमा सबैभन्दा बढी जनसंख्या भएको उपमहानगरपालिका जनकपुर हो।

[नेपाल राष्ट्र बैंक, सहायक द्वितीय, २०७५/११/०४]

a. १ मात्र

b. २ मात्र

c. १ र २ दुबै ठीक

d. १ र २ दुबै बेठीक

- १ र २ दुबै बेठीक

★ ठिक कथन:

१) नेपालमा २९३ नगरपालिका छन्। (२७६ नगरपालिका + ११ उपमहानगरपालिका + ६ महानगरपालिका)

२) नेपालमा सबैभन्दा बढी जनसंख्या भएको महानगरपालिका काठमाडौँ महानगरपालिका, उपमहानगरपालिका घोराहि(दाङ), नगरपालिका बुढानिलकण्ठ र गाउँपालिका बैजनाथ (बाँके) (जनगणना २०७८)

278. तलका कथनहरू विचार गरी ठीक उत्तर छान्नुहोस्।

a) हाल नेपालमा ७ प्रदेश छन्।

b) गाउँपालिकामा कम्तिमा ५ र बढीमा २१ वटा वडा राख्ने व्यवस्था छ।

[सुदूरपश्चिम चौथो, २०८०/०५/३०]

a. दुवै कथन ठीक

b. दुवै कथन बेठीक

c. कथन (a) ठीक र (b) बेठीक

d. कथन (a)

बेठीक र कथन (b) ठीक

- दुवै कथन ठीक

✓ स्थानिय सरकार सन्चालन एन २०७४ अनुसार वडाको सङ्ख्या निर्धारण गर्दा नेपाल सरकारले गाउँपालिकामा कम्तीमा पाँच र बढीमा एक्काईस वडा तथा नगरपालिकामा कम्तीमा नौ र बढीमा पैंतीस वडा हुने गरी निर्धारण गर्नु पर्नेछ।

279. नेपालमा सर्वप्रथम नगरपालिकाको गठन/स्थापना कहिले गरिएको थियो?

[सुदूरपश्चिम चौथो, २०८०/०५/३०]

a. वि.सं. १९७३

b. वि.सं. १९७३

c. वि.सं. १९७५

d. वि.सं. १९७६

- वि.सं. १९७६

★ जानी राखौं:

➔ नेेपालमा नगरपालिका निर्माण गर्ने सम्बन्धमा सर्वप्रथम वि.सं. १९७६ मा राणा प्रधानमन्त्री श्री ३ चन्द्र शमशेरले "सफाइ अड्डा" स्थापना गरेका थिए। त्यस अड्डाले वि.सं. २००४ सम्म आफ्नो कार्य जारी राखेको थियो र वि.सं. २००३ मा प्रधानमन्त्री पद्म शमशेरले जनसमुदायलाई भेला गराइ सफाइ अड्डालाई 'म्युनिसिपालिटी' नामकरण गरेका थिए।

280. लिच्छवीकालमा कृषि उत्पादनमा लगाइने करलाई के भनिन्थ्यो?

[खरिदार आ.प्र. २०७९/०८/२५; कोशी पाँचौं, २०७८।१२।२६; सुदुरपश्चिम् चौथो, २०८०/०५/३०]

a. भोग   b. भाग   c. भेद   d. बुध

- भाग

★ जानी राखौं:

★ लिच्छविकालमा त्रिकर प्रचलित थियो, जसमा

➔ भागकर: भूमि वा कृषिमा लाग्ने कर

➔ भोगकर: पशुपालनमा लाग्ने कर

➔ कर: उद्योग, वाणिज्य, व्यापारमा लाग्ने कर

★ अन्य करहरू:

➔ सिकर: फर्निचरमा लाग्ने कर

➔ चैलकर: कपडामा लाग्ने कर

➔ तैलकर: तेलमा लाग्ने कर

Study Notes

Current Affairs

Past Questions

➔ आपणकर: पसलमा लाग्ने कर

➔ मल्लयुद्धकर: साँढेजुधाइ, मनोरञ्जनमा

281. तलका मध्ये सबैभन्दा बढी स्थानीय तह भएको जिल्ला कुन हो?

[कोशी पाँथ्री, २०७८/१२/२६; कोशी सहायक म.वि.नि. २०८०/०३/०९]

a. धनुषा

b. महोत्तरी

c. सर्लाही

d. सप्तरी

- सर्लाही

★ जानी राखौं

➔ सबैभन्दा धेरै स्थानीय तह भएको जिल्ला - सर्लाही (संख्या: २०)

➔ सबैभन्दा थोरै स्थानीय तह भएको जिल्ला - पूर्वी रुकुम (संख्या: ३)

282. 'खड्गनिशाना' अड्डाको स्थापना गर्ने राणा प्रधानमन्त्री को हुन्?

[शाखा अधिकृत, २०७२; नायब सुब्बा, २०७५; कोशी, सहायक म.वि.नि. २०८०/०३/०९]

a. भीम शम्शेर ज.ब.रा

b. चन्द्र शम्शेर ज.ब.रा

c. पद्म शम्शेर ज.ब.रा

d. मोहन शम्शेर ज.ब.रा

- चन्द्र शम्शेर ज.ब.रा

➔ राणा शासनमा देशको प्रशासन चलाउने ठूला २६ वटा र साना ८६ वटा अड्डा थिए।

★ केहि प्रमुख राणाकालीन प्रशासकीय निकायहरू (जानी राखौं):

➔ मुन्सीखाना - भीमसेन थापा र रणबहादुर शाह

➔ कुमारीचोक - पृथ्वीनारायण शाह

➔ खड्ग निसानी अड्डा र बिन्तीपत्र निकसारी अड्डा - चन्द्र शम्शेर ज.ब.रा

➔ तेजरथ अड्डा - रणोदीप सिंह कुँवर

➔ गोशवारा अड्डा - वीर शमशेर ज.ब.रा

➔ कौशल अड्डा, मुलुकी बन्दोबस्त अड्डा, कमाण्डरी किताबखाना, जंगी बस्दोबस्ती अड्डा र कंडेलचोक - जंगबहादुर राणा

283. पृथ्वीनारायण शाहका पालामा मुन्सीखाना अड्डाले के सम्बन्धी काम गर्दथ्यो?

[गण्डकी चौथो, २०७८/१०/०८]

a. राज्यको ढुकुटी सम्हाल्ने

b. बाहिरी आक्रमणबाट बचाउने

c. हातहतियार बनाउने

d.

परराष्ट्र मामिला हेर्ने

- परराष्ट्र मामिला हेर्ने

★ शाहकालिन शासन (वि.सं. १८२५ देखि १९०३) का केहि प्रमुख प्रशासकीय अड्डाहरू (जानी राखौं):

➔ कुमारी चोक - लेखापरीक्षण र नियन्त्रणसँग सम्बन्धित (राजा पृथ्वीनारायण शाह)

➔ मुन्सीखाना - परराष्ट्र मामिलासम्बन्धी कार्य गर्ने अड्डा (भीमसेन थापा र राजा राणाबहादुर शाह)

284. नेपालको मल्लकालीन प्रशासनिक पद "परमान" ले के लाई जनाउँथ्यो?

[ने.वा.नि. चौथो, २०७५/०१/१९]

a. सैनिक अधिकारी

b. ढुकुटी रखवाला

c. भारदार

d. नगर शासक

- भारदार

★ मल्लकालमा कसलाई के भनिन्थ्यो (जानी राखौं):

➔ चौतारा - प्रधानमन्त्री वा मुख्य मन्त्री

➔ पञ्च थकाली - पञ्चहरूको मुख्य व्यक्ति

➔ उमरा / उमराव - सैनिक पदाधिकारी

➔ महापात्र - स्थानीय शासक

➔ मुखिया - गाउँस्तरको प्रशासक

➔ भण्डारिक/भण्डारी - राज्यको ढिकुटी हेर्ने कर्मचारी

➔ प्रजापञ्च - गाउँ वा नगरका शासक

➔ जिम्वाल / जिम्मावाल - देशको प्रशासकीय कर्मचारी

➔ छेभण्डेल - राजाको भण्डार वा अन्नको व्यवस्था गर्ने

➔ टक्सारी - मुद्रा टकमरी गर्ने स्थान टक्सार हेर्ने

➔ परमान/प्रमान - मन्त्रीस्तरीय पदाधिकारी, काजी वा भारदार

➔ विषय - जिल्ला

➔ राजोपाध्याय - राजगुरु

➔ कोट्टनायक - किल्ला रक्षक

➔ परमान / काजी - भारदार

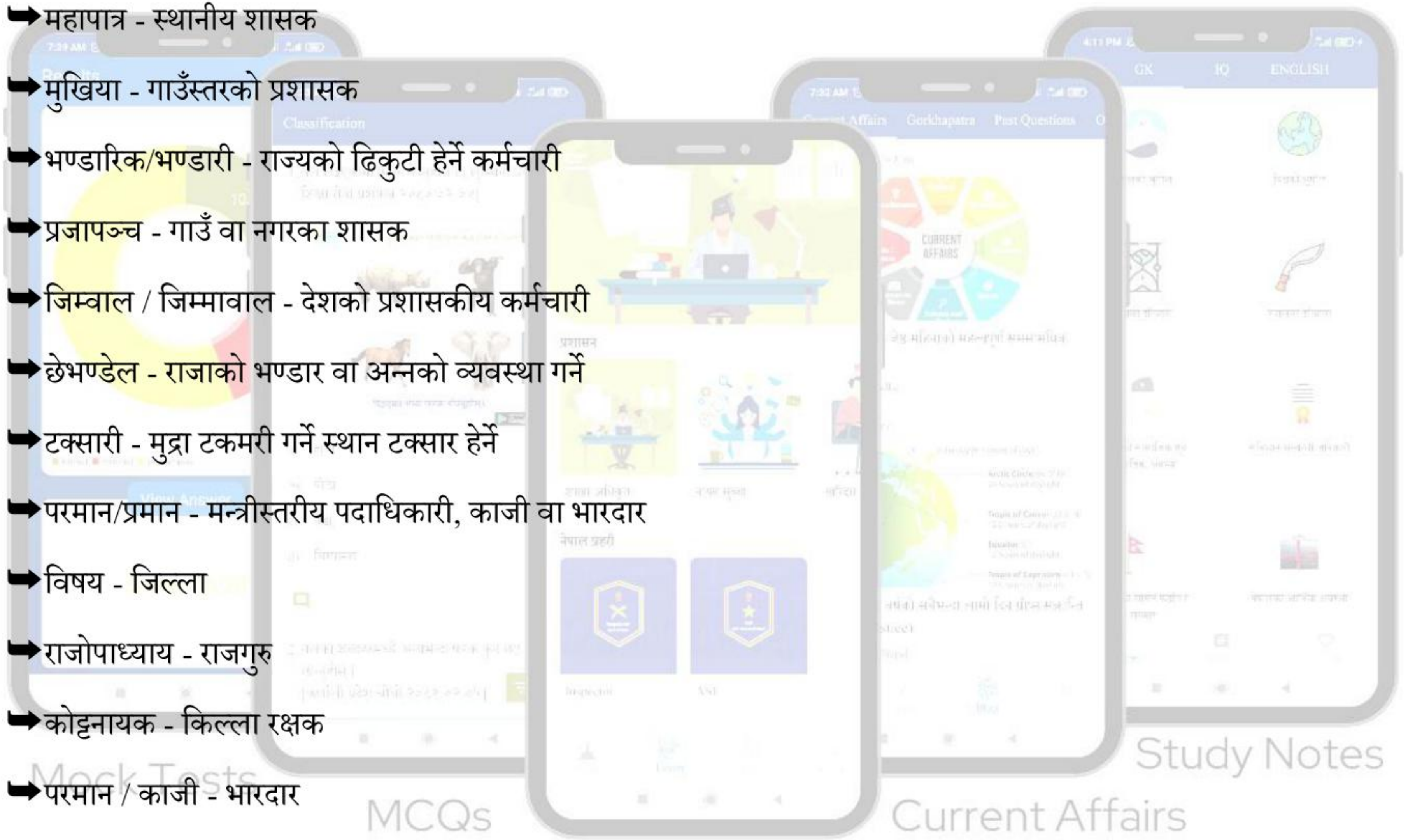
➔ सामन्त - केन्द्रभन्दा बाहिर मोफसलका प्रशासक

➔ छरिदार - दौडाहा टोलि/ स्थानीय स्तरमा कुनै विशेष कामको लागि खटिएको कर्मचारी

➔ अमात्य - मन्त्रीस्तरको व्यक्ति

➔ जोशी - ज्योतिष पेशाका पण्डित

➔ अधिकारी - प्रशासन हेर्ने कर्मचारी

➔ भण्डेल नायक - राज्यकोषको जिम्मा लिने व्यक्ति

➔ गणनायक - राजदरवारका नोकरचाकरहरूको प्रमुख

➔ सेनानायक / सेनाध्यक्ष - सेनाका प्रमुख

285. वि.सं. २०३७ सालमा बालिग मताधिकारको आधारमा सम्पन्न जनमत सङ्ग्रहमा मतदान गर्न कति वर्ष पुगेका

नागरिकलाई बालिग मानिएको थियो?

[बागमती पाचौ, २०७९/११/२७]

a. १८ वर्ष

b. १९ वर्ष

c. २० वर्ष

d. २१ वर्ष

- २१ वर्ष

✓ २०३६ जेठ १० मा जनमत संग्रह घोषणा भएको

✓ २०३६ जेठ १० मा प्रधानमन्त्री कीर्तिनिधि विष्टले आफ्नो पदबाट राजीनामा दिएका

✓ जनमत संग्रहका लागि २०३६ साल जेठ १६ मा राष्ट्रिय चुनाव आयोग गठन भएको

✓ भगवतीप्रसाद सिंहको अध्यक्षतामा १४ सदस्यीय समिति गठन भएको

✓ जनमत संग्रहको चुनावमा ७१ लाख ९२ हजार ४ सय ५१ कुल मतदाता थिए

✓ मतदानबाट ४८ लाख १३ हजार ४८६ (६६.९२५%) मत खसेको थियो

✓ खसेको मतमध्ये ३७ लाख २ हजार ६९ (७.६३५%) मत बदर भएको थियो

✓ सुधारिएको पञ्चायती व्यवस्थाका पक्षमा कुल २४ लाख ३३ हजार ४५२ (५४.७९५%) मत खसेर त्यही पक्ष विजयी भएको थियो

✓ बहुदलीय शासन व्यवस्थाका पक्षमा कुल २० लाख ७ हजार ९ सय ६५ (४५.२१५%) मत खसेको थियो

✓ ७५ जिल्लामध्ये १९ जिल्लामा बहुदलीय पक्षमा धेरै मत आएको

286. सबैभन्दा धेरै गाउँपालिका भएको प्रदेश कुन हो?

[शाखा अधिकृत, २०७९/१२/०४]

a. कोशी प्रदेश

b. मधेश प्रदेश

c. बागमती प्रदेश

d. गण्डकी प्रदेश

- कोशी प्रदेश

★ जानी राखौं:

➔ सबैभन्दा धेरै गाउँपालिका भएको प्रदेश - कोशी (संख्या: ८८)

➔ सबैभन्दा थोरै गाउँपालिका भएको प्रदेश - कर्णाली र सुदूरपश्चिम (संख्या: ५४/५४)

कोशी प्रदेश

287. सबैभन्दा बढी नगरपालिका भएको प्रदेश कुन हो?

[ने.वा.नि. पाँचौं (प्रा), २०८०/०२/११]

a. कोशी प्रदेश

b. मधेश प्रदेश

c. बागमती प्रदेश

d. बागमती प्रदेश

- मधेश प्रदेश

★ जानी राखौं:

➔ सबैभन्दा बढी नगरपालिका भएको प्रदेश - मधेश (संख्या: ७७)

➔ सबैभन्दा थोरै नगरपालिका भएको प्रदेश - कर्णाली (संख्या: २५)

288. बढी उपमहानगरपालिका भएको प्रदेश कुन हो?

[अधिकृत क्याडेट, २०७९/०३/२३]

a. कोशी प्रदेश

b. मधेश प्रदेश

c. बागमती प्रदेश

d. लुम्बिनी प्रदेश

- लुम्बिनी प्रदेश

★ जानी राखौं:

➔ सबैभन्दा धेरै उपमहानगरपालिका भएको प्रदेश - लुम्बिनी (संख्या: ४)

➔ उपमहानगरपालिका नै नभएको प्रदेश - गण्डकी र कर्णाली

289. कोशी प्रदेशमा कति वटा स्थानीय तहहरू रहेका छन्?

[कोशी पाँचौं, २०८०/०३/१६]

a. १२०

b. १४०

c. १३७

d. १३८

- १३७

★ कोशी प्रदेशको स्थानीय तहका संख्या (जानी राखौं):

➔ महानगरपालिका - १

→ उपमहानगरपालिका - २

→ नगरपालिका - ४६

→ गाउँपालिका - ८८

→ वडाहरू - १,१५७

→ जिल्ला - १४

290. नेपालमा हाल कतिवटा वडाहरू रहेका छन्?

[अधिकृत क्याडेट, २०७९/०३/२३; खरिदार, २०७९/०६/०८]

a. ७६४३

b. ६७४३

c. ४६७३

d. ६४७३

- ६७४३

★ कुन प्रदेशमा कति वटा वडाहरू (जानी राखौं):

१. कोशी - १,१५७
२. मधेश - १,२७१
३. बागमती - १,१२१
४. गण्डकी - ७५९
५. लुम्बिनी - ९८३
६. कर्णाली - ७१८
७. सुदूरपश्चिम - ७३४

291. नेपाललाई ७७ जिल्लामा कहिले विभाजन गरिएको थियो?

[अधिकृत क्याडेट, २०८०/०२/११]

Study Notes
Current Affairs

a. वि.सं. २०७४, भाद्र ५
वि.सं. २०७२, चैत्र १६

b. वि.सं २०७३, वैसाख १

c. वि.सं. २०७२, आश्विन ३

d.

- वि.सं. २०७४, भाद्र ५

★ जानी राखौं:

→ विभाजन मिति - वि.सं. २०७४, भाद्र ५

→ मन्त्री परिषद - के.पी शर्मा ओली

→ नेपाल सरकारले रुकुम र नवलपरासीलाई दुई-दुई जिल्ला मानेर जिल्ला समन्वय समिति गठन गरेसँगै ७७ जिल्ला कायम भएका हुन्।

292. नेपालमा ऐतिहासिक संविधान सभाको निर्वाचन कहिले भएको थियो?

[खरिदार २०६८, समावेशी]

a. वि.सं. २०६४, चैत्र २४

b. वि.सं. २०६४, चैत्र २६

c. वि.सं. २०६४, चैत्र २८

d. वि.सं. २०६४, चैत्र ३०

- वि.सं. २०६४, चैत्र २८

★ नेपालको ऐतिहासिक संविधान सभा निर्वाचन देखि गणतन्त्र घोसणासम्मको विकासक्रम (जानी राखौं):

➔ चैत २४, २०६२: शान्तिपूर्ण जनआन्दोलन प्रारम्भ (वि.सं. २०६२ साल चैत २४ गतेदेखि २०६३ साल वैशाख ११ गतेसम्म १९ दिन चलेको शान्तिपूर्ण जनआन्दोलन २०६२-०६३ मा नेपाली जनताको अपार सहभागिताले एक निर्णायक बिन्दुमा पुराएको थियो जसको फलस्वरूप, २०६३ माघ १ गते नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ जारी भयो।)

➔ माघ १, २०६३: अन्तरिम संविधान, २०६३ जारी (सात राजनीतिक दलले ८ पौष २०६४ मा गरेको २३ बुँदे सहमतिपछि चैत महिनाभित्र संविधानसभाको चुनाव गर्ने निर्णय गरेका थिए।)

➔ चैत २८, २०६४: संविधानसभाको निर्वाचन सम्पन्न (संविधानसभामा जम्मा ६०१ जना सदस्य थिए, जसमध्ये ३३५ सदस्य समानुपातिक प्रणालीबाट र २४० सदस्य प्रत्यक्ष निर्वाचन प्रणालीबाट निर्वाचित भएका र बाँकी २६ जना सदस्य मन्त्रीपरिषदले मनोनीत गरेको थियो।)

➔ जेष्ठ १५, २०६५: गणतन्त्र नेपालको घोषणा, राष्ट्रपति र उपराष्ट्रपति निर्वाचित (जेठ १५, २०६५ मा बसेको संविधानसभाको पहिलो बैठकले गणतन्त्र नेपालको घोषणा गर्यो र गणतन्त्र नेपालका प्रथम राष्ट्रपति डा. रामवरण यादव र उपराष्ट्रपति परमानन्द झा निर्वाचित हुनुभयो।)

293. नेपालमा सर्वप्रथम कहिले राष्ट्रव्यापी जनमत सङ्ग्रह भएको थियो?

[नायब सुब्बा, २०७१]

a. वि.सं. २०३६, जेठ १०

b. वि.सं. २०३६, वैशाख २०

c. वि.सं. २०३७, वैशाख २०

d. वि.सं. २०३६, जेठ १

- वि.सं. २०३७, वैशाख २०

★ जनमत सङ्ग्रह, २०३७ को बारेमा केहि जानकारी (जानी राखौं):

✓ वि.सं. २०३६ जेठ १० गते राजा वीरेन्द्रबाट शाही घोषणा गरी नेपाली जनतालाई सुधारसहितको पञ्चायती व्यवस्थालाई कायमै

राख्ने हो वा बहुदलीय शासन पद्धति चाहने हो सोमध्ये एकलाई रोज्न लोकसम्मतिका लागि बालिग मताधिकारको आधारमा राष्ट्रव्यापी जनमत गराउने कुरा घोषणा भयो।

➔ जनमत सङ्ग्रह, २०३७ को पूर्ण मिति - वि.सं. २०३७, वैशाख २०

➔ कुन राजाको पालामा भएको - राजा विरेन्द्र वीर बिक्रम शाहदेव

➔ जनमत सङ्ग्रह, २०३७ को प्रमुख कारण - वि.सं. २०१७ देखि २०३६ सम्मको १९ वर्षीय पञ्चायती शासन

➔ जनमत सङ्ग्रह, २०३७ को परिणाम घोषणा मिति - वि.सं. २०३७, जेष्ठ १

➔ परिणाम - कुल सदर मत ४८ लाख १३ हजार ४ सय ८६ मध्ये २४,३३,४५२ (५४.८ प्रतिशत) मत प्राप्त गरी पञ्चायत पक्ष विजयी भयो।

294. सबैभन्दा धेरै स्थानीय तह कुन प्रदेशमा रहेका छन्?

[नेपाल टेलिकम, जुनियर टेक्निसियन, २०८०/०४/१०; रा.वा.बै. चौथो, २०८०/०९/२७]

a. कोशी

b. मधेश

c. बागमती

d. गण्डकी

- कोशी

★ जानी राखौं: *

➔ सबैभन्दा धेरै स्थानीय तह भएको प्रदेश - कोशी (१३७ वटा स्थानीय तह भएको,)

➔ सबैभन्दा थोरै स्थानीय तह भएको प्रदेश - कर्णाली (७९ वटा स्थानीय तह भएको,)

295. राणाकालीन शासन व्यवस्थामा नेपाललाई कति जिल्लामा विभाजन गरिएको थियो?

[कर्मचारी सञ्चय कोष, पाँच, २०८०/९/११; खरिदार २०६९]

- a. ४ विकास क्षेत्र   b. १४ अञ्चल, ७५ जिल्ला   c. पहाडतर्फ २३ जिल्ला र तराईतर्फ १२ तहसील
d. ३९ वटा जिल्ला

- पहाडतर्फ २३ जिल्ला र तराईतर्फ १२ तहसील

Mock Tests

★ नेपालको राजनीतिक विभाजनको इतिहास (जानी राखौं):

➔ राजा पृथ्वीनारायण शाह - १२ वटा छेत्र

➔ भीमसेन थापा - ३९ वटा जिल्ला

➔ राणा शासनकाल (वीर शमशेर) - पहाडतर्फ २३ जिल्ला र तराईतर्फ १२ तहसील (जिल्ला)

➔ राजा महेन्द्र वीर बिक्रम शाहदेव - १४ अञ्चल, ७५ जिल्ला

Past Questions

Study Notes

Current Affairs

➔ वीरेन्द्र वीर बिक्रम शाहदेव - ४ विकास क्षेत्र (वि.सं. २०२९) र ५ विकास क्षेत्र (वि.सं. २०३७)

➔ नेपालको संविधान २०७२ अनुसार नेपाललाई ७ प्रदेश, ७७ जिल्ला, ७ सय ५३ स्थानीय तह र १ सय ६५ सङ्घीय निर्वाचन क्षेत्रमा विभाजन गरिएको छ।

296. नेपालमा स्थानीय तहको कूल संख्या कति छ?

[अधिकृत क्याडेट, २०८०/०२/११; मधेश पाँचा, २०७९/०६/०१]

a. ७५३   b. ७६१   c. ७४३   d. ६५३

- ७५३

★ नेपालको स्थानीय तह विभाजनको विकासक्रम (जानी राखौं):

➔ नेपालको संविधानको धारा ५६ (१) ले सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तह गरी ३ तहको राज्यको मूल संरचना रहने व्यवस्था गरी सोही धाराको उपधारा (४) र (५) ले स्थानीय तह तर्फ गाउँपालिका र नगरपालिका रहने व्यवस्था गरेको छ।

★ संविधान अनुसार स्थानीय तहको व्यवस्था यसरी गरिएको थियो/छ:

✓ वि.सं. २०७३ सालमा सङ्घीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालयले ७४४ स्थानीय तह लागू गरेको थियो।

✓ वि.सं. २०७४ जेष्ठ १२ गते मन्त्रालयले तराईका १६ जिल्लामा स्थानीय तहको सङ्ख्या र सीमा हेरफेर तथा स्तरोन्नति गर्दा स्थानीय तहको कुल सङ्ख्या ७ सय ४४ बाट बढेर ७ सय ६६ पुगेको थियो।

✓ स्थानीय तह बढाएको निर्णयमाथि सर्वोच्च अदालतमा अधिवक्ता धनबहादुर श्रेष्ठ र कृष्णचन्द्र झाले स्थानीय तहको सङ्ख्या बढाउन नपाउने भन्दै दायर गरेको रिटमाथि सर्वोच्चका न्यायाधीश ईश्वरप्रसाद खतिवडा र सपना प्रधान मल्लको संयुक्त इजलासले स्थानीय तहको सङ्ख्या नथप्न अन्तरिम आदेश जारी गरेको थियो।

✓ वि.सं. २०७४ साउन २६ गते सर्वोच्चका प्रधान न्यायाधीश गोपाल पराजुली र न्यायाधीश पुरुषोत्तम भण्डारीको इजलासले स्थानीय

तहको सङ्ख्या हेरफेर गर्न नपाउने निर्णयलाई उल्टाएको थियो। जसको फलस्वरूप सरकारले वि.सं. २०७४ साउन २८ गते स्थानीय तहको सङ्ख्या ७४४ बाट बढाएर ७५३ मा सीमित गरेको छ।

297. नेपालमा हाल कायम रहेका महानगरपालिका, उप-महानगरपालिका, नगरपालिका र गाउँपालिकाका संख्या तलकामध्ये कुन ठीक हो?

[खरिदार, २०७६]

a. ६, ११, २७५, २६१

b. ६, ११, २७६, ४६०

c. ५, १२, २७६, ४६०

d. ७, १०, २७५, ४६१

- ६, ११, २७६, ४६०

★ जानी राखौं:

➔ स्थानीय तहको कुल संख्या - ७५३

➔ महानगरपालिका - ६

➔ उपमहानगरपालिका - ११

➔ नगरपालिका - २७६

➔ गाउँपालिका - ४६०

MCQs

Past Questions

Current Affairs

Study Notes

नेपालका स्थानीय तहहरू

स्थानीय तह निर्धारण समितीको प्रतिवेदन नेपाल सरकार मन्त्रीपरिषदबाट २०७३ फगुन २२ मा स्वीकृत (प्रतिवेतनमा ७१९ स्थानीय तह प्रस्तावीत रहेको थियो)	स्थानीय तह राजपत्रमा प्रकासीत भई लागु भएको	२०७३ फागुन २७ गते
	पहिलो पटक लागु भएको स्थानीय तहको संख्या	७४४
	नेपाल सरकारले स्थानी तहको संख्या थप	२०७४ जेठ २२ गते
	थप गरीएको संख्या	९ स्थानीय तहहरू
	हाल लागु भएको जम्मा स्थानीय तहको संख्या	७५३
	माहानगरपालिकाको संख्या	६
	उपमाहानगरपालिका संख्या	११
	नगरपालिकाको संख्या	२७६
	गाँउपालिकाको संख्या	४६०
जम्मा वडाको संख्या	६७४३	

298. नेपालमा सबैभन्दा पछि नामाकरण भएको प्रदेश कुन हो?

[नेपाली सेना, सैन्य, २०८०/०५/३०]

- a. कोशी   b. कोशी   c. गण्डकी   d. सुदूरपश्चिम

- कोशी

★ जानी राखौं:

➔ सबैभन्दा पहिले नामाकरण भएको प्रदेश - कर्णाली

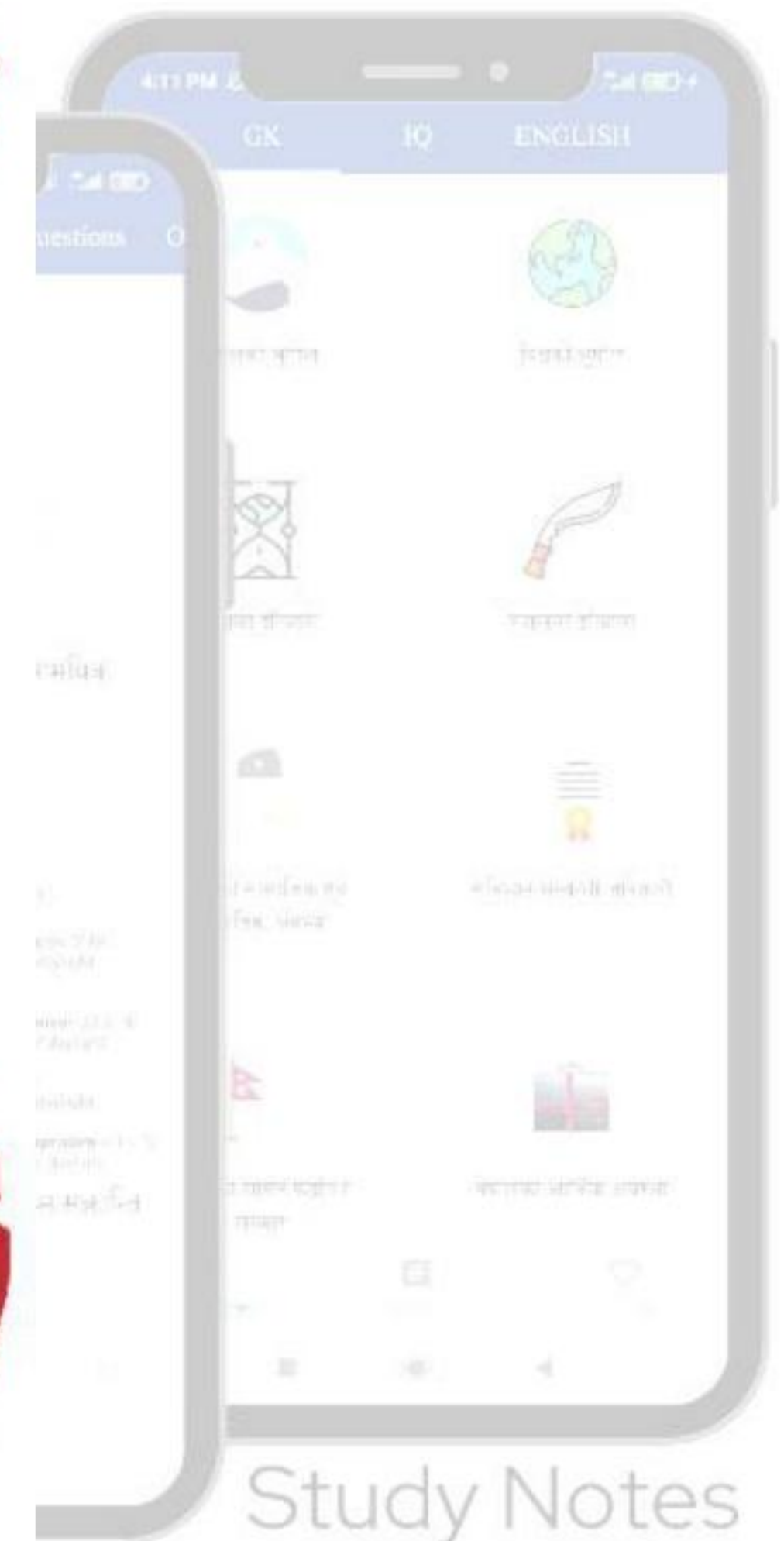
➔ सबैभन्दा अन्तिममा नामाकरण भएको प्रदेश - कोशी

Study Notes

Current Affairs

Past Questions

299. नेपालको साविकको ७५ जिल्लामा थप २ जिल्लासहित ७७ पुन्याइँदा कुन-कुन जिल्लालाई टुक्राइएको थियो?

[CTEVT, सहायक प्रथम, २०७९/०६/०१]

a. रूकुम र रोल्पा

b. रूकुम र पाल्पा

c. रोल्पा र नवलपरासी

d. रूकुम र नवलपरासी

- रूकुम र नवलपरासी

Past Questions

★ जानी राखौं:

➔ कहिले थपिएका - वि.सं. २०७४, भदौ ५

➔ कुन कुन जिल्ला - रुकुम र नवलपरासी

➔ नेपाल सरकारको वि.सं. २०७४, भदौ ५ को निर्णय अनुसार गण्डकी प्रदेशमा पर्ने नवलपरासी (बर्दघाट सुस्ता पूर्व) र लुम्बिनी प्रदेशमा पर्ने नवलपरासी (बर्दघाट सुस्ता पश्चिम) गरी दुई तथा लुम्बिनी प्रदेशमा पर्ने पूर्वी रुकुम जिल्ला र कर्णाली प्रदेशमा रहने पश्चिम रुकुम जिल्ला गरी कायम भएका दुई जिल्लासहित चार जिल्लामा जिल्ला समन्वय समितिको निर्वाचन गराउने निर्णय गरेको हो।

300. भीमसेन थापाको पालामा नेपाललाई कति जिल्लामा विभाजन गरिएको थियो?

[अधिकृत क्याडेट, २०७८/०७/२९]

a. ३९

b. ४१

c. १२

d. ५३

- ३९

★ नेपालको राजनीतिक विभाजनको इतिहास (जानी राखौं):

➔ राजा पृथ्वीनारायण शाहको पालामा नेपाल एकीकरण हुँदै गएपछि प्रशासकीय व्यवस्थापनलाई १२ वटा छेत्रमा विभाजन गरिएको थियो।

➔ भीमसेन थापाको पालामा ३९ वटा जिल्लामा विभाजन गरिएको थियो।

➔ वि.सं. १९५२ मा राणा प्रधानमन्त्री वीर शमशेरको पालामा पहाडतर्फ २३ जिल्ला र तराईतर्फ १२ तहसील (जिल्ला) गरी ३५ वटा जिल्लामा विभाजित गरिएको थियो।

➔ राजा महेन्द्र वीर बिक्रम शाहदेवको पालामा (वि.सं. २०१८, वैसाख १) १४ अञ्चल, ७५ जिल्लामा विभाजन भएको थियो।

➔ वि.सं. २०२९ सालमा राजा वीरेन्द्र वीर बिक्रम शाहदेवबाट नेपाललाई ४ विकास क्षेत्रमा र वि.सं. २०३७ सालमा ५ विकास क्षेत्रमा विभाजन गरिएको थियो।

➔ नेपालको संविधान २०७२ अनुसार नेपाललाई ७ प्रदेश, ७७ जिल्ला, ७ सय ५३ स्थानीय तह र १ सय ६५ सङ्घीय निर्वाचन क्षेत्रमा विभाजन गरिएको छ।

301. सबैभन्दा पहिले नामाकरण भएको प्रदेश कुन हो?

[नेपाल आयल निगम, पाँचौं (सिभिल), २०७९/१०/२७]

a. सुदूरपश्चिम

b. गण्डकी

c. कर्णाली

d. लुम्बिनी

- कर्णाली

★ जानी राखौं:

➔ सबैभन्दा पहिले नामाकरण भएको प्रदेश - कर्णाली

➔ सबैभन्दा अन्तिममा नामाकरण भएको प्रदेश - कोशी

302. हाल संघीय संसदको प्रतिनिधिसभाका लागि गण्डकी प्रदेशबाट कति वटा निर्वाचन क्षेत्र निर्धारण गरिएको छ?

[गण्डकी चौथो, २०७८/१०/०८]

a. १५

b. १८

c. २१

d. २४

- १८

★ जानी राखौं:

➔ नेपालको प्रतिनिधि सभा (संघीय संसदको तल्लो सदन) मा १६५ निर्वाचन क्षेत्र रहेका छन्।

➔ प्रतिनिधि सभा सदस्यको निर्वाचनका लागि क्षेत्र निर्धारण गर्दा संविधानको "धारा ८५" को "उपधारा १" को "खण्ड क" बमोजिम जनसङ्ख्या, भौगोलिक अनुकूलता र विशिष्टताका आधारमा १६५ निर्वाचन क्षेत्र निर्धारण गरिएको छ।

★ निर्वाचन क्षेत्रको प्रदेशगत संख्या:

Past Questions

✓कोशी प्रदेश - २८

✓मधेश प्रदेश - ३२

✓बागमती प्रदेश - ३३

✓गण्डकी प्रदेश - १८

✓लुम्बिनी प्रदेश - २६

✓कर्णाली प्रदेश - १२

✓सुदूरपश्चिम प्रदेश - १६

➔नेपालको संविधान २०७२ अनुसार नयाँ निर्वाचन क्षेत्रलाई अर्को २० वर्ष (२०९३ सम्म) परिवर्तन गर्न मिल्दैन र उक्त व्यवस्थालाई कुनै पनि अदालतमा चुनौती दिन सकिँदैन।

303. नेपालको संघीय संसदको प्रतिनिधि सभामा प्रत्यक्षतर्फ १/१ जनाका दरले निर्वाचित हुने जिल्लाको संख्या कति छ?

[शाखा अधिकृत, २०७४]

a. २६

b. ३०

c. ३५

d. ४१

- ३५ Lock Tests

MCQs

Past Questions

Current Affairs

Study Notes

✓नेपालमा जम्मा प्रतिनिधिसभा निर्वाचन क्षेत्र- १६५

✓प्रतिनिधि सभा तर्फ १ निर्वाचन क्षेत्र भएको- ३५ जिल्ला

✓प्रतिनिधि सभा तर्फ २ निर्वाचन क्षेत्र भएको- २१ जिल्ला

✓प्रतिनिधि सभा तर्फ ३ निर्वाचन क्षेत्र भएको- ७ जिल्ला

✓प्रतिनिधि सभा तर्फ ४ निर्वाचन क्षेत्र भएको- ९ जिल्ला (मधेश प्रदेश का ८ जिल्ला + सुनसरी)

✓ प्रतिनिधि सभा तर्फ ५ निर्वाचन क्षेत्र भएको- ३ जिल्ला (झापा, रुपन्देहि, कैलालि)

✓ प्रतिनिधि सभा तर्फ ६ निर्वाचन क्षेत्र भएको- १ जिल्ला (मोरङ)

✓ प्रतिनिधि सभा तर्फ १० निर्वाचन क्षेत्र भएको- १ जिल्ला (काठमाडौं)

304. नेपाल प्रजापरिषद् को स्थापना कहिले भएको थियो?

[शाखा अधिकृत, २०७८/०४/२३]

a. वि.सं. १९९३, जेठ १८

b. वि.सं. १९९३, जेठ १९

c. वि.सं. १९९३, जेठ २०

d. वि.सं. १९९३, जेठ २१

- वि.सं. १९९३, जेठ २०

★ नेपाल प्रजापरिषद्को बारेमा केहि विस्तृत जानकारी (जानी राखौं):

➔ संस्थापक - दशरथ चन्द र टङ्कप्रसाद आचार्य

➔ स्थापना - वि.सं. १९९३, जेठ २०

➔ विघटन - वि.सं. १९९७ (समायोजन - नेकपा एमाले)

➔ नेपाल प्रजा परिषदलाई राणा शासन विरुद्ध क्रान्तिको नेतृत्व गर्ने पहिलो संगठनको रूपमा चिनिन्छ।

Mock Tests

MCQs

Past Questions

Current Affairs

Study Notes